

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.
ता.जावली, जि.सातारा

जयवंत प्रतिष्ठान हुमगांव, संचलित
आमदार शशिकांत शिंदे
महाविद्यालय, मेढा

ता. जावली, जि. सातारा.

जयवंत

वार्षिक नियतकालिक २०२१-२०२२

जयवंत प्रतिष्ठान हुमगांव संचलित
आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा
ता. जावली, जि. सातारा

* प्रमुख संपादक *

प्रा.डॉ. संग्राम शिंदे

जयवंत

वार्षिक नियतकालिक २०२१-२०२२

संपादक मंडळ

* अध्यक्ष *

प्राचार्य

डॉ. पी. आर. घाटगे

* प्रमुख संपादक *

प्रा.डॉ. संग्राम शिंदे

* सहसंपादक *

प्रा.आनंद साठे

प्रा.डॉ.एस.आर. नगरकर

प्रा.प्रकाश जवळ

प्रा.पी.डी. पाटील

* कार्यालयीन सदस्य *

श्री.पी.आर.देशमुख

* मुखपृष्ठ *

प्रा.डॉ. संग्राम शिंदे

प्राचार्यांचे मनोगत

महाविद्यालयाचा जयवंत २०२१-२०२२ चा अंक सादर करताना मला मनस्वी आनंद होत आहे.

जावली तालुक्यातील मेढा या ठिकाणी माजी जलसंपदा मंत्री महाराष्ट्र राज्य आमदार शशिकांत शिंदेसाहेबांनी दुर्गम डोंगरी भागातील विद्यार्थी-विद्यार्थिनींना उच्च शिक्षण घेता यावे याकरीता सन २००२ साली महाविद्यालयाची स्थापना केली. साहेबांच्या अथक प्रयत्नाने २००९ साली १००% अनुदानित झाले.

या महाविद्यालयात कला - वाणिज्य - विज्ञान या शाखांमधून पदवी पर्यंतचे शिक्षण दिले जाते. शिवाय पदव्युत्तर शिक्षणासाठी शिवाजी विद्यापीठाच्या दूरशिक्षण विभागाचे केंद्र सुरु केले आहे. सन २०२१-२०२२ या शैक्षणिक वर्षात महाविद्यालयाचे कामकाज व्यवस्थित पार पाडण्यासाठी विविध समित्या स्थापन करण्यात आल्या.

● या शैक्षणिक वर्षात कोरोनामुळे महाविद्यालय ऑनलाईन सुरु होते. कोरोनाबाधित रुग्णांना मदत करणेसाठी तसेच जनजागृती करणेसाठी सर्व सहकारी प्राध्यापक व शिक्षकेत्तर कर्मचारी यांचे सहकार्य लाभले.

कोरोनाचे निर्बंध असल्यामुळे यावर्षी राष्ट्रीय सेवा योजना शिबीर घेणे आले नाही, परंतु राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या विद्यार्थ्यांनी मास्क वापरणे, हात घुणे व सामाजिक अंतर ठेवणे याबाबत जगजागृती केली.

महाविद्यालयातील सर्व प्राध्यापकांनी ऑनलाईन माध्यमातून उपक्रम राबविले तसेच अभ्यासक्रमही पूर्ण केला.

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

अशा पध्दतीने या शैक्षणिक वर्षातील कोरोना काळात संस्थेचे अध्यक्ष मा.आ.शशिकांतजी शिंदे साहेब यांच्या मार्गदर्शनाखाली महाविद्यालयातील प्रत्येक घटकाने मदतीची भावना ठेवून सर्वतोपरी मदत केली.

संस्थेच्या सचिव मा.सौ.वैशाली शिंदे, विश्वस्त मा.राहूलभाई जगताप, मा.दादासाहेब शिंदे, मा.अशोकराव नवले या सर्वांचे या अत्यंत अडचणीच्या काळात मोलाचे मार्गदर्शन लाभले.

धन्यवाद !

प्राचार्य डॉ. प्रमोद घाटगे

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

संपादकीय

जयवंत प्रतिष्ठान हुमगाव संचलित आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा या महाविद्यालयाचा शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ चा “ जयवंत २०२२” हा वार्षिक नियतकालिक अंक आपल्या हाती सुपुर्द करत असताना आम्हांस मनस्वी आनंद होत आहे.

शिक्षणातून संस्कारी, चारित्र्य संपन्न, आत्मविलासी, राष्ट्रप्रेमी पिढी घडविण्याचे ध्येयाने प्रेरित आ. शशिकांतजी शिंदे साहेबांनी महाविद्यालयाची स्थापना करून म.फुले, शाहू महाराज, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांना अभिप्रेत सामाजिक परिवर्तनच्या चळवळीत योगदान देण्याचा संकल्प केला.

ग्रामीण भागातील बहुजनांच्या मुलांपर्यंत उच्च शिक्षणाची गंगोत्री पोहोविण्याचे पवित्र कार्य अविरतपणे व सक्षमपणे करत या महाविद्यालयाने शिक्षणाबरोबर सांस्कृतिक, क्रीडा, राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या माध्यमातून लौकीक प्राप्त केला आहे.

विद्यार्थ्यांची सर्जनशील प्रतिभा अधिक शक्तीशाली व्हावी यासाठी महाविद्यालयात विविध विषयांवरील भितीपत्रकांचे आयोजन केले जाते. या भितीपत्रकांच्या प्रकाशनामुळे आत्मविश्वास वाढलेल्या नवलेखक व नवकर्वींनी या अंकात आपले विचार व भावना व्यक्त केल्या आहेत.

संस्था पदाधिकाऱ्यांची प्रेरणा, प्राचार्य डॉ. प्रमोद घाटगे यांचे योग्य मार्गदर्शन, प्राध्यापक मित्रांचे सहकार्य व विद्यार्थ्यांच्या सहभागातून साकार झालेला हा अंक सुज्ञ वाचकांच्या पसंतीस उतरेल अशी अपेक्षा व्यक्त करतो.

कोरोना महामारीच्या भीषण संकटातून संपूर्ण देश हळुहळु सावरत आहे. जनजीवन पूर्वपदावर येत आहे. या कोरोना महामारीच्या काळात जे आपल्याला सोडून गेले त्या सर्व ज्ञात अज्ञात व्यक्तींना भावपूर्ण श्रद्धांजली अर्पण करतो.

धन्यवाद !

संपादक
प्रा.डॉ.संग्राम शिंदे

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.
ता.जावली, जि.सातारा

नियतकालिक जयवंत २०२१-२२

दि प्रेस रजिस्ट्रेशन ऑफ बुक्स ॲक्ट नियम फॉर्म ४ प्रमाणे प्रकटन

१.	प्रकाशन स्थळ	:-	आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा
२.	प्रकाशन काळ	:-	वार्षिक
३.	प्रकाशकाचे नांव	:-	प्राचार्य डॉ. प्रमोद घाटगे
	राष्ट्रीयत्व	:-	भारतीय
	पत्ता	:-	आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा
४.	संपदकाचे नांव	:-	प्रा. डॉ. संग्राम शिंदे
	राष्ट्रीयत्व	:-	भारतीय
	पत्ता	:-	आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा
५.	मुद्रकांचे नांव	:-	श्री. संजय जुनघरे
	राष्ट्रीयत्व	:-	भारतीय
	पत्ता	:-	श्री स्वामी समर्थ प्रिंटींग प्रेस, मेढा
६.	मालकी	:-	आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय, मेढा ता.जावली, जि.सातारा.

मी प्राचार्य डॉ. प्रमोद घाटगे जाहीर करतो की, वर दिलेला तपशील माझ्या माहिती व समजुतीप्रमाणे बरोबर आहे.

प्राचार्य
डॉ. प्रमोद घाटगे

जयवंत नियमतकालिकामध्ये व्यक्त झालेल्या मताशी संपादक मंडळ सहमत असेलच असे नाही.

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.
ता.जावली, जि.सातारा

मराठी विभाग

तुझिया नामी, तुझिया धामी
अखंड रंगुनि राहियले, कष्टामधली तुझीच गोडी
चाखायची मज आई, मला आवडे तुझा विसावा,
तुझीच निर्भर अंगाई, हवाहवासा मला वाटती
रग तुझा, संतोष तुझा.

कवी कुसुमाग्रज

प्रा.आनंद साठे

अनुक्रमणिका

अ.नं.	घटक	पान नं.
गद्य विभाग		
१	आजच्या समाजात स्त्रियांचे स्थान	९
२	माझ्या उज्वल भविष्याचा आयकॉन.....	११
३	स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव	१२
४	आत्महत्या केलेल्या शेतकऱ्याच्या पत्नीचे मनोगत	१३
५	माझी अविस्मरणीय सहल	१५
पद्य विभाग		
१	तुमच्या नसण्याने	१०
२	लक्षात ठेव पोरी	१६
३	आठवण	१७
४	असं का घडतं ?	१७
५	आतुरता	१७
६	अपमान	१८
७	कातरवेळी तुझी आठवण	१८
८	व्यथा	१९
९	माझे मन	१९
१०	आई	१९
११	बाबा	१९
१२	मैत्री	२०
१३	देवमाणूस	२०
१४	ब्रेकअप	२१
१५	आयुष्य	२१
२१	प्रेम	२२

आजच्या समाजात स्त्रियांचे स्थान

आजची स्त्री ही समाजातला महत्वाचा घटक आहेच. ती कशी हे सांगायची गरज नाही. आपण अनेकदा स्त्री कशी परिपूर्ण आणि सक्षम झाली हे ऐकतो आणि रोजच पाहतो. आजची स्त्री अनेक आव्हाने लीलया पेलते. तरीही काही ठिकाणी तिला एक स्त्री ह्या भावनेतून वागणूक दिली जाते. तिचे खच्चीकरण करण्याचा प्रयत्न केला जातो. ह्याची अनेक उदाहरणे आपल्या आजुबाजुला पाहायला मिळतात. ह्यात खरे तर कौटुंबिक विचारात सुधारणा होणे गरजेचे आहे.

समाज हा अनेक कुटुंबाचा मिळून बनतो. कुटुंबात तसे संस्कार असतील तर ते समाजात आपोआप येतील. आजकाल समाज हा माणसांच्या बोलण्यातून चालत आहे. समाजाची जडणघडण कुटुंबावर अवलंबून असते असे मला वाटते.

आपण सगळ्यांनीच श्यामची आई हे पुस्तक वाचले असेल खर तर एक स्त्रीच समाज घडवू शकते. आपण स्त्रियांनीच आपल्या मुलांमध्ये मुलगा-मुलगी असा भेद न करता समान वागणूक दिली पाहिजे आणि मुलांना स्त्रियांशी कसे वागावे, स्त्रियांना कशी वागणुक द्यावी हे अगदी लहानपणापासूनच शिकवले पाहिजे. जसे आता बघा ना जिजाऊंनी छत्रपती शिवाजी महाराजांना शिकवण दिली होती. महाभारतात गुरुणा चैव सर्वेषा माता परम को गुरु असा उल्लेख येतो. आपल्या देशात एक काळ असाही आला की सगळ्या वार्डटाचे मुळ स्त्री जातीलाच मानले गेले. तिला पायातली चप्पल समजले गेले. सतीची चाल, बाल विवाह आणि विधवांकडे तिरस्काराने पाहिले गेले. संतांनी, कवींनी, स्त्रियांप्रती अत्यंत कटु दृष्टीकोन स्वीकारला होता. कारण स्त्रीमुळे परमेश्वर साधनेत अडथळा येतो अशी त्यांची समजुत झाली होती.

पतिवृत्य धर्माचा उपदेश केवळ स्त्रीला करण्यात आला नाही. कारण त्याची आवश्यकताच वाटली नाही.

वृद्ध, रोगी, मुर्खल निर्धन, आंधळा, बहिरा, रागीट, दीन, हीन असा पती असला तरी पत्नीने त्याची सेवा न केल्यास त्याला नरकात जावे लागेल. असे तुलसीदासाचे मत आहे. जरी वर्तमानकाळात बालविवाह सतीची चाल, विधवा यांच्याकडे पाहण्याचा पूर्वीचा दृष्टीकोन राहिला नाही, तरी पण हुंडा प्रथा, अपहरण, बलात्कार इ... समस्यांनी आज परिसीमा गाठली आहे. हुंड्याची प्रथा जीवघेणी बनली आहे. सामाजिक पुनर्जागरणाच्या काळात महान समाज सुधारकांनी सतीची चाल नष्ट केली. विधवांचा पुनर्विवाह, स्त्री शिक्षण इत्यादीवर जोर दिला. स्त्रियांना आपले महत्व कळून आले. अशा प्रकारे समाजसुधारकांचे सामुहिक प्रयत्न राजकीय प्रभावामुळे स्त्रीने गुलामीच्या बेड्या तोडल्या आणि ती मुक्तीच्या दिशेने गेली. सामाजिक आणि व्यावसायिक अशा जीवनाच्या प्रत्येक क्षेत्रात स्त्री ने प्रवेश केला आहे व ती सेवा करीत आहे.

तिने तिचे ज्ञान दान करून गुरुपदाला सुशोभित केले. खेळ, गिर्यारोहण, मॉडेलिंग, नृत्य, संगीत इत्यादी विविध क्षेत्रांवर स्त्रियांचे वर्चस्व आहे. संयुक्त राष्ट्रसंघाच्या पहिल्या महिला अध्यक्ष विजयालक्ष्मी पंडित होत्या. भारतात बंगालच्या पहिल्या महिला मुख्यमंत्री सरोजिनी नायडू बनल्या. देशाच्या पहिल्या महिला पंतप्रधान इंदिरा गांधी राहिल्या. अनेक प्रांतात महिला राज्यपाल आहेत. संसदेत, विधानसभेत महिला प्रतिनिधी महत्वाची भूमिका बजावीत आहेत. भारतीय घटनेत पुरुष आणि स्त्रियांना पुर्ण स्वातंत्र्य व लिंगभेद न मानता सर्व अधिकार मिळावेत असे नमुद करण्यात आले आहे. हिंदू वारसाहक्काच्या

कायद्यानुसार त्रासदायक वैवाहिक संबंध संपविण्यासाठी घटस्फोटाची संमती देण्यात आली. हुंडा घेणारा व देणारा दोघेही शिक्षेस पात्र समजण्यात आले. अशा प्रकारे स्त्रियांना घटनात्मक सुरक्षितता देण्यात आली. आज भारतात स्त्री-पुरुष दोघे मिळून काम करतात. पण या आधीची परिस्थिती पाहती काही वेगवेगळ्या स्त्री समाजसुधारकांनी काही पुस्तके लिहीलीत. जसे पंडिता रमाबाईंचे स्त्री धर्मनिती, ताराबाई शिंदेची स्त्री-पुरुष तुलना इ. पुस्तके लिहिलीत. आता समाजातील प्रत्येक समस्येविरुद्ध आवाज या स्त्रिया उठवितात. स्त्रिया शोषणाला प्रतिकार करतात. यावरून हे कळते की आता स्त्रियांमध्ये पुरेशी जागरूकता आली आहे. अनेक सुधारणा झाल्या तरी आणखी काही समस्या आहेतच. हुंडा प्रथा, बाल विवाह वगैरे काही ठिकाणी चालूच आहे. स्त्रियांना सर्वांचे सुख हवे संघर्ष नव्हे.

स्त्री ही त्याग, वात्सल्य आणि शांतीची देवी आहे. स्त्रीशक्ती नवनिर्माण करते व मनुष्याला देवत्वाकडे घेऊन जाते म्हणून स्त्रीला समाजात सन्मान मिळाला पाहिजे. प्रकृतिस्वरूप स्त्रीला परमेश्वराच्या शक्तीच्या रूपात स्थान मिळाले आहे. विद्या, विभूती आणि शक्तीची क्रमशः सरस्वती, लक्ष्मी व पार्वती किंवा दुर्गेच्या रूपात सर्वत्र पुजा होते. तिर्थ ईश्वराचा निवास असतो. त्यामुळे बाहेरच्याच स्त्रियांना सन्मान दिला पाहिजे. देवींचा महत्व दिले पाहिजे असे नाही तर ते देवीला पुजल्याप्रमाणेच आहे. कारण ती एक अन्नपूर्णा आहे तर गृहलक्ष्मी सुद्धा आहे.

नंदिनी मंगेश ओतारी
(बी.ए.भाग २)

तुमच्या नसण्याने

॥ तुमच्या नसण्याने राजे
खुप काही हरवलंय ॥
स्वार्थापायी माणसांनी
माणूसकीपण हरवलंय
चरित्र स्त्रीचं
तिनचं विकायचं ठरवलंय
पैशाच्या बळावर श्रीमंतांनी
गरिबांना वाकवलंय
जन्मणाच्या प्रत्येक पिढीला
त्यांनी खोटेपण शिकवलंय
अंतःकरणातला देव विसरून
त्याला मंदिरात बसवलंय
॥ तुमच्या नसण्याने राजे
खुप काही हरवलंय ॥
सत्तेच्या मोहापायी पुढ्यांनी
जातीचं साम्राज्य टिकवलंय
स्वतः निचपणाचा पुतळा होऊन
स्वतःला लाजवलंय
घात केलाय स्वतःच्या इमानीचा
अन इतिहासाला रडवलंय
॥ तुमच्या नसण्याने राजे
खुप काही हरवलंय ॥

माझ्या उज्वल भविष्याचा आयकॉन.....

माझ्या उज्वल भविष्याचे आयकॉन म्हणजे माझे बाबा आपल्या जीवनात आईप्रमाणे बाबांचे ही महत्व खूप आहे. ते कडक शिस्तप्रिय असले तरी मनाने प्रेमळ असतात. ते आपल्या कुटूंबाचा आधार असतात. कोणतेही संकट आले तरी आपल्या पाठीमागे ते खंबीरपणे उभे असतात. आपले व्यक्तीमत्व सुधारण्यासाठी ते कायम आपल्यावर चांगले संस्कार करत असतात.

बाबा म्हटलं की आपल्या डोळ्यासमोर कणखर व्यक्तिमत्व उभं राहतं. जितकी आई प्रेमळ तितकेच बाबा कडक आणि शिस्तप्रिय. आईसारखेच बाबा ही सर्वाना प्रिय असतात. ज्याप्रमाणे आपल्याला आईच्या ममतेची आवश्यकता असते तशीच आपल्याला बाबांच्या प्रेमाचीही गरज असते.

त्याचप्रमाणे माझे बाबासुद्धा अत्यंत हुशार, शिस्तप्रिय, मनाने अतिशय प्रेमळ आहेत. समजुतदारपणा, मनमिळावूपणा आणि मैत्रीपूर्ण स्वभाव हे त्यांचे गुणवैशिष्ट्ये आहे.

बाबा

बाबा म्हणजे समुद्रातलं

जहाज असतं.....

खंबीर आधाराचं दुसर

नाव असतं.....

बाबा म्हणजे उंबराचं

झाड असतं.....

लपलेल्या भावनांच जणू

खोड असतं.....

वडील या शब्दात संपूर्ण जग

सामावलेल असतं.....

ते सोबत असल्यावर हे जग आपल्या

मुठीत असल्यासारख वाटतं.....

माझे बाबा आमचे घर घरातील सर्व खर्च काटकसरीने करतात. त्यांच्या या स्वभावामुळेच आम्हालाही काटकसरीने राहण्याची पैशाचा योग्य वापर करण्याची सवय लागली आहे.

आईच्या प्रत्येक कामात माझे बाबा तिला मदत करतात त्यांनी आम्हाला विशिष्ट कामे नेमून दिली आहेत. त्यामुळे आम्हालाही काम करण्याची आणि वस्तू जागच्या जागी व्यवस्थित ठेवण्याची सवय लागली आहे.

म्हणून मला नेहमी वाटते की जेव्हा आपण आईचे कौतुक करतो, तेव्हा बाबांचे ही कौतुक केले पाहिजे. त्यांनी केलेले कष्ट आपण कधीही विसरू नयेत.

माझ्या बाबांचा मला फार अभिमान आहे आणि ते माझ्या जीवनाचे शिल्पकार आहेत. म्हणून माझे बाबा मला खूप आवडतात आणि माझे त्यांच्यावर खूप प्रेम आहे.

कु.अमृता धोंडे
(बी.ए. भाग २)

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव

गौरव हा भारताच्या अभिमानाचा,
सोहळा स्वातंत्र्याच्या अमृत महोत्सवाचा !
भारत देशाची वाढवा शान आणि मान,
कारण आपला भारत देश आहे महान.

आपला भारत देश १५ ऑगस्ट १९४७ रोजी स्वतंत्र झाली. आज आपला देश १५ ऑगस्ट २०२२ रोजी स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव आनंदाने साजरा करीत आहे. ही गोष्ट प्रत्येक भारतीयांसाठी खूप गौरवाची व अभिमानाची आहे. आपला भारत देश सुमारे दीडशे वर्षे पारतंत्र्यात होता. त्यातून मुक्ततेसाठी केलेले संघर्ष खूप मोठा व कठिण होता. भारताला स्वातंत्र्य मिळवून देण्यासाठी अनेक महान स्वातंत्र्य सैनिकांनी आपले अमूल्य योगदान दिले. आज या महोत्सवी वर्षात आपल्या देशाने खूप काही यश मिळवले आहे.

आपल्या देशाने सध्या विज्ञान, तंत्रज्ञान, कृषी, उद्योग, व्यापार, दळणवळण, शिक्षण, आरोग्य, संशोधन, क्रीडा, संरक्षण अशा असंख्य क्षेत्रात लक्षणीय यश मिळवले आहे. दिवसेंदिवस देश प्रगतीकडे वाटचाल करीत आहे. आज आपल्या देशाकडे जगाला कवेत घेण्याची क्षमता आहे. आज आपण सर्वांनी नवनिर्माणाच्या अनेक नव्या दिशा शोधल्या आहेत.

आज आपण खूप भाग्यवान आहोत की, आपण लोकशाही भारतात आनंदाने व एकोप्याने राहत आहोत. अनेक जाती-धर्माचे, भाषांचे लोक भारतात

एकोप्याने व गुण्यागोविंदाने एकत्र राहतात. अमृत महोत्सवी वर्ष हा आपल्या देशासाठी खूप मोठा टप्पा आहे. या निमित्त भारत सरकारने अनेक उपक्रम हाती घेतले आहेत. आपल्या देशाच्या गौरवासाठी व तिरंगा राष्ट्रध्वजाच्या सन्मानासाठी जन-जागृतीसाठी यावर्षी हर घर तिरंगा हे अभियान १३ ऑगस्ट ते १५ ऑगस्ट दरम्यान राबवले. आणि या अमृत महोत्सवामध्ये देशाचा गौरव करण्यात आला. प्रत्येकाच्या घरावर तीन दिवस तिरंगा फडकत राहिला. शासकीय इमारती, शाळा, शासकीय बँका यासारख्या प्रत्येक विभागांमध्ये हा तिरंगा व्यवस्थितरित्या तिरंग्याचा अपमान न होता फडकत राहिला.

स्वातंत्र्यानंतर आपला देश सातत्याने स्वावलंबाच्या मार्गावर पुढे जात आहे. भारताच्या स्वातंत्र्याच्या ७५ व्या वर्धापन दिनानिमित्त सुरु झालेला आजादी का अमृत महोत्सव हे स्वावलंबानाच्या दिशेन उचललेले एक महत्वाचे पाऊल आहे.

स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव हा उपक्रम भारत सरकारने राबविल्यामुळे प्रत्येक व्यक्तीमध्ये आपल्या देशाबद्दलचे प्रेम वाढले आहे. हा भारत देश असा की या देशात प्रत्येक जाती धर्माचे लोक राहतात, पण एकोप्याने राहतात. ही तर या देशाची संस्कृती आहे. हा देश प्रत्येक देशात पुढे आहे. आपला भारत देश हा संतांची पावन भूमी आहे. या देशात संत होऊन गेले आहेत. हा भारत देश कृषी प्रधान म्हणून ओळखला जातो.

आपला भारत देश हा संतांची पावन भूमी असलेला देश आहे. तो नैसर्गिक साधनसंपत्तीने समृद्ध असा स्वच्छ व सुंदर देश आहे. आपण सर्वांनी मिळून या देशाला अधिक सामर्थ्यशाली देश बनवण्याचा प्रयत्न करूया. जगातील एक आदर्श देश म्हणून भारत देशाला कसे गौरवले जाईल हे पाहूया. म्हणूनच मला भारत देशावर खूप प्रेम आहे व ते प्रेम वाढत राहिल आणि हा स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव भारत सरकारने राबविल्याबद्दल मी सरकारला धन्यवाद देते. म्हणून मला असे म्हणावेसे वाटते की, ॥ माझा देश माझा अभिमान ॥

देश माझा मी देशाचा,
अभिमान वाढवेन भारताचा !
देश माझा मी देशाचा,
तिरंगा आमुचा अभिमानाचा !

करंजेकर रुचिता संजय
(बी.ए.भाग २)

*****

आत्महत्या केलेल्या शेतकऱ्याच्या पत्नीचे मनोगत

ती पूर्ण भांबावलेली होती. कुठे उभे राहावे? कसे उभे राहावे? काय बोलावे? तिला काहीच सुचत नव्हते. समोरचा कोणीही सुचना करी, त्याप्रमाणे ती कृती करी. टि.व्ही. वाहिन्यावाल्यांनी आपले माईकचे दंडुके समोर धरले होते. दारिद्र्य, कुपोषण, रापलेपण तिच्या चेहऱ्यावर दिसत होते.

तिच्या शब्दांत, उच्चारांत, हालचालीत संपूर्णपणे हाताशपणा जाणवत होता. एका शेतकऱ्याची ती पत्नी. त्या शेतकऱ्याने काही दिवसांपूर्वीच आत्महत्या केली होती. टीव्हीवाल्यांनी वेगवेगळ्या पद्धतींनी सुचविल्यावर ती बोलू लागली.....

साहेब काय बोलू? नि काय सांगू? घरमालकांनी आपलं जीवन संपवलं आणि गेले..... आम्हाला वाऱ्यावर सोडून! तेरावं होईपर्यंत शेजाऱ्यापाजाऱ्यांनी आम्हाला जेऊ खाऊ घातलं. ती तरी आणखी किती दिवस घालतील? दोन मुलं पदरात आहेत.

कोणाकोणाकडे काहीबाही मागून मागून पोट भरतोय आम्ही. सरकारने एक लाख रुपये दिले होते. त्यातले तीस हजार एका साहेबाने काढून घेतले. उरलेले सावकाराने घेतले. आता सांगा आम्ही गरिबांनी जगायचं कसं? माझं काहीही लय मागणं नाही. आम्हा गरिबांनी काम द्या. मी कष्ट करीन. कष्ट करून मुलांना मोठं करीन. तिने बोलता बोलता पदराचा बोळा तोंडात कोंबला, हुंदका आवरला आणि पुढे बोलू लागली.....

घरातल्या कर्त्या पुरुषाने स्वतःला संपवलं. आता आम्ही काय करायचं? आणि करणार तरी काय? आभाळच फाटलं तिथं कुठं कुठं ठिगळं लावणार? म्हणजे पूर्वी फार सुखात होतो असं नाही. पण हे होते तेव्हा निदान अर्धा घास तरी पोटात जायचा.

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

आता मात्र अंधारच कोसळतोय अंगावर! परंतू दिवसचे फिरले. दोन-चार वर्षे धड पाऊसच झाला नाही. केलेली परणी फुकट गेली. पुन्हा पेरणी केली तर बियाणे खराब निघाले.

गतवर्षी पाऊस बरा झाला. कापूस मायंदळ झाला, तर तो उचललाच गेला नाही. पैशाचे वांधे झाले. केलेला खर्चही भरून निघाला नाही. त्यात पोरगी मोठी झाली. गेल्यावर्षी तिचं लग्न करून दयावं लागलं. प्रत्येक कामाला पैका लागतो.

सरकारी बँकांचा तर उपयोग होतच नाही. मग गावातील सावकाराकडूनच उचल केली. परतफेड तर करणंच शक्य झालं नाही. दामदुप्पट व्याजामुळे कर्जाचे आकडे सतत फुगतच जात होते. त्यातच घरातल्या म्हाताऱ्या माणसाचं आजारपण उभं राहिलं. अडचणी सारख्या वाढतच होत्या. मालक सारखे अस्वस्थ राहत. यावर्षी मालकांनी खूप धावाधाव केली. अगदी मुंबईपर्यंत जाऊन आले. पण कुठुनही मदत मिळाली नाही. सावकाराकडून पैशाचा तगादा चालूच होता. मदतीचा हात कुठुनही नव्हता. मालक दुःखात बुडालेले, गप गप असत, मग एक दिवस शेतावर गेले ते परतलेच नाहीत. स्वतःच लावलेल्या झाडावर गळफास लावून घेतला आणि जीवन संपवले!

ते सुटले, पण आम्ही काय करायचे? माझी पोरं अजून लहान आहेत. त्यांना शिकवायचं आहे. शेत बळकावण्यासाठी गावातील सावकार उत्सुक आहे. सरकारकडून मिळालेल्या एक लाखातील एक दमडीही आम्हाला मिळाली नाही. रोज एक वेळचही जेवण नीट मिळत नाही. आम्ही वाटेल ते कष्ट करायला तयार आहोत, पण आम्हाला अन्न द्या. गावातील इतर कुटुंबांचंही हेच दुखणं आहे.

आता सांगा, आम्ही काय करायचं? कसं

जागायचं? आम्हाला जगु दया. या सावकारांपासून वाचवा. मला आत्महत्या करायची नाहीय. माझ्या मुलांसाठी तरी मला जगायचंय!

आपला भारत देश हा ८०% कृषीप्रधान आहे. भरपूर लोकांचा शेती हा परंपरेने चालत आलेला व्यवसाय आहे. त्यावरच शेतकरी उदरनिर्वाह करतात. जर आपल्या शेतकरी बांधवाने शेतात काही पिकवले नाही तर आपण काय खाणार? आपण कसे जगणार? असा प्रश्न नेहमी पडतो.

आपला हा शेतकरी बांधव दिवसभर, रात्रभर शेतात राबतो, कष्ट करतो म्हणूनच तर म्हणतात, मेरे देश की धरती सोना उगले, उगले हिरे मोती, मेरे देश की धरती, असे आपण सहजपणे म्हणतो. परंतु शाळेतील परिक्षांमधील गुणवंतांच्या तोंडून मी डॉक्टर, मी इंजिनिअर होणार अशी महत्वाकांक्षा बाहेर पडतात. शेतकरी म्हणजे दुय्यम समाज असा समज व तसाच दृष्टीकोन आजच्या या नवीन पिढीचा झाला आहे.

जय जवान जय किसान म्हणून आपण शेतकऱ्यांना गौरवतो, पण त्याच शेतकऱ्यांच्या अडीअडचणीचा आपण कधीही विचार करत नाही. आपल्या या मातृभूमीसाठी, देशासाठी अन्नधान्य पिकवणारा, सुजलाम-सुफलाम धरती बनवणारा हा शेतकरी स्वतःच्या पोटाची खळगी भरण्यासाठी शेतात रात्रंदिवस राबतो परंतु दोन वेळचे अन्नही त्याला मिळत नाही. शेतात घाम गाळून, काळ्या मातीत सोनं पिकवून, धान्य उत्पादन शेतकरी करतो परंतु निसर्गाची अनिश्चीतता, कमी पाऊस तर कधी अतिवृष्टी, हवामान बदल यामुळं पीक उत्पादन चांगले होत नाही.

त्यातल्या त्यात शेतीमालाला मिळेल तो दर, सरकारचे वेगवेगळे कर, वेगवेगळ्या प्रकारचे कायदे यामुळे त्याच्या उत्पन्नाचा १०% नफा सुध्दा त्याला

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

मिळत नाही. कायदेकानून खिशात घेवून फिरणारा आणि पैशाने लालची झालेला व्यापारी या गरीब शेतकऱ्याला पिळत असतो. त्यामुळे त्याच्या कष्टाला किंमत राहत नाही.

स्वातंत्र्योत्तर काळात सरकारने अनेक सवलती दिल्या. आयकरातून शेती उत्पन्नाला सुट दिली, कर्ज दिले. प्रसंगी कर्ज माफी ही दिली. वीज दरात कपात केली असे असूनही शेतकरी त्याच परिस्थितीत राहिला. कर्जबाजारीपणाला कंटाळून आत्महत्या करू लागला.

शेतकऱ्याला शेतीपासून जास्त उत्पादन घेण्यासाठी चांगले बियाणे, खते, यंत्रणा आवश्यक असते. सध्या धरणे, तलाव, बंधारे, शेतीची नवनवीन अवजारे, रासायनिक खते यामुळे शेती क्षेत्रात बरीच मोठी प्रगती झाली आहे.

आमची शेती आमची माती,
पिकवू येथे माणिक मोती।।.....

॥ शेतकरी सुखी तर जग सुखी ॥

धनिष्ठा मर्ढेकर
(बी.ए.भाग २)

*****

माझी अविस्मरणीय सहल

मी आठवीत असताना मुंबईला आमची शालेय सहल गेली होती.

मुंबई म्हटल की पेशाची नगरी होय असं मला वाटतं. आमची सहल ही दोन दिवसाची होती. आम्ही बसने गेलो होतो. पहिले स्थान ठरवत असताना आठ नऊ स्थानं ठरवली. मारुती मंदिर खोपोली, शिर्डी साईबाबा, हाजीअली, लक्ष्मी मंदिर, सिध्दीविनायक, गेट व ऑफ इंडिया, पुण्याचा शनिवार वाडा, दादर बाजार पेठ या ठिकाणी जाऊन आले. तिथे माझ्या मैत्रिणीने मला पाणीपुरी खाण्यास दिली. आम्ही खुप मजा केली. मुंबई ही मी पाहिलेली एक स्वप्ननगरी आहे. तेथे महानगरपालिका ही खुप स्वच्छ व सुंदर आहे. आम्ही तारे आणि नक्षत्र मोजण्यासाठी नेहरु तारांगणमध्ये गेलो होतो. तेव्हा तेथे आम्हाला नक्षत्रांची ओळख झाली. आम्ही सहलीसाठी खुप खुश होतो. आमच्यासोबत दोन मॅडम व तीन सर होते. त्यांनी आम्हाला मदत देखील केली व माहितीही सांगितली. मुंबईला समुद्र हा सुर्योदय व सुर्यास्ताच्या वेळी खुप छान दिसतो.

हाजीअलीला जाताना आम्ही सकाळी ७ वाजता गेलो होतो. त्यामुळे उगवत्या सुर्याचे निरिक्षण करता आले. समुद्र पहाण्याची मजा आली. तेथे भरती-ओहोटी पाहण्यास मजा आली, पण समुद्रात उतरण्यास मला खुप भिती वाटली. चौपाटीवर पावभाजी खाल्ली, आईस्क्रीम खाल्ले. बसमध्ये असताना आम्ही गाण्याच्या भेंड्या खेळलो, चार वाजले कोंबडा आरवला हे गाणे सुध्दा म्हटले. त्यात आनंद आला. ते दोन दिवस माझ्या अजून लक्षात आहेत. तो आनंद मी कधीही विसरणार नाही. असे म्हणतात ना की, एखादा पाहुणा कसा घरी आला तर आपण त्याला लवकर सोडत नाही, परत या असे म्हणतो

तसे माझ्याबाबत झाले. मुंबई म्हणत होती की तू परत ये म्हणून.

मला असे वाटते की मुंबईला जावे व खूप खरेदी करावी घरच्यांसाठी, खुप फिरावे पण ते दिवस परत येतील की नाही हे माहित नाही.

पण मला मुंबईची खुप आठवण येत असते. पण काय करू? माझी एक मैत्रिणसुध्दा घाटकोपर येथे राहते. ती मला म्हणते की तू मुंबईला ये मला भेटायला. मी नेहमी तिला सांगते येईन पण शक्य होत नाही.

तेथून आम्ही शिर्डीला गेलो. तेथे गेल्यावर साईबाबांचे दर्शन घेतले. मी तेथे पेरू व बोरं घेतली.

आम्ही एकविरा देवीच्या लेणी पाहायला गेलो होतो. तेव्हा तेथे खुप पायऱ्या होत्या. त्या पायऱ्या चढताना खुप घाम आला व मजाही आली. आम्ही हसत हसत पायऱ्या चढलो. खाली येताना आम्ही लरूसीसुध्दा प्यालो. लोणावळ्यातून मी चिककी आणली. शेंगदाणा चिककी, खोबरा चिककी मला खुप आवडते.

ते दिवस मला खूप आठवतात. मुंबईत कुठे कुठे शुटींग होते ते मला बघायचे होते पण पुढील वर्षे मी कधी ना कधी मुंबईला जाईन याची मला खात्री वाटते. मुंबईला तेव्हा एवढे प्रदूषण नव्हते. आता खुप वाढले आहे. तेथे खुप प्रगती झाली आहे. असं म्हणतात की उन्हाळ्यात, हिवाळ्यात मुंबईला जावे पण पावसाळ्यात जाऊ नये. पण आपली मुंबई आर्थिक राजधानी आहे. तेथे रात्रीपण खुप गर्दी असते. मला वाटते मुंबई रात्री झोपतच नाही.

मुंबई शहराला मिठी नदी आहे. ती मुंबईला पाणीपुरवठा करते. समुद्रातील खान्यापाण्यापासून मीठ तयार केले जाते. मुंबईत मासे सुध्दा खुप चांगले भेटतात.

आलिया हुसेन शेख
(बी.ए. भाग २)

लक्षात ठेव पोरी

परक्यांच्या शहरात एकटीला पाठवू वाटत नाही तुला शिक्षणापासून दूर ठेवू शकत नाही पण उंबरठ्याच्या बाहेर पाऊल ठेवताना सांगते लक्षात ठेव पोरी ॥१॥

आई-बापाने केलं लहानाचं मोठं

खाऊ घालून तूप साखर लोणी

नाव त्यांच राख पोरी

तुझ्या जीवनाची वही अजून आहे कोरी

नाव नको लिहू त्यावर दुसऱ्याच ॥२॥

मुलीच्या चुका सुधारल्या जात नाहीत

गेलेली अब्रू कधी परत येत नाही

लक्षात ठेव विसरू नको पोरी ॥३॥

युग आहे स्पर्धेच स्वार होण्यासाठी

त्यावर लगाम लागतो ज्ञानाचा

त्यासाठी करू नको दुर्लक्ष ज्ञानार्जनाकडे

आरशापुढे उभे राहून वेळ घालवू नको

तुझा वेळ आहे लाखमोलाचा

लक्षात ठेव पोरी ॥४॥

अनादर करू नको शिक्षकांचा

मान दे त्यांना आई-वडिलांचा

विश्वास ठेवू नको परक्यावर

मोहात कसल्याही पडू नकोस

अभ्यास करण्यासही विसरू नकोस

लक्षात ठेव पोरी ॥५॥

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

आठवण

आकाशात जेव्हा एकट्या चंद्राला बघत असतो
तेव्हा तुझी आठवण येते...
जेव्हा कोणती कविता मनात येते
त्याचा पहिला शब्द तू असते
तेव्हा तुझी आठवण येते...
सायंकाळी एकटे फिरत असताना मन,
तेव्हा तुझी आठवण येते...
रात्री झोपताना जेव्हा विचार करतो
तेव्हा तुझी आठवण येते...
मित्रांच्या गर्दीत जेव्हा मला एकटेसे वाटते
तेव्हा तुझी आठवण येते...
एक क्षण संपतो जेव्हा
तेव्हा तुझी नि माझी भेटच होत नाही.

प्रज्ञा चिटणीस
(बी.ए.भाग ३)

असं का घडतं?

इथं आलेल्या प्रत्येकाला परत जायचं असतं
कोणाला उशिरा, कोणाला लवकर जायचं असतं
येताना तो फार रडतो
पण इतर लोक हसतात
जाताना तो हसत जातो
पण इतर सर्व रडतात
हे तर नेहमी चालतचं असतं
मला कोणीतरी सांगा, नेहमी असंच का घडत
असतं ?

प्रज्ञा चिटणीस
(बी.ए.भाग ३)

आतुरता

तुझ्या भेटीची आतुरता तुझ्या इतकीच मला आहे,
तुझ्यापासून लांब असून मीही तुझ्या जवळच आहे,
तुझ्या स्पर्शाचे हळवे क्षण मलाही जगायचे आहेत.
माझ्या प्रेमाने तुला चिंब भिजवायचे आहे,
आज ना उद्या मी तुला भेटणारचा आहे.
विरहाच्या प्रत्येक क्षणाची वसुली तुला देणार आहे,
कित्येक रात्री तुझ्या आठवणीत मी हरवून गेलो आहे.
सारं काही हे मला तुला सांगायचं आहे,
तुझ्या भेटीची आतुरता तुझ्या इतकीच मला आहे.
तुझ्या स्पर्शाची मोहकता मला आजही मोहवते आहे,
मिठीत तुझ्या मला विरह विसरायचा आहे.
अबोल भाषा तुझ्या प्रेमाची मलाही शिकायची आहे,
त्याच भाषेने मला तुझ्याशी खुप काही बोलायचं आहे.
न बोलताही स्पर्शून सगळं तुला सांगायचं आहे,
तुझ्या भेटीची आतुरता तुझ्या इतकीच मला आहे.

प्रज्ञा चिटणीस
(बी.ए.भाग ३)

अपमान

घालमेल होते मनाची जाताना सासरी
होईन का आता मी माहेराला पारखी ?
नव-न्यासोबत सात पावले चालताना,
घेऊ शकेन का जबाबदारी नव्या घराची ?
सासूबाईना समजेन आईच्या जागी,
समजतील का त्या मला मुलीच्या जागी ?
नव्या नात्याची नवी व्याख्या त्यांच्यासोबत मांडेन,
घरातल्या प्रत्येकाचे मन मात्र जपेन.
सासू सुनेच्या नात्याची नवी ओळख करेन,
आईच्या नात्याने सुरुवात करेन.
सुनबाई जेव्हा येशील घरी,
मुलगी म्हणून स्वागत करेन.
कधीतरी मीही तुझ्या जागी होते,
म्हणून तुला फुलासारखी जपेन.
आपल्या नात्यात नसावा राग-रुसवा,
वेगळ्या नाही आपण हाच काढू फतवा.
कधी नाही पटलं तर वेळ देऊ छान,
कधी नाही होऊ द्यायचा नात्यांचा अपमान

प्रज्ञा चिटणीस
(बी.ए.भाग ३)

कातरवेळी तुझी आठवण

सांग सख्या मज का छळते
आठवणीच्या झुल्याला ही
कातरवेळच का सापडते ?
काय नाते या वेळेशी माझे
आठवणीही ही यायला
कातरवेलच का सापडते ?
दिवस सरतो कामात,
रात्री तुझी स्वप्न बघते.
तुझे माझे नाते या
कातरवेळीच का घट्ट होते ?
घुसमटल्या मनाचा प्रश्न स्वतःला,
प्रहाराची उतरती कातरवेळ,
मनातून काही सरेना.
कातरवेळी प्रेमाची आठवण,
हरवल्या काळाची साठवण,
स्वतःला विसरण्याची
गुपित ठेवली कात्रण.
कोंडलेल्या हुंदक्याला
अश्रूंची दाटी
भावनांच्या साथीला कातरवेळच होती

प्रज्ञा चिटणीस
(बी.ए.भाग ३)

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

व्यथा

घुसमटल्या मनाची व्यथा सांगू कोणाला,
मनातल्या द्वंदाला शांत करु कशाला ?
सगळ्यांच्या मनमानीला सहन तरी करु कशी,
कोंडलेला गळ्यात हुंदका बाहेर आणू कशाला ?
स्वार्थाच्या या जगात माझे आहे तरी कोण,
आपले झाले परके म्हणून जगणं सोडू कशाला ?
खूप रडावसं वाटतंय पण रडू कशाला,
ज्यांच्यासाठी रडावं त्यांना किंमत आहे कोणाला ?
दाटून आलेल्या मेघाने बरसावं तरी कशाला,
ओल्या पापण्यांच्या आतल्या दुःखाने
बाहेर यावं तरी कशाला ?
मनातून रडून रडून अश्रूही सुकले,
सुकलेल्या अश्रूनी पुन्हा वाहावं तरी कशाला ?

प्रज्ञा चिटणीस
(बी.ए.भाग ३)

माझे मन

माझ्या मनात प्रश्न दोन
कुणाची मी माझा कोण ?
मानात कोड कोड्यात मन
मनाचं कोड सोडवतं कोण ?
मनातल्या मनी मानाया
आनंदाचा क्षण
मनानंच घ्यायचा समजून
आयुष्याचा प्रत्येक क्षण.

प्रज्ञा चिटणीस
(बी.ए.भाग ३)

आई

मला घरी यायला उशीर झाला की,
शंभरवेळा फोन करेल,
किती वेळ लागेल हे विचारायला
माझी वाट बघत,
घरात बसलेली असते
गाडी हळू चालव,
उशीर झाला तरी चालेल बाळा,
बाबांनी रागवायच्या आधी
स्वतः खोटं खोटं रागवून मला
वाचवण्यासाठी.....

कु.रुचिता करंजेकर
(बी.ए.भाग १)

बाबा

एकच फोन करतील
आणि म्हणतील मला,
पाच मिनिटात तू घरी पाहिजेस.
घरी आल्यावर काळजीपोटी
ओरडतात,
तुझ्या आईने खूप लाडवून ठेवलंय तुला.
आईला हळूच आवाजात विचारतात
जेवली का ?
दाखवत नाहीत पण काळजी खूप
करतात.....

कु.रुचिता करंजेकर
(बी.ए.भाग १)

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.
ता.जावली, जि.सातारा

मैत्री

मैत्री हे एक असं नातं
जे रक्तात तर नसतं
पण रक्ताच्या नात्या इतकं घट्ट असतं.
माणसाने प्रेमात पडावे असे काही नाही,
पण प्रेमाहून जास्त मैत्रीत असे असते काही
प्रत्येकालाच एक प्रेयसी असावी
असे काही नाही
पण प्रेयसीहून समजूतदार एक मैत्रिण
असते अशी नाही
रस्त्यावरून चालताना तिने हात धरावा
असे काही नाही
पण सोबत चालताना कधी साथ न
सोडावी अशी नाही
जिने मनातले सर्व काही सांगावेच
असे काही नाही
पण माझ्या मनातले नकळत जाणून
घ्यावे असे काही
जिला कॉफीसाठी विचारताच म्हणावे
असे काही नाही
पण घरी नेहून सर्वांसाठी कॉफी पाजावी
अशी काही
मला भेटण्यासाठी घरी थाप द्यावी असे
काही नाही
पण उशीर झाल्यास माझ्यासोबतच होता असे
सांगणारी
जगात प्रेमाचेच नाते म्हणजे
सारे काही असते असे नाही
तर प्रेमाहूनही अधिक जपता येणारे

असे मैत्रीचे नाते असे काही.
मैत्री ना कसले बंध
ना कसली वचने
मैत्री म्हणजे स्वरंतर
मनाने जवळ असणे.
माझी मैत्री खून छान
माझी जीव की प्राण
मैत्री ही रुपाने होत नाही
मैत्री ही स्वभावाने होत असते
मैत्रीत नसतो नफा वा नुकसान
मैत्रीत असतो हक्क समान
मैत्री हाच एक रंग
मैत्रीत आम्ही सारे दंग

कु.रुचिता करंजेकर
(बी.ए.भाग १)

* देवमाणूस *

दगडाला शेंदूर फासला कि दगडाचा देव होतो
झाडाला दोरे गुंडाळले कि झाडाचा देव होतो
सुर्याला अर्धय दिले कि सुर्याचा देव होतो
समुद्राला नारळ वाहिला कि समुद्राचा देव होतो
माणूस माणूसकीने वागला तर माणसाचाही देव होतो
मग माणसाचा देव कोण हे
शेंदूर फासण्याइतकं, दोरे गुंडाळण्याइतकं
अर्धय देण्याइतकं सोपं नसतं म्हणून
माणसाचा देव न होता, देवमाणूस होतो.

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

ब्रेकअप

ब्रेकअप नंतर सगळं संपतं का?
अन असं असतं तर कधी प्रेमाचा विषय
निघाल्यावर,
तुम्हाला त्या व्यक्तिकी कधीच आठवण
झाली नसती.
कारण खरं प्रेम कधीच विसरता येत
नसतं.
काही वेळेसाठी आपण कुणाच्या पण
समवन स्पेशल समवन इम्पोर्टन
म्हणून राहतो,
पण काही वेळानंतर मात्र आपली तेच इम्पोर्टन्ट
राहत नाही
म्हणून कुणासोबत जास्त नातं जुळवून
स्वतःला त्रास करून घेऊ नये.
तू विसरलीस मला पण मी विसरणार नाही
कारण थोडे का दिवस होईना
ते दिवस तुझ्या सोबत चांगले दिवस
होते हे विसरणार नाही
तिलाही कळून चुकले आता
त्याचे येणे शक्य नाही
आणि डोळ्यातील आसवांनीह
उगाच बारसने योग्य नाही.

कु.रुचिता करंजेकर
(बी.ए.भाग १)

आयुष्य

मुलीचं आयुष्य किती वेगळं असतंना
ती नाही बोली तर ती शिष्ट आहे,
ती अनोळखी व्यक्तीशी बोलली तर
ती आगाऊ आहे,
तिने प्रतिसाद नाही दिला तर ती
इगोवाली आहे,
तिने कोणास हाय-बाय केला तर
तिचं प्रेम आहे
अन दुनियेचा विचार केला नाही तर
मुलगी संस्कारी नाही
असं तिच्याबद्दल बोललं जातं
वाह रे दुनिया
आयुष्यात कोण कोणाचं नसतंय
बघितलं आहे मी पण सगळी नाती
निभावून हे तर आयुष्य असतं.
मुलगी म्हणून जन्माला येणं
सोपं नसतं,
आयुष्य तर तिचं असतं पण
निर्णय मात्र दुसरेच घेतात.
आयुष्यातील काही क्षण हे
निवांत क्षणी एकांतात घालवत चला,
अडकलेल्या प्रश्नांची उत्तरं मिळोत वा ना मिळोत
परंतु मनाला एक समाधान नकळत मिळेल.

कु.रुचिता करंजेकर
(बी.ए.भाग १)

प्रेम

प्रेम हा असा खेळ आहे
जो जीव लावून खेळला तर दोघे
पण जिकतात
पण एकाने माघर घेतली तर दोघे पण
हरतात
दिसलं की आवडतं
आवडलं ती गुंततं
गुंतलं की अडकतं
मन हे असचं असतं
सहज खूप प्रेमात पडतं
सगळ्याच गोष्टी सांगायाच्या नसतात
सगळेच अश्रू दाखवायचे नसतात
सगळ्याच नात्यांना नावं द्यायची
नसतात
आणि स्वप्नं पूर्ण होत नाहीत म्हणून,
स्वप्नं पहायची सोडून द्यायची नसतात
तर ती मनाच्या एका कोपऱ्यात
जपायची असतात.
प्रेम करायला काही नाही हो
पण जेव्हा आई-वडील आणि प्रेम
यापैकी एकाला निवडायची वेळ येते ना
तेव्हा आपलं आयुष्य तिथंच
थांबल्यासारखं वाटतं,

कु.रुचिता करंजेकर
(बी.ए.भाग १)

* विनोदी चुटके *

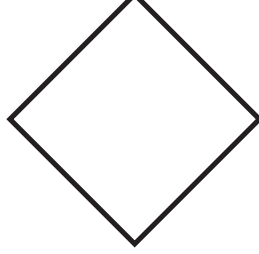
नंदू त्याच्या मित्रांना ज्ञान पाजळत असतो.
जर परिक्षेत पेपर खूप कठीण आला तर डोळे बंद
करा, दीर्घ श्वास घ्या आणि जोरात म्हणा
हा विषय खूप छान आहे, म्हणून मी पुढच्या वर्षी
पुन्हा शिकणार.

रमेश - जर मी या नारळाच्या झाडावर चढलो तर
मला इंजिनिअरींगच्या मुली दिसतील का ?
सुरेश - हो नक्की, पण हात सुटला तर मेडिकल
कॉलेजच्या पण दिसतील.

काल सांच्याला मी ज्योतिषाकडे गेलतो.
ते म्हणले की, बाळा तु खूप शिकणार आहेस
मी हसायला लागलो
ज्योतिषाला काय कळनाच झालं
मग तो म्हणाला, बाळा तु हसतोस काय
काय झालं काय ?
मी बोललो, काका मी खूप शिकणार
हे खरंय पण पास कधी होणार ते सांगा की.. ?

तुषार पवार
(बी.ए.भाग २)

हिंदी विभाग

जो अच्छा लगता है उसे गौरसे मत देखो,
ऐसा न हो कोई बुराई निकल आए ।
जो बुरा लगता है, उसे गौर से देखो,
मुमकिन है कोई अच्छाई नजर आ जाये ॥

प्रा.डॉ.संग्राम शिंदे

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.
ता.जावली, जि.सातारा

अनुक्रमणिका

अ.नं.	घटक	पान नं.
१	प्रेम का अर्थ	२५
२	भारतीय नारी	२६
३	माँ	२७
४	मेरे गाँव का मेला	२८
५	कॉलेज	२९
६	तीन बातें	२९
७	महाबलेश्वर प्रसिध्द ठिकाण	३०
८	मेरा गाँव की अलग सी परंपरा	३१
९	बेटी बचाव, बेटी पढाव	३२
१०	परमाणू ऊर्जा सिद्धांत	३३
११	नारीजीवन	३४
१२	दहेज	३५
१३	पर्यावरण की अच्छाई	३६

* प्रेम का अर्थ *

प्रेम का अर्थ पाना नहीं उसमे खो जाना है। आत्मा संतुष्टी नहीं आत्मा का विस्तार है प्रेम। प्रेम कभी नहीं कहता की तुम मेरी आवश्यकता को पुरा करो तोहि में तुमसे प्रेम करता हूँ। प्रेम अगर सच्चा हो तो कभी नहीं बदलता ना वक्त के साथ ना हालात के साथ । तडप के देखो मिसी की चाहत मे, तो पता चलेगा कि इंतजार क्या होता है, यु कि मिल जाए कोई बिना चाहे, तो कैसे पता चलेगा कि प्रेम क्या होता है।

किसी के द्वारा अत्याधिक प्रेम मिलने से आपको शक्ति मिलती है और किसी को अत्याधिक प्रेम करने से आपको साहस मिलता है। वो जो अपनी गलती मानकर हर दुसरे से माफी माँग लेते है ना कसम से उनका प्रेम कभी खत्म नहीं होता। प्रेम पहला, दुसरा या तिसरा नहीं होता, प्रेम वहीं है जिसके होते के बाद फिर कभी प्रेम नहीं होता। किसी की कमियों को अपनाना भी प्रेम है होता है। किसी की कमियों को अपनाना भी प्रेम है।

पाने की कोई चाहत ना हो फिर भी खोने का भय बना रहे। उसे कहते है प्रेम। प्रेम जिद से नहीं... नसीब से मिलता है। जो प्रेम चेहरे से होता है वा अक्सर दुसरे चेहरे पे खत्म होता है।

इजहार से नहीं इंतजार से पता चलता है कि प्यार कितना गहरा है। प्रेम मे कोई वियोग नहीं होता, प्रेम ही अंतिम योग है। प्रेम हर जगह पाया जाता है पर वा रुकता सहीं है जहाँ उसे आदर मिलता है। जहाँ सच्चा प्यार, वहाँ डर की कोई जगह नहीं। जहा सच्चा प्रेम होता है, वहाँ आप अपने साथी से हर छोटे बडे विषय पर बिना डरे बात कर सकते है। वहा आपको यह सोचने की जरूरत नहीं कि यह बात

बताऊँ या छुपा लूँ क्योंकि आपको मालूम होता है कि आपका साथी आपको कभी गलत नहीं समझेगा । आपकी भावनाओंको सही समझेगा और हर परिस्थिती आपका साथ देगा।

प्रेम के लिए हमेशा ही साथ रहना जरूरी नहीं है। सच्चे प्रेमी का प्यार दुरियों में भी बरकरार रहता है। जो उम्र भर ना मिले उसे उम्र भर चाहना भी प्रेम है। प्रेम में सुकना कोई अजीब बात नहीं, चमकता सुरज भी ढल जाता है, चाँद के लिए । प्रेम वो नहीं जो प्यार कर रहा है, प्रेम वो है जो काई निभा रहा है। जिससे प्रेम करना चाहते हो, उसे समझने की कोशिश करो, परखने की नहीं ।

प्रेम संसार का पवित्र बंधन है । ये आवश्यक नहीं जिनसे आप प्रेम करते हो वो भी आपसे प्रेम करे, क्योंकि प्रेम कोई वस्तु नहीं जिसे आप बलसे हासिल करो। प्रेम बंधनों को तोड सकता है किंतु स्वयंम किसी बंधन में नहीं फसती। तो जिससे भी आप प्रेम करते हो उस स्वतंत्र छोड दिजिए क्योंकि स्वतंत्रता ही वो भाव है जो जित को सबसे अधिक प्रिय है। प्रेम सच्चा होगा तो उसे आवश्यक समझ आयेगा । तब उसके मन में आपका ही नाम होगा । एक दुसरे को समझना भी जरूरी है, सिर्फ हाथ थाम लेने से प्रेम नहीं होता। किसी से भी प्रेम करना आसान नहीं होता, प्रेम वो एक शर्त माँगता है वह है इज्जत करना, जो इंसान एक दुसरे की इज्जत नहीं करता, वह इंसान कभी प्रेम नहीं कर सकता ।

कोई पसंद आये वो प्रेम नहीं, सारी उम्र वही पसंद रहे वही प्रेम है..... !

प्रेम शेलार
(बी.ए.भाग १)

* भारतीय नारी *

प्रस्तावना :-

मनुस्मृती में नारी के सम्बन्ध में एक उक्ति मिलती है। यत्र नार्यस्त, पूज्यन्ते रमन्ते तत्र देवता अर्थात् जहाँ नारियों की पूजा होती है, वहाँ देवताओं का निवास रहता है। इस स्थान कथन का मन्तव्य है समाज को नारी का आदर करने के लिए प्रेरणा प्रदान करना क्योंकि जहाँ नारी को आदर-सन्मान दिया जाता है, वही सुख-समृद्धी एवं शान्ती रहती है। नर नारी समाज रुपी गाडी के दो पहिए हैं यदि इनमें से एक पहिया निकल जाएगा या इसे छोटा-बड़ा कर दिया जाएगा तो गाडी नहीं चल पाएगी, नारी संरक्षणीय है।

यह ठीक है कि विधता ने ही नारी को पुरुष की तुलना में कोमल, संवेदनशील बनाया है। अतः उसका क्षेत्र पुरुषों से अलग है इसलिए वह पुरुष के संरक्षण में जीवन पर्यंत रहती है।

पिता रक्षति कौमारे भर्ता रक्षति यौवने ।

पुत्रश्च स्थविरे भारे न स्त्री स्वातंत्र्य महति। अर्थात् पिता बचपन में रक्षा करता है और पत्नी युवावस्था में रक्षा करता है और पुत्र वृद्धावस्था में नारी का भार वहन करता है। इस प्रकार स्त्री जीवन में कभी स्वतंत्र नहीं रहती। नारी के सम्बन्ध में यह कथन उसमें जीवन की विडम्बना को व्यक्त करता है, किन्तु यह सत्य के अत्यन्त निकट है।

प्राचीन काल में नारी का स्थान :-

प्राचीन काल में भारतीय समाज में नारी को महत्व प्रदान किया जाता रहा है। उपनिषदों में अर्धनारीश्वर की विलक्षण कल्पना करते हुए नारी को पुरुष की पुरक मानकर उसके महत्व को प्रतिपादित किया गया। धार्मिक अनुष्ठान बिना पत्नी के अधुरे

माने जाते थे इसलिए रामने अश्वमेध यज्ञ के समय सीता की स्वर्ण प्रतिमा बनवाई।

प्राचीन भारत में नारी शिक्षा की भी विधान था। इसका प्रमाण है वे विदूषी नारियाँ-बेत्रेयी, गार्गी, मदालसा, अनुसया आदि जिन्होंने बड़े बड़े विद्वानों को भी परास्त किया। सीता, सावित्री, शकुंतला को नारी रत्न माना गया । जिन्होंने अपने कार्य एवं व्यवहार से संसार के समक्ष आदर्श उपस्थित किया। महाकवि कालिदास ने नारी की सामाजिक भूमिका का उल्लेख करते हुए उसे

गृहिणी, सचिव, प्रिय सखी कहा है। प्राचीन भारत में नारी को अनेक अधिकारी प्राप्त थे। वे स्वेच्छा से वर चुनती थी, स्वयंवर प्रथा उसका प्रमाण है।

मध्यकाल में नारी का स्थान :-

मध्यकाल में आकार नारी की स्थिति शोशनीय हो गई। उसे झर की चारदिवारी में बन्द होने को विवश होना पडा क्योंकि आक्रान्ताओंके कारण उसका सतत्त्वि खतरे में पड गया था। मुसलमानों का शासन स्थापित हो जाने पर देश में पर्दा प्रथा का प्रचलन हुआ और नारी की स्वतंत्रता पर अंकुश लग गया। उसे यथासमय घर में कामकाज तक सीमित कर दिया गया। परिणामतः उसका तेज एवं गौरव लुप्त हो गया। वह पुरुष की वासनापुर्ती की साधन मात्र बनकर उपभोग की वस्तु बन गई।

बाल विवाह, सति प्रथा एवं पदो प्रथा जैसी सामाजिक बुराईयों का जन्म भी इसी काल में हुआ। अल्पायुमें ही उसे विवाह बंधन में बांध दिया जाता था। अंतः नारी शिक्षा की और भी ध्यान कम हो गया। पति की मृत्यु हो जाने पर उसे जीते जी चिता में जलने को विवश कर दिया जाता था। समाज में

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

विधवा स्त्री की दशा पशुओं से भी बढकर थी। वह नातो श्रृंगार कर सकती थी और ना ही पौष्टिक भोजन ले सकती थी। पिता अथवा पति की सम्पत्ति की उत्तराधिकारीणी भी वह नहीं बन सकती थी।

वस्तुतः इस काल की नारी भोग्या थी तथी वह पुरुष के अंकशायिय तो थी, किन्तू अर्धांगिनी नहीं थी। हिंदी के मध्यकालीन काव्य में नाही की इस स्थिती का निरूपण कवियों ने किया है। नारी को नरक का द्वार तक कहकर उसकी निंदा की गयी है। कबीर ने नारी के सम्बन्ध में कहा है।

नारी की झाई पडत अन्धा होत भुजग :
अर्थात् नारी की छाया मात्र पडने से सर्प भी अन्धा हो जाता है। तुलसी जैसे महाकवि को नारी के सम्बन्ध मे यह कहना पडा।

ढोल गंवार सुद्र पशु नारी। जे सब ताडन के अधिकारी। रितिकालीन कवियों ने तो नारी को भोग्या मानकर उसे वासनापुर्ती का साधन मात्र माना है तथा इसके दैदिक सौंदर्य पर ही अपना ध्यान केंद्रित किया।

आधुनिक काल में नारी का स्थान :

आधुनिक काल में पुनः नारी का गौरव की प्रतिष्ठा हुए। स्वतंत्रता संग्राम में नारियोंकी महती भूमिकी रही। झाँसी की रानी लक्ष्मीबाई ने अपने अपूर्व शौर्य का परिचय देकर नारी की शक्ति को बोध कराया, तो सरोजिनी नायडू, विजयालक्ष्मी पंडीत, कस्तूरबा, कमला नेहरू जैसी नारियों ने अंग्रेजों के विरुद्ध संघर्ष में सक्रिय भूमिका की निर्वाह किया। इस काल में अनेक समाज सुधारकों ने भी नारी की स्थिती को सुधारने में योगदान किया ।

माया इंगुळकर
(बी.ए. भाग २)

माँ

तिनका तिनका जोश तुमने
अपना घर बनाया तुमने
अपने तन के सुंदर पौधे पर
हम बच्चो को फूल सा सजाया तुमने
हमारे सब दुख उठाये तुमने
हमारी खुशियों में सुख ढूँढा तुमने
हमारे लिये लोरियाँ गाई तुमने
हमारे सपनों मे खुद के सपने सजाए तुमने।

हम बच्चे अपनी राह चले गये,
और तुम,
दुर खडी अपना मीठा आशिर्वाद देती रही
पल बीते क्षण बीते
समय पग-पग चलता रहा,
अपना हिसाब लिखता रहा,
और आज ?

आज धीरे-धीरे तुम जिंदगी के
उस मुकाम पर आ पाऊँगी
जहाँ तुम थकी खडी हो
शरीर से आर मन से भी
मेरा मन मानने को तैयार नहीं
मेरा अंतरमन सुनने को तैयार नहीं
क्या तुम्हारे जिस्म मे मिटने से
सब कुछ खत्म हो जाएगा
क्या चली जाओगी तुम
अपने प्यार की झोली समेट कर ?

केसकर संचिता
(बी.कॉम. भाग ३)

* मेरे गाँव का मेला *

मेरे गाँव का नाम ओझरे है। मेरा गाँ छोटा है लेकिन हरियाली से भरा हुआ है। खेती मेरे गाँव का प्रमुख व्यवसाय है। हमारे गाँव में गन्ने की फसल बहुत होती है। इसलिए वहाँपर शक्कर बनानेके कारखाने हैं। जो लोग खेती नहीं करते उन्हें कारखाने में नौकरी मिलती है।

मेरा गाँव सातारा जिला में है। मेरे गाँव में महादेव का मंदिर है। उस मंदिर का नाम श्री मल्लिकार्जुन महादेव मंदिर ओझरे ऐसा है। मेरे गाँव में बहोत प्रकार के त्योहार मनाए जाते हैं। दिवाली, नवरात्र, गणपती, होली, मेला ऐसे बहुत त्योहार मनाए जाते हैं। मेरे गाँव में हर घर में शौचालय है। मेरे गाँव में साक्षरता और स्वच्छता को प्राधान्य दिया जाता है। मेरे गाँव में अस्पताल की भी व्यवस्था है।

मेरे गाँव में एक नदी है। उस नदी का नाम वेण्णा नदी है। मेरे गाँव में जो नदी है उसको हमेशा पानी रहता है। इसलिए हमारे गाँव में कभी सुखा नहीं पडता। मेरे गाँव का मंदिर देखने के लिए दुरदुरसे पर्यटक आते हैं। जब पर्यटक मंदिर में जाते हैं तब नदी के पास भी जाते हैं। वहा जाकर फोटो निकाल देते हैं। हमारे गाँव में मिट्टी के खिलौने बहुत अच्छे मिलते हैं। पर्यटक उन खिलौनों को खरिदते हैं। जिसका फायदा कुव्हारो को मिलता है।

मेरे गाँव में जो महादेव का मंदिर है, उसके आसपास हर साल फरवरी के महिने में एक बडा मेला लगता है। उस मेले में घुमनेमें बहुत मजा आता है। पिछले साल में भी मेरी दो सहेली साथ मेरा देखने आयी थी। मेले में आसपास के गाँव से बहुत लोग आए हुए थे। कुछ लोग बस में बैठकर आए थे। कुछ किसान अपने ट्रॅक्टरमें तो कुछ अपनी गाडी में बैठकर आए थे। सब रंग-बिरंगे कपडे पहनके आए हुए थे।

मेले में चारो ओर दुकाने सजी हुई थी। कुछ

लोग मिठाइयाँ खरीद रहे थे। कुछ लोग कपडे खरीद रहे थे। खिलौनों की दुकानोंपर बच्चोंकी बहुत बडी भीड लगी थी। चूडियों की दुकानोंपर महिलाएँ खरिददारी कर रही थी।

एक जगह मदारी बंदर-बंदरीया का खेल दिखा रहा था। दुसरी तरह कुछ लोग आकाश झुले पर झुलने का मजा ले रहे थे। हम दोनो सहेलियों ने देर तक मेले का आनंद लिया। हमने मिठाई खाई, फोटा खिंचाए।

मेरा गाँव शहर से करीब २० किलोमिटर दुर है। यहाँ का वातावरण बहुत शांत और शुध्द है। यहाँ के लोग हर समय मदत के लिए तैयार रहते हैं। यहाँ के बच्चे मोबाईल और कॉम्प्युटर से कम और मिट्टी से ज्यादा खेलते हैं।

मेरे गाँव में ७ वी कक्षा तक पाठशाला है। और ज्यादा पढाई करने के गाँव में एक क्लास है। मेरे गाँव में लोग सुबह जल्दी उठकर काम पर लग जाते हैं। और खेतों में चले जाते हैं। यहाँ आसपास बहुत सारे खेत और हरे-भरे पेड पौधे हैं। मेरे गाँव में बारिश आने पर नाचते हुए मोर दिखाई देते हैं। यहाँ पुराने रीति-रिवाज और त्योहार बडे उत्साह के साथ मनाए जाते हैं। जब भी छुट्टियाँ होती हैं मैं वहा जाने के लिए आतुर होती हूँ।

भारते में मेलों का बहुत महत्व है। यहा हर जगह मेले का आयोजन होता रहता है। मेला बहुत ही आकर्षक स्थान होता है। जहा पर बहुत सारे लोगोंका जामावाला होता है।

मेले कई प्रकार के होते हैं :-

- १) व्यापारिक मेला
- २) धार्मिक मेला
- ३) कुंभ का मेला

हमारे यहाँ कैलाश मेला बहुत धुमधाम से मनाया

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

जाता है। मुझे मेले में घुमना बहुत पसंद है। मेले मे जाने के लिए हम लोग अच्छे-अच्छे कपडे पहन कर तैयार हो जाते है और मेला जाते है। मेले मे तरह-तरह की दुकान, खाने-पीने कर दुकान और चुडियों की दुकान होती है। मेले में हम लोग बहुत मस्ती करते है और अपने दोस्तों से भी मिलते है।

मेले में तरह-तरह के झुले होते है। जिसमें हम लोग झुला झूलते है। कई तरह के कार्यक्रम का आयोजन किया जाता है। जिसे हम लोग बहुत मजेसे देखते है।

मेले के आकर्षक के कारण व्यस्त लोग भी अपने परिवार के लिए समय निकाल कर मेला देखने जाते है। मेला सभी तरह के लोगों के लिए होता है। मेले का कोई धर्म या जाती नहीं होती है, इसलिए सभी धर्मोंके लोग मेले में शामिल होते है।

भारत में ग्रामीण मेला बहुत साधारण वस्तू है देशके लगबग सभी हिस्सो में मेला लगता है। प्रायः किसी धार्मिक त्योहारों के अवसर पर ही ये लगते है। मेले की जगह प्रायं पवित्र स्थान पर ही हुआ करती है।

ग्रामीण मेलों का विशेष लक्षण यह कि वे गाँव के लोगों की आवश्यकता की पूर्ती करते है। मेले मे जानवरों के बाजार की एक आवश्यक विशेषतः है। यह मेले का सबसे बडा आकर्षक होती है। इसलिए मुझे मेरा गाँव बहुत पसंद है। मेरे गाँव का मेला पसंद है। मेला बहुत ही मजेदार और आनंददायक होता है, जो हमेशा हमे याद आता है।

धनिष्ठा नामदेव मढेकर

* कॉलेज *

कॉलेज के यह मधुर क्षण
फिर न वापस आयेंगे
सोच लो ए दोस्त
कल हम बस जुदा हो जाएँगे
भुल सकोगे क्या कभी तुम
कॉलेज की यह जीवन कहानी
याद करेंगे सब यह कहानी
आएगी जब याद पुरानी
आज तुम हो कल हम है
मंदिर यह कॉलेज हमारा
कहाँ रहोगे तुम कहाँ रहेंगे हम
फिर न होगा मिलना हमारा
आज यह जो पढते है
कल ये भी आनेवाला है
हम ना रहेंगे तुम ना रहेंगे
पर कॉलेज हमेशा अमर रहेगा ।

* तीन बातें..... *

तीन चीजे किसीका इंतजार नहीं करती ।
समय, मौत, ग्राहक ।
तीन चीजे जीवन मे एकबार मिलती है ।
माँ, बाप, जवानी ।
तीन चीजे में मन लगाने से उन्नती होती है ।
ईश्वर, परिश्रम और विद्या
इन तीन का हमेशा सन्मान करो ।
माता, पिता, गुरु ।
इन तीन चीजों में से बचने की कोशिश करो ।
बुरी संगत, स्वार्थ, निंदा

* महाबलेश्वर प्रसिध्द ठिकाण *

महाबलेश्वर मुझे बहुत पसंद है। वहा पर घुमने के लिए बहुतसी जगह है। उन्मेसे एक प्रतापगढ। यह बहुत ही प्रसिध्द जगह है। महाबलेश्वर के पास यह जगह बहुत देखने योग्य है। महाबलेश्वर से २४ किमी पर प्रतापगढ का मिला है। मराठा सम्राट छत्रपती शिवाजी महाराज के कई किलोमें एक है। जिन्हे छत्रपती शिवाजी महाराज ने अपने निवासस्थान के तौर पर तैयार करवाया था।

यह मिला भारतीय इतिहास के उस दौर का भी गवाह है, जब शिवाजी महाराजने एक ताकदवर योद्धा अफजलखान को नाटकीय तरीकेसे मार दिया था और जहाँ से मराठा साम्राज्यने एक निर्णायक मोड लिया। पार घाट पर स्थित यह किला छत्रपती शिवाजी महाराज के प्रमुख ८ किलो में से एक माना जाता है।

महाबलेश्वर सह्याद्री पर्वत से निकलनेवाली कृष्णा नदी का उगमस्थल भी है। जो महाराष्ट्र के अलावा आंध्रप्रदेश से होती हुई बंगालकी खाडी मे गिरती है। दर असल कुदरत ने इस जगह को पानी, पहाड, हरियाली, बादल सबको समेट कर बेहनाह खुबसुरतीसे नवाजा है।

यहा के नैसर्गिक सौंदर्य व स्वास्थ्य वर्धक जलवायू के आकर्षक में उन्होंने इसका पर्यटन स्थळ के रूप में विकास कर दिया। वर्ष काल में यहाँका सौंदर्य औरभी बढ जाता है। पहाडिया हरी-भरी हो जाती है।

महाबलेश्वर में देखने लिए लगबग सभी जगह खुबसुरत है। जिनमें एलफिस्टन, माजोरी, नाथफोर्ट, बॉम्बे पॉईंट, सावित्री पॉईंट, आर्थरशीट पॉईंट, विल्सन पॉईंट और फाकलेंट पॉईंट बहूत ही मशहूर है। यहाँ नैसर्गिक सुंदरता के बहुत खुबसुरत और रोमांचक नजारे देखे जाते है।

महाराष्ट्र के सातारा जिले में महाबलेश्वर एक प्रसिध्द हिलस्टेशन है। पश्चिमी घाट में स्थित यह जगह दुनिया का सबसे खुबसुरत हिल स्टेशनों में

शामिल है। महाबलेश्वर का शाब्दिक अर्थ होता है - गॉड ऑफ ग्रेट पॉवर यानि भगवान की महान शक्ति। महाबलेश्वर को पाँच नदियों की भूमि भी कहा जाता है।

महाबलेश्वर मंदिर भारत के महाराष्ट्र राज्य में महाबलेश्वर शहर से ६ किमी की दुरी पर स्थित एक प्राचीन मंदिर है, जो मराठा विरास का एक आदर्श उदाहरण है। महाबली के नाम से प्रसिध्द यह मंदिर हर साल भारी संख्या में पर्यटकों को अपनी और आकर्षित करता है। महाबलेश्वर मंदिर हिंदू धर्म का एक प्रमुख मंदिर है क्यांकी यह भगवान शिव को समर्पित है। महाबलेश्वर में आकर्षक पहाडियों के बीच स्थित यह मंदिर १६ वी शताब्दी के दौरान मराठा साम्राज्य और उसके शासन का महिमा मंडन करता है।

महाबलेश्वर को महाराष्ट्र के हिल स्टेशन की रानी कहा जाता है। यही वजह है कि यह सैलानियों के बीच सबसे मशहूर और पसंदिदा हिल स्टेशन के तौर पर जाना जाता है। दूर-दू तक फैली पहाडियाँ और उनपर लटकी हरियाली बेहद खुबसुरत और सुकून देने वाला नजारा पेश करती है।

जगह जगह झरने फुट पडते है। नैसर्गिक सुंदरता के साथ ही यहाँ समीप ही ऐतिहासिक काली, भाजा और भेरसा गुफा भी है।

लोणावला और खंडाला में देखने योग्य एक से बढकर एक सौंदर्य स्थल है। जिन्हे देखकर ऐसा लगता है, मानो प्रकृती ने अपनी हरियाली ओढनी सारे क्षेत्र में फैला रखी है।

समुद्र तल से १३७२ मी की उँचाई पर स्थित यह महाराष्ट्र का सबसे अधिक उँचाईवाला लोकप्रिय और खुबसुरत पर्वतीय स्थल है। इसलिए मुझे महाबलेश्वर बहुत पसंद है

सुयोग कारंजकर
(बी.ए. भाग १)

* मेरा गाँव की अलग सी परंपरा *

गोंदेमाळ नाम का हमारा गाँव है। हर एक गाँव की अलग परंपरा, रितिरिवाज होते हैं, वैसे ही हमारे गाँव की एक परंपरा है। हमारे गाँव के सभी लोग हर तीन साल में गाँव के बाहर जाते हैं। गुढीपाडवा त्योहार के बाद सभी लोग आठ दिन अपना समान बाँधकर आगे के गाँव में जाते हैं। उसमें गाँव के जानवरों को साथ लेकर जाते हैं। गुढीपाडवा के ३ दिन बाद लोग देवी की यात्रा करते हैं जंगल में और फिर ८ दिन के बाद लोग जाते हैं। म्हाते बु।। गाँव में यह सभी लोग जाते हैं। वहाँ के नवलाई देवी मंदिर के आसपास के परिसर में लोग रहते हैं।

वहाँ ही खाना बनाकर खाते हैं। सुबह होते ही सभी लोग अपने जानवरों को चराने के लिए ले जाते हैं और सभी औरते खाने बनाकर फिर गाँव में आती हैं। इन दिनों में गाँव चुल्हा नहीं जलाया जाता। झाड़ू नहीं लगाया जाता। रात के समय ६ बजे के बाद कोई भी गाँव में दिखाई नहीं देता। आठ दिन यह सभी लोग ऐसे ही आते जाते रहते हैं। म्हाते के नवलाई देवी के मंदिर के परिसर में सभी लोग बहुत खुश दिखाई देते हैं।

आठ दिन के बाद हमारे गाँव के देवस्थान भैरवनाथ के मंदिर में (कळा पाडणे) सभी लोक एकत्र आकर भगवान को पुछते हैं कि हम अब गाँव में वापस आ सकते हैं या नहीं, अगर भगवान कळा देते हैं तो हम वापस आ सकते हैं वरना नहीं आ सकते।

इन दिनों में लोग सिर्फ खाते और सोते हैं।

कुछ काम नहीं करते। इन दिनों में गाँव का वातावरण एकदम सुनसान रहता है। इसकी एक विशेषता है की लोग आज भी इस परंपरा को चला रहे हैं। गाँव के सभी लोग नियमोंका पालन इन दिनों में करते हैं। पहले तो हमारे दादाजी, उनके पिताजी उन लोगोंके समय लोग घर को ताला भी नहीं लगाकर जाते थे।

जब भगवान जाने को कहते हैं तभी लोग वापस आते हैं। वापस आने के बाद भगवान को बकरीयोंका भोग चढाया जाता है। भैरवनाथ मंदिर में चुल्हा जलाकर सफाई की जाती है। और उसके बाद लोग अपने अपने घरोंमें सफाई करते हैं। मंदिर में प्रसाद लेकरही लोग अपने घरोंमें चुल्हा जलाते हैं। और फिर गाँव में आकर फिरसे आपनी पहले जैसी जिंदगी जिने लगते हैं।

यह परंपरा कई सालों से चल रही है और आगेके कई साल चलेंगी। इन दिनों में बहुतसे लोग हमारे गाँव में देखने आते हैं। उनमें वर्तमानपत्र वाले, टिप्पणी वाले, पत्रकार आकर गाँव के लोगोंसे पुरी जानकारी लेते हैं और अपना अनुभव बताते हैं।

यही है मेरे गोंदेमाळ गाँव की अद्भूत परंपरा।+

पार्टे स्वप्नाली शांताराम
(बी.ए. भाग १)

... बेटी बचाव, बेटी पढाव ...

भारतीय समाज में प्राचीनकाल से ही बेटी को एक शाप माना जाता रहा है। यदि हम अपने आप सोंचे तो एक सवाल उठता है कि कैसे एक बेटी शाप हो सकती है? जवाब बहुत ही साफ और तथ्यों से भरा हुआ है, कि एक लडकी के बिना एक लडका इस संसार में कभी जन्म नहीं ले सकता। तो फिर लोग क्यों महिलाओं और लडकियों के खिलाफ बहुत सी हिंसा करते हैं? तब फिर वे क्यों जन्म से पहले बालिका को माँ के गर्भ में ही मार देना चाहते हैं? लोग क्यों लडकियों का कार्यस्थलों, स्कूलों, सार्वजनिक स्थानों या घरों में बलात्कार और यौन शोषण करते हैं? लडकियों पर क्यों तेजाब से हमला किया जाता है? और क्यों वह लडकी आदमी की बहुत सी क्रूरताओं का शिकार है?

यह बहुत स्पष्ट है कि, एक लडकी हमेशा समाज के लिए आशीर्वाद रही है और इस संसार में जीवन की निरंतरता का कारण है। हम बहुत से त्यौहारों पर विभिन्न देवियों की पुजा करते हैं जब कि, अपने घरों में रह रही महिलाओं के लिए थोड़ी सी भी दया नहीं महसूस करते, वास्तव में, लडकियाँ समाज का आधार स्तंभ होती हैं। एक छोटी बच्ची, एक बहुत अच्छी बेटी, बहन, पत्नी, माँ और भविष्य में और भी अच्छे रिश्तों का आधार बन सकती है। यदि हम उसे जन्म लेने से पहले ही मार देंगे या जन्म लेने के बाद उसकी देखभाल नहीं करेंगे तब हम कैसे

भविष्य में एक बेटी, बहन, पत्नी या माँ को प्राप्त कर सकेंगे। क्या हम में से किसी ने कभी सोचा है कि क्या होगा यदि महिला गर्भवती होने बच्चे पैदा करने या मातृत्व की सभी जिम्मेदारियों को निभाने से इंकार कर दे। क्या आदमी इस तरह करके सभी जिम्मेदारियों को अकेला पूरा करने में सक्षम हैं। यदि नहीं तो लडकियाँ क्यों मारी जाती हैं? क्यों उन्हें एक शाप की तरह समझा जाता है, क्यों वो अपने माता पिता या समाज पर बोझ है? लडकियों के बारे में बहुत से आश्चर्यजनक सत्य और तथ्य जानने के बाद भी लोगों की आँखें क्यों नहीं खुल रही हैं। यह हमारे लिए बहुत शर्मनाक है कि आज भी लडकियाँ बहुत सी हिंसा की शिकार हैं। जब कि उन्होंने अपने आपको इस आधुनिक युग में जीने के लिए ढाल लिया है। हमें समाज में पुरुष प्रधान संस्कृति को हटाते हुए कन्या बचाओं अभियान में सक्रियता से मांग लेना चाहिए। भारत में पुरुष स्वयं को शासन करने वाला और महिलाओं से बेहतर मानता है, जो लडकियों के खिलाफ सभी प्रकार की हिंसा को जन्म देता है। कन्या को बचाने के लिए माता पिता की सोच बदलना ही पहली जरूरत है। उन्हें अपनी बेटियों के पोषण, शिक्षा, जीवन शैली आदि की उपेक्षा रोकने की जरूरत है। उन्हें अपने बच्चों को एक समान मानना चाहिए। चाहे वो बेटा हो या बेटी। या माता पिता की लडकी के लिए सकारात्मक

सोच ही होनी चाहिए जो भारत में पुरे समाज को बदल सकती है। उन्हें अपराधी डॉक्टरों के खिलाफ आवाज उठानी चाहिये जो कुछ पैसे प्राप्त करने के लालच में बेटी को माँ के गर्भ में जन्म लेने से पहले ही मार देते हैं। सभी नियमों और कानूनों को उन लोगों के खिलाफ सख्त और सक्रिय होना चाहिए जो लडकियों के खिलाफ अपराध में शामिल हैं। केवल तभी हम भारत में अच्छे भविष्य के बारे में सोच और उम्मीद कर सकते हैं। महिलाओं को भी मजबूत होना पडेगा और अपनी आवाज उठानी पडेगी। उन्हें महान भारतीय महिला नेताओं जैसे, सरोजनी नायडू, इंदिरा गांधी, कल्पना चावला, सुनिता विलियम्स आदि से सीख लेनी होगी। इस संसार में महिलाओं के बिना सब कुछ अधूरा है। जैसे आदमी, घर और स्वयं एक संसार।

भारत में प्रधानमंत्री, नरेंद्र मोदी ने कन्या बचाओं इस विषय पर अपने भाषण में कहा था कि भारत की पीएम आपसे बेटियों के लिए भीख माँग रहा है। उन्होंने राष्ट्रीय स्तर पर बेटा बचाओ बेटा पढाओ अभियान शुरु किया। यह अभियान उनके द्वारा समाज में कन्या भ्रुण हत्या के साथ महिला सशक्तिकरण के बारे में शिक्षा के बारे में शिक्षा के माध्यम से जागरुकता फैलाने के लिए शुरु किया गया।

*****

... परमाणु ऊर्जा सिद्धांत ...

परमाणु ऊर्जा का सिद्धांत वह ऊर्जा है जो नियंत्रित परमाणु अभिक्रिया से उत्पन्न के लीहाज से यह ऊर्जा काफी महत्वपूर्ण मानी जाती है। परमाणु विखंडन के जरिए ऊर्जा प्राप्ति के लिए अर्नेस्ट रुदरफोर्ड को इसका श्रेय दिया जाता है। वर्ष १९१९ में उन्होंने परमाणु विखंडन का प्रयोग किया था। इस दौरान उन्होंने नाइट्रोजन पर रेडिओधर्मी पदार्थ से प्राकृतिक रूप से निकलनेवाले अल्फा कण से दमदारी की और अल्फा कण से अधिक ऊर्जायुक्त एक प्रोटॉन को निकलते देखा। १९३२ में उनके दो छात्र जॉन कॉक्रोफ्ट और अर्नेस्ट वॉल्टन ने पुरी तरह से परमाणु को विखंडित करने की कोशिश की। जेम्स चॅडविक द्वारा १९३२ में न्यूट्रॉन की खोज के बाद परमाणु विखंडन को पहली बार एनरीको फर्मा ने प्रयोगात्मक रूप से १९३४ में रोम में हासिल किया। इसके लिए युरेनियम पर प्रोटॉन की बमबारी की गयी और फिर वैज्ञानिकों ने पाया की अगर विखंडन की अभिक्रिया अतिरिक्त न्यूट्रॉन छोडती है तो वा एख स्वंचलित परमाणु श्रृंखला का निर्माण करती है। इस खोज के बाद परमाणु उर्जा क्षेत्र में क्रांतिकारी बदलाव आया।

नारीजीवन

संसार के सुचारु निर्माण के लिए कुदरत ने नर-नारी का निर्माण किया। प्रागैतिहासिक युग में मातृसत्ताक परिवार व्यवस्था के कारण नारी की स्थिति पुरुष से श्रेष्ठ एवं महत्वपूर्ण थी। लेकिन महाकाव्य युग से नारी की स्थिति में गिरावट बढ़ती गई। धार्मिक, सामाजिक पारिवारिक जीवन में नारी पर अनेक प्रतिबंध लगाए गए। उन्नीसवीं सदी के पश्चात उदारमतवादी विचार, शिक्षा प्रसार एवं समाजसुधारकों के प्रयास से नारी जीवन में परिवर्तन होता गया। और आज भी का विकास हो रहा है। नारी हमेशा विनयशील जीवन व्यतीत करती है। शादी से पहले वो पिता की सुनती है। शादी के बाद पति की सुनती है। वृद्धावस्था में वो अपने बच्चों की सुनती है। वो अपने पती को ही परमेश्वर मानकर उसकी श्रद्धापूर्वक सेवा करती है। वह प्रतीकूल से प्रतीकूल परिस्थिति में भी पतिका साथ नहीं छोडती। वह नौकरी, व्यवसाय तथा अन्य काम कर पति एवं परिवार की आवश्यकता की पूर्ति में सहभाग देती है।

मातृत्व नारी का सर्वाधिक मान्य और प्रभावशाली रूप है। लेकिन बदलते परिबंध के साथ माँ के रूप और स्वभाव में परिवर्तन आया है। आज की नारी मातृत्व की स्थिति को अपने व्यक्तिमत्व विकास में बाधक मानती है। आज की नारी अपनी इच्छा से ही माँ बनना चाहती है। वह पति के किसी भी दबाव में आकर माँ बनना नहीं चाहती।

प्रेम भावना मनुष्य की कोमलतम भावना है। नारी-पुरुष प्रेम संबंध श्रेष्ठ मानवीय संबंध माने जाते हैं। पर रुढी परंपराओं के नाम पर प्रेमियों के मार्ग में बाधा डाल कर उन्हें एक होने नहीं दिया जाता।

आधुनिक काल की नारी प्रेम मार्ग की बाधा बनने वाली रुढी परंपराओं के प्रति विद्रोह करती है।

पारिवारिक जीवन में नारी को केवल जिम्मेदारियों को निभाना पडता है। उसे अधिकार नहीं दिये जाते। भारतीय समाज-व्यवस्था में पत्नी को बच्चे पैदा करने का बेजान यंत्र मानकर उस पर अत्याचार किये जाते हैं।

परंपरागत पारिवारिक जीवन में नारी को उपेक्षा प्रदान कर जुल्मों अत्याचारों का शिकार बनाया जा रहा है। उसके, जवानी, सुंदरता आदि का पाशविक शोषण किया जाता है। पति-पत्नी के तन-मन पर अधिकार प्राप्त कर उसे अनचाहे कार्यों के लिए विवश बनाता है। नारी को अनेक बंधनों में जखड कर उसे शोषित बनाया जाता है।

नारी पारिवारिक और सामाजिक बंधनों और व्यवस्था के कुचक्र में फंसी होने के कारण अत्याचार और शोषण मुलक व्यवस्था को विवशतावश ढो लेती है। वह दाम्पत्य जीवन में पिसती रहती है।

आधुनिक नारी स्कूल कॉलेजों में जाकर शिक्षा ले रही है। बाहरी विभाग में लडकियाँ तथा औरते दफ्तर जाकर नौकरी कर रही है। मगर वो अभी भी सुरक्षित नहीं है। कब कौन कहीं से उन पर आघात कर दे ये कहा नहीं जा सकता। समाज में बलात्कार तथा महिलाओं पर अत्याचार की घटनाएँ बढ़ती जा रही है।

संपूर्ण संसार में नारी मन को इनके उपन्यास अपनी संवेदनाओं की गहराई से छूते हैं। रुढियाँ, परंपराएँ, अन्ध विश्वास और सामन्ती मानसिकता नारी मन को स्वायत्तता देने में अपना ही अस्तित्व

खतरे में मान रहे है। समाज में नारी की स्थिति विषयक चर्चा विशेष आकर्षक का केंद्र बनी हुई है।

नारी ने रुढियों या परंपराओं का विरोध कर सामाजिक स्वतंत्रता का परिचय दिया है। जाति-पाँति का विरोध उसकी सामाजिक चेतना का ही परिणाम है। स्त्री पुरुष संबंधों में परिवर्तीत मानसिकता के कारण बदलाव आया है। वे परस्पर की टीझ और खीझ मे अपने अभावों और उसकी पुर्ति के लिए पूर्व क्रमानुसार मिलते है।

आज हमने पाश्चात देशों का अनुकरण कर स्वतंत्रता विचार स्वातंत्र आदी के बहाने अपना विनाश करना लिख लिया है। आज की पढी-लिखी नारी अपने यौवन और सौंदर्य का किसी एक के पल्ले बाँधना नहीं चाहती। अपनी इच्छाओं को बेरोक पूरा होने देना उसे तर्क संगत पर तथा पुरुष जिम्मेदारी से दूर भागने के हेतु से विवाह को अनावश्यक बता रहे है।

कामकाजी महिलाओं के जीवन में जहाँ आर्थिक आजादी मिली है। वही पारिवारिक और दांपत्य जीवन में अहम् का टकराव और मानसिक रूप से पारंपारिक समझौते के लिए संघटित पात्र है। आज की नारी अति जागरुक है। वह पुरुष के साथ कन्धे से कन्धा मिलाकर चल रही है। शिक्षा के क्षेत्र में वह नई उँचाई को छू रही है। वह डॉक्टर, इंजीनियर, पायलट से लेकर उँचे-उँचे पदोपर विराजमान है।

इसीतरह वह पुरानी रुढी परंपराओं को तुकराकर सामाजिक बुरी बंधनों को तुकराकर अपना जीवन खुद जीना चाहती है और स्वयं का विकास करना चाहती है।

दहेज

माँ-पिताजी लाए घर,
एक प्यारी परी सुंदर ।
उसके आने से हुआ कमाल,
सारा घर हुआ खुशहाल ।
समय की घुमती रही घडी,
नन्हीं परी हो गई बडी ।
फिर बोले दादा-दादी,
करादे इसकी अब शादी ।
आ ही गई वो मुबारक रात,
जब द्वार पर खडी थी बारात ।
खडी थी वही सजी हुई डोली ,
तब हुई दहेज की बोली ।
बाबुल से न हुआ देना खजाना,
बारात फिर हुई रवाना ।
दुल्हन की टूट गई शादी,
हो गई जीवन की बरबादी ।
सब बोले किया तूने काला नाम,
लडकी ने दे दी अपनी जान ।
तब से अब तक वो घर रो रहा है,
दहेज मत लो, दहेज मत दो
बस यही बोल रहा है.....

पर्यावरण की अछाई

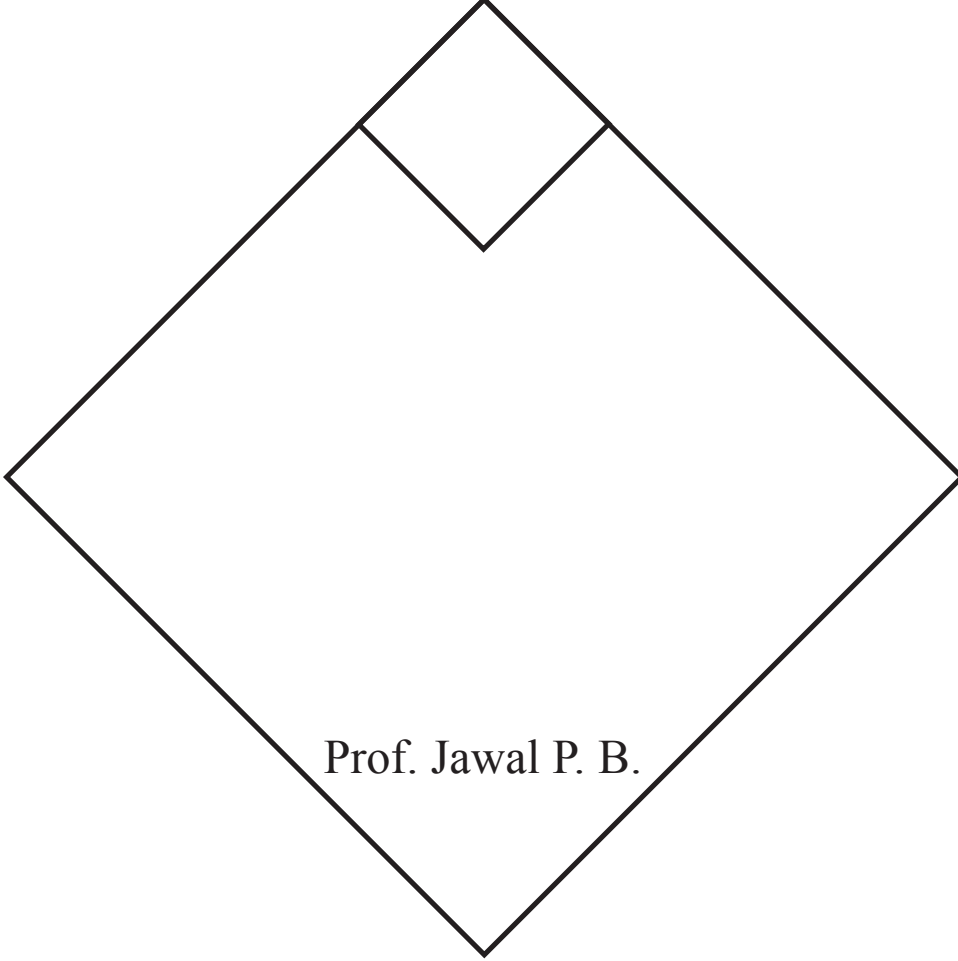
जीवन, जीवन, जीवन
जीवन हमारल सुखमय होगा ।
जब पर्यावरण अछा होगा ।
मत करना किसी भी जगह दुर्गधी ।
फिर हमारल जीवन होगा सुखी ।
जगह जगह जब होगी पर्यावरण की रक्षा ।
तब नही होगी मालीन गाँव जैसी दुर्दशा ।
किसी भी जगह कचरा मत फेकना ।
पर्यावरण का समतोल मत बिघाड देना ।
नदी के पानी में भैंस, कपडे, स्नान आदि काम,
करके पानी प्रदुषित मत करना ।
कई बिमारियों को खुद अपने पास मत बुलाना ।

अछा पर्यावरण तब केहना ।
जब खुद पर्यावरण की रक्षा करना सिखना और सिखाना ।
सब को संदेश देते है हम, कई जगह जगह पेड लगाना ।
पर्यावरण का संतुलन अछा रखना ।
घर-घर में शौचालय होगा ।
तब प्रदुषण नही फैलेगा ।
यही संदेश देते है हम, जीवन हमारल सुखमय होगा ।
जब पर्यावरण अछा होगा । जब पर्यावरण अछा होगा ।

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.
ता.जावली, जि.सातारा

ENGLISH
SECTION

Prof. Jawal P. B.

INDEX

No.	Name	Page No.
1	Why Caste Based Reservation Is Necessary	39
2	The Village of My Dream	42
3	Dignity of Woman	43
4	Importance of Water and Water Conservation	44
5	A Worm In My Pocket	46
6	Mother's Feeling	47
7	A Best Friend	47
8	LITERACY AWARDS IN INDIA	48
9	Funny Definitions	51
10	Effect of social media on youth	52
11	Self - Discipline is Key to Success	54
12	Tips To Be Happy In Life	56
13	Scientific Poem Tomorrow is my exam	56
14	JUST TRY TO UNDERSTAND THIS..	57
15	Defination of Time	57
16	His Name Is.....BOND !!	58
17	Teacher	58

Why Caste Based Reservation Is Necessary

Equality is always among equals and to treat unequals as equal is nothing but perpetuating inequality. A recent outburst of a senior Congress Party leader against caste based reservation is more a reflection of his Brahmanical mindset than based on any sound logic. It also defies any meaningful sense that such a senior leader holding an important position of influence within the Congress Party leadership should air his personal views in such an irresponsible manner. The subsequent rebuttal by the President of the Congress Party barred the issue from snowballing into an undesirable political controversy. But the simmering discontent remains among a large section of the upper strata of Indian society on why should the reservation policy continue? And if it has to be there it should be on the basis of economic criteria and not on caste.

It is pertinent in this context to explain here that caste based reservation policy that is followed in the country is not an anti-poverty programme of the government. Caste based reservation policy is also not a charity that the government bestows on the wretched of this country who have been at the receiving end of humanity, human rights, equality and justice since millennia. In actual sense the caste based reservation stands for parity, representation, human rights and is a defence mecha-

nism against any and every case of caste based discrimination and exclusion. Reservation policy is a means to have equal say in the policy making and governance as well. It is not against merit at all. Those who oppose it on such grounds that it affects merit and efficiency and that is why the caste based reservation should not be allowed to continue any more fail to see the stranglehold of the iniquitous and anti-human rights aspects of the caste system. Treating a section of society which remains on the margin in every possible sense unworthy of being equal is nothing but the hidden prejudices of the so called upper strata of Indian society who clamour to maintain their hegemony in every sphere as they and only they have a rightful claim to rule over others.

The hostility against the caste based reservation issue bears testimony to the fact that any attempt to alter the power structure in society, economy and polity is met with contempt for those who are lower in the caste hierarchy. It also goes to the extent of expressing their true Brahmanical mindset by displaying their so called superior intellect, intelligence, merit and efficiency in a filthy and injudicious manner and without any qualms against such nasty behaviour of branding the "Other" in a derogatory sense. The nefarious designs of the caste systems that thrives on graded inequality is still prevalent in its multiple forms which manifest itself in discrimination, exclusion and violence for the people lower in the caste hierarchy through highly dehumanising prac-

tices. There is thus a need for caste based reservation to continue as long as the caste system continues.

One always gets to hear the argument that the original reservation policy was only for a period of 10 years and why should it continue now or in future. Those who speak on such lines do not even know which reservation policy was meant for a period of 10 year. Was it the policy related to political reservation or the policy related to education and jobs? They do not even bother to find out why the political reservation has continued when it was meant for only 10 years. Whether the reserved constituencies in the State Assemblies and the Lok Sabha are actually benefitting the Dalits and Adivasis? The manner in which delimitation of these reserved constituencies have been put into practice leaves much to be desired. The fate of the winning candidates is always dependent on the non-Dalit and non-Adivasi electorate. It is thus virtually impossible for any genuine candidate to be elected from these reserved constituencies. This is the only reason which could explain the largest number of reserved constituency successes by the parties like the Bhartiya Janata Party (BJP), Congress Party and even others whose core base of electoral support are found to be among the non-Dalits and non-Adivasis caste and communities. The joint electoral system which was forced upon the Dalits as a result of the blackmailing by none other than Mr. M. K. Gandhi through the Poona Pact in 1932 as against the separate electorate system has for all prac-

tical purposes closed the door for any meaning political participation for Dalits in the country. Moreover, the demerits of the first past the post system is being ignored and the separate electoral system or the proportionate representation system have been so much demonised that the need for electoral reforms in country remains a non-issue.

There is a need to extend the reservation to the Dalit Muslims and Christians and in private sector as well. Reservation policy is one of the ways to empower the disempowered. Several other special measures are needed for complete social transformation and economic emancipation. The arbitrary manner in which the special provisions are being implemented could be seen in the almost all the programmes and policies at the central and state level. An example which best illustrates this insincere approach by the governments both at the centre and in the states is about the Special Component Plan (SCP) which is being renamed as Scheduled Caste Sub Plan (SCSP) and the Tribal Sub Plan (TSP). There are three important elements attached with these planning initiatives- proportionality in terms of budgetary allocation as per the percentage of population, non-diversion of funds and the funds thus allocated cannot be allowed to lapse. But the sad story so far has been such that not only the state governments but also the central government has violated the aforementioned three elements of SCSP and TSP. Hundreds and thousands of Crore's have not been allo-

cated in the annual budget both at the central and state level. Funds which have been allocated have not been used properly and on the contrary they have been diverted and also allowed to lapse without being used at all with complete impunity by the duty bearers.

Even in the current interim budget presented by the Finance Minister on February 17, 2019, the budgetary allocation under SCSP and TSP amounts to only 8.76% and 5.53 % respectively as opposed to 16.6 percentage of Scheduled Caste and 8.6 percentage of Scheduled Tribe population. The allocations made under SCSP and TSP are to the tune of INR: 79,364.38 Crores where as the total allocations should have been INR: 1, 39, 941.14 Crores. That means in actual terms Dalits and Adivasis have been denied budgetary allocation running as high as INR: 60, 576.76 Crores. How could inclusivity be ensured in a situation where the government itself violates its own policies and programmes?

On the other hand the revenue foregone of several types to the corporate sector runs into hundreds and thousands of crores too. A venture capital fund of a meagre amount of 200 Crore is announced in the current interim budget with the aim of supporting small entrepreneurship among Dalits. The question that needs to be asked is: why the priorities of the government are so lop sided that it shamelessly denies Dalits and Adivasis their due share

in the budgetary allocations and gives a token gift in the form of a venture capital fund of only 200 crore? This certainly is a case of wilful negligence and nothing else. What is well entrenched is the institutionalised impunity and what is missing is the accountability in the system. No meaningful intervention could be possible if impunity enjoyed by the duty bearers is not cracked and if the state and its several agencies are not held accountable. Should Dalits and Adivasis not demand reparation for injustices of all kinds that are still continuing?

With regards to the question as to how long should caste based reservation continue there can only be one answer. Until and unless the attributes of the caste system vanishes how could people belonging to different castes as arranged in an iniquitous relationship be treated equal. It is only the complete annihilation of the caste system that would justify the need for doing away with the caste based reservation. Those who believe in political democracy must also believe in social and economic democracy or else the goal of establishing an egalitarian society based on the principles of liberty, equality and fraternity would remain meaningless.

Agalave Shubham Dattatray
T.Y. B.A.

The Village of My Dream

There are many people in our country who idealize our villages. Gandhiji was one of them. Rabindranath also had a yearning for the quiet countryside. During the days of non-co-operation, there was a resounding cry—'Back to Villages'. And yet few of us today would wish to be permanent dwellers in a village. We do not wish to be left in the back-water of a bygone age. No one will, for a moment, undervalue the quietness, even the beauty or poetry of the green fields, the blue skies found in the village. The city and not idyllic village is the place where most of the work is done today.

Villages, of course, cannot be abolished. We must have villages where the tillers of the soil live in close touch with the earth; Villages of today cannot be at all like the villages of the past. They will have to be urbanized. They will have to be something between a village and a town by green corn-fields.

The first step towards this urbanization is to bring electricity to every cottage. A lighted night time will mean an extension of the day and therefore, more work and amusement. Fortunately, our hydroelectric multipurpose schemes of Bhakra Nangal, Damodar, Hirakund, and Tungabhadra largely carry electric power to distant villages. Actually all villages of Punjab are

now electrified. In some other states, also electricity has travelled far into interior village.

Large-scale farming with mechanized ploughs will lead to vast increase in production and therefore in rural prosperity. Electrical motor will pump water from rivers and from deep tube-wells for irrigating land. In a similar way, dairy and poultry farming are springing up in villages like Bally and Haringhata in West Bengal.

Rural economy rests on agriculture, backed by small scale and cottage industries. The importance of the artisan find the craftsman can hardly be over-stated. Ambitious project of developing cottage industries on the Japanese model may do something to change the outlook in our villages.

A modern village will have scope for many new industries. The, future villages of my dream will have all the amenities of the city without the congested living. For a city today is nothing but a concrete jungle. Villages in many states have been brought under the Panchayet system. They are now expected to prosper and throb with new life, with villagers moving at a faster pace.

Gade Sanket Laxuman
T.Y.B.A.

Dignity of Woman

Dont feel bad.

Dont feel sad.

Baby girl are the blessings of god
on this earth.

So feel happy on their birth for parents
girls are the coldness of eyes.

Very sincere kind & nice.

For brothers girls are like a beautiful flower.

In there prays there is a power.

For hobbies womans comfort & rest.

Very loving, caring like the freind the best for children the modal of love
& care.

A relationship very beautiful & rane.

Behind all the suces thereis a woman says by me.

Dont humilate them very happy you will be.

Kadam Amruta Sampat
T.Y. B.A.

Importance of Water and Water Conservation

Water covers 71% of the Earth's surface, and is vital for all known forms of life. On Earth, it is found mostly in oceans and other large water bodies, with 1.6% of water below ground in aquifers and 0.001% in the air as vapor, clouds (formed of solid and liquid water particles suspended in air), and precipitation. Oceans hold 97% of surface water, glaciers and polar ice caps 2.4%, and other land surface water such as rivers, lakes and ponds 0.6%. A very small amount of the Earth's water is contained within biological bodies and manufactured products.

Water on Earth moves continually through a cycle of evaporation or transpiration (evapotranspiration), precipitation, and runoff, usually reaching the sea. Over land, evaporation and transpiration contribute to the precipitation over land.

What is Water Scarcity?

Simply put, water scarcity is either the lack of enough water (quantity) or lack of access to safe water (quality) It's hard for most of us to imagine that clean, safe water is not something that can be taken for granted. But, in the developing world, finding a reliable source of safe water is often time consuming and expensive. This is known as economic scarcity. Water can be found...it simply requires more resources to do it. In other areas, the lack of water is a more profound problem. There

simply isn't enough. That is known as physical scarcity. The problem of water scarcity is a growing one. As more people put ever increasing demands on limited supplies, the cost and effort to build or even maintain access to water will increase. And water's importance to political and social stability will only grow with the crisis.

SAVE WATER SAVE LIFE

Water is an interesting issue. As with all of Nature it is a symbiotic factor in a greater whole, and an element all life depends on. As we degrade our soils, poison our land and remove the natural catchments for runoff through deforestation and removal of trees; as we fill in our waterways and natural filtering systems in the name of development and progress; as we dam up rivers destroying natural eco-systems, we completely upset the natural scheme of things that water needs to flow and filter clean water for us all

We will kill each other over water.

In our slumber we have assumed water will always be there for us – Clean water to drink, waterways for recreation, healthy rivers and oceans to supply supply us with healthy fish, water to wash our cars, water to green our lawns and *landscapes*, *water to bath and shower in*, *water to brush our teeth with*, *water for swimming pools*.

We can conserve, and consciousness is growing, but what about the new billions of people coming into the planet over the next few decades. As water levels go down, the pollutants in it get stronger. All of life is interdependent and all of life needs

water or....?

How Valuable Water is?

Three things no one can't live without are Oxygen, Water and Food. No one can live without Water. But do you know how precious is water and how much pure water we have in world.

If 10 years ago someone had given suggestion to sell the pure water, I'm sure people made good joke or laughed a lot on him. But nowadays mineral or purified water is billion dollar industry. People are ready to spend 20 rupees for water bottle, because we know it's not easy to get pure or clean water. One thing is sure; in future we are going to get shortage of clean water. In India you can see water shortage in every state, whether it's capital of India, Delhi or a village of Bihar. People can't get clean water easily.

Here are some water facts to remember:

- Less than 1% of the earth's water is suitable for drinking
- More than a billion people around the globe survive on just over 1 gallon (4 liters) of water per day
- Potentially more than 3 billion people may suffer from water shortages by the year 2025
- 66% of the human body is water
- A person can only live without water for approximately one week

How to save Water without changing your life style

The average household consumes

approximately 240 liters of water per person per day. That means that for a household with four people in it, 960 liters of water is used every day which equates to 350'400 liters per year

How is this usage broken down? Would you believe that only 3% of your total water consumed is used for drinking and cooking? The rest is used for the garden (35%), toilet flushing (29%), bathing/ showering (20%) and for laundry (13%). If we convert these percentages to volumes, the average home uses 122'640 liters per year to water the garden, 101'616 liters to flush your toilet, 70'080 liters to keep ourselves clean and 45'552 liters to keep our clothes clean! The other 10'512 liters per year is used for drinking and cooking. Water Rhapsody look to match water quality with application. Municipal water for drinking (for now anyway but this could change), rainwater for showering, toilet flushing and laundry and lastly, grey water for garden irrigation. A combination of all of our systems can save you up to 90% on your water bills!

Rain Water Harvesting:

Ground water resource gets naturally recharged through percolation. But due to indiscriminate development and rapid urbanization, exposed surface for soil has been reduced drastically with resultant reduction in percolation of rainwater, thereby depleting ground water resource. Rainwater harvesting is the process of augmenting the natural filtration of rainwater in to the underground formation by some artificial methods. "Conscious

collection and storage of rainwater to cater to demands of water, for drinking, domestic purpose & irrigation”

Broadly there are two ways of harvesting rainwater:

1) Surface runoff harvesting 2) Roof top rainwater harvesting

If you harvest your rainwater, your water savings are even bigger as the water you harvest is used for bathing, showering, laundry and toilet flushing. Rainfall is seasonal, but for the rainy months, you could be self-sufficient in terms of water supply

Save Water Save Planet:

Water is the most valuable resource of nature. It is an endless creation by God so people don't take care of this matter. As a result crisis of water became one of the most important issues. Desperately using water is a bad sign for the world. There are many areas in the world where people don't get their drinking water properly. The beauty of nature is affected by this problem. So we have to use the water as much we need without wasting. While shaving or washing your face doesn't let water run.

**Bhilare Omkar Vishnu
F.Y.B.A.**

A Worm In My Pocket

One rainy day on my way home from school,

I found a big worm and thought it was cool.

I picked up the worm with my bare hand, held it up high thinking how grand!

The worm was so cute and wiggled a lot, I put him in my pocket to show Mom what I'd caught.

What will she say when I show her my find?

Will she let me keep it? I hope she won't mind.

Mom was in the kitchen when I showed her what I'd found.

She screamed, "No, way! Put it back in the ground!"

Now I'm so angry, she always says "No", If she won't let me keep it, then I will just go!

So me and my worm packed a sandwich or two,

ran out the door and down the street we both flew.

We walked to the park and sat on a bench,

I pulled out my worm and noticed a stench.

He looked kind of floppy, but wiggled a bit,

I thought, "Oh my Gosh, my worm is not fit!"

I laid him in the dirt and let him go free.

I guess that my pocket was not the best place to be

**Beloshe Aditya Sanjay
T.Y. B.A.**

Mother's Feeling

The mother daughter relationship is one of the strongest and complex bonds in the world. It is considered one of the most powerful connections in nature that only mothers and daughter understand and share among themselves. The most difficult part in a mother daughter relationship is when they see their child make wrong choice in life. As a daughter, you can love your mother or hate her but at the end of comfort you and be your strength in facing all the problems that come your way.

A mothers treasure is her daughter and she will love her more than her life same as a daughter loves her mother since the very day she opened her eyes. Whatever the relationship is between a mother and a daughter, there will always be this special bond and layers of happiness that surrounded them and this relationship sets the stage for all other relationship . Not to forget the special bond between father and daughter , there will always be this special bond layers of happiness that surround them and this relationship sets the stage for all other relationships. Not to forget the special bond between father and daughter, that is why created these father daughter quotes as well take a look at collection of short and inspiring mother daughter quotes that will surely melt your heart. We couldn't have made it easier to show your mother daughter love.

Dighe Prachi Suresh
F.Y.B.A.

A Best Friend

A best friend
is always there
whether you need advice
or a pep talk
or even a shoulder to cry on.
A best friend
listnes with her heart.
and is always honest with you.
even though the truth
may not be
what you want to hear.
A best friend
knows all your secret
understands your fears
shares your dreams.
A best friend
never stops believing in you
even if you give up
on yourself
you are
that kind of friend
to me
and no matter what happens
you always will be.
you are my best friend
My forever friend
.....

Zore Samir Baburao
F.Y.B.A.

Literacy Awards In India

Literacy awards are those awards which are conferred to the authors and poets for good piece of writing and their associated contribution towards betterment of Indian literature. This includes literature works in any officially recognized language of India including English as well as some of those major popular literature awards are given by government of India, while some other by different organizations. This article provides full information about famous different Indian literature awards and the institute/organisation offering those awards.

Highest Indian Literature Awards: Gyanpeeth Award

- Established- 1961
- Awarded by- Gyanpeeth thrust
- First Awardee- G Sankara kurup in year 1965
- Recent most awardee- Balchandra Nemade in year 2014

Gyanpeeth award is considered as the highest literature award of India. It is conferred to those Indian citizens who have done some exemplary literature works in any of the official languages of India. This award is associated with a cash prize of Rs. 11 lakhs and the decoration includes a bronze Goddess Saraswati idol. Some interesting facts about Gyanpeeth Award.

1. The well known philanthropist and publisher of TIndia newspaper, Shahu Jain family (Sahushri Shantiprasad Jain and his wife Shanti Jain) established the Gyanpeeth thrust in years 1961. This thrust is the authority which confers this prestigious Gyanpeeth Awards.
2. This award is conferred to Indian citizens only.
3. This award is presented for lifetime achievement works of authors and not on single writing.
4. Till year 2014, 50 persons have been awarded by this prestigious award.
5. The first awardee G. Sankar Kurup got this award in 1969 for his Malayalam poem collection named Odakkuzhal.
6. The first Hindi author to get this award was Sumitranandan Pant in year 1968 for his work Chidambara.
7. The first Bengali author to get this prestigious award was Tarasankar Bandhopadhyay in year 1966.
8. K. V. Puttappa nickname (Kuvempu) was the first person to get this award in Kannada Literature.
9. This first author for Sanskrit language who got gyanpeeth award : Satya Vrat Shastri in year 2006
10. The only author belonging to Punjabi literature to get this award was Amrita Pritam in 1981 for her work Kagaj Ke Canvas.

Second Highest Indian literature awards:

Sahitya Akademi Fellowship

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

- Established - 1968
- Awarded by - Sahitya Akademi, Govt. of India
- First Awardee - S. Radhakrishnan Former President of India
- Recent most Awardee - S. L. Bhyrappa (Kannada) and C. Narayan Reddy (Telgu) for year 2015

This is 2nd highest literature award of India and highest literature award conferred by government of India. This award was established in year 1968 and the former president. S. Radhakrishnan was the first fellow. This award is conferred for immortal literature works in any of the officially approved 22 languages of India including Rajastani and English making the total acceptable languages at 24. First Honorary Fellow was Leopold S. Senghor from Senegal and the last honorary fellow was V.S. Naipaul in year 2010.

Third Highest Indian literature awards: Sahitya Akademi Award

- Established - 1954
- Awarded by - Sahitya Akademi, Govt. of India
- First Awardee

This is the third highest literature award conferred by Govt. of India and overall third highest award of India. This award is also provided by Sahitya Akademi. This award carries a cash prize of Rs. 1 lakh Other important award provided by Sahitya Akademi are Premchand fellowship, Bhasha Samman, Anand Somman

Swamy Fellowship and translation awards. First awardee and first Hindi poet to get this award was Makhanlal Chaturvedi for his book. Him Tarangini in year 1955. Some other authors who were among the first awardees were Jibanandan Das (Bengali) Laxmanshastri Joshi (Marathi), Kuvempu (Kannada) and Jatindrant Dowara (Assamese)

Some other Important National level Literature Awards :-

Indian Literature Awards :- Vyas Samman

- Established - 1991
- Awarded by - K. K. Birla Foundation
- First Awardees - Dr. Ram Vilas Sharma in year 1991
- Recent Most Awardee - Kamal Kishore Goyenka in year 2014

This award is conferred for Hindi Literature only. This award was established in year 1991 by K. K. Birla Foundation. Vyas Samman in addition carries a cash prize of Rs. 2.5 Lakhs. Some other notable Hindi author who received this prize are Girija Kumar Mathur (1993), Dharmvir Bharti (1994), Ramswarup Chaturvedi (1996), Mannu Bhandari (2008) and Narendra Kohli (2012)

Indian Literature Awards :- The Hindu Literature Prize

- Established - 2010
- Awarded by - Hindu Literature Review (The Hindu newspaper)
- First Awardees - Soumya Bhattachary,

Anjali Joseph, Manu Joseph, Anjum Hasam, Daisy Hasan, Tishani Doshi, Manjul Bajaj, Tabish Khair etc.

This award is also called as the Hindu best Fiction award. It is conferred for English literature and traslation works by Indian authors.

Yuva Puraskar :-

- Established - 2011
- Awarded by - National Academy of Letters Government of India,

As the name suggests this award is conferred to young writers under the age of 35. This award is also called as Sahitya Acadamy My Yuva Awards. It is literature award provided by National Acadamy of Letters, Government of India. This award is given annually for outstanding and examplaryliterature works in any of 24 Indian languages. The award is accompanied with cash prize of Rs.50000/- and copper plaque.

Indian Literature Awards :- Saraswati Samman

- Established - K. K. Birla Foundation
- First Awardee :- Harivansh Rai Bachhan in year 1991 for his autobiography Like Vyas Samman, Saraswati Samman was also established by K. K. Birla Foundation. This is provided for outstanding works in poetry in any of the 22of- ficial language of india. The award comes along with a cash prize of Rs10 lakhs. Some notable poets who were conferred with this prestigious award are Vijay

Tendulkar (1993), Shankar Ghosh (1998), Indira Parthasarthy (1999), Sunil Gangopadhyay (2004) and Veerappa Moily (2014)

Indian Literature Awards: Mahapandit Rahul Shankrityan Award.

- Established - 1989
- Awarded by - Kendriya Hindi Sansthan, Ministry of HRD, Govt of India.
- FirstAwaedee - Dr. Kamala Sankrityan, Dr. Shyam Singh Rashi

Some Important Literature Awards by State Government of India

Rabindra puraskar

- Estabilshed - 1950
- Awarded by - Paschimbanga Bangla Akdemi State Government
- First Awardee - Bibhutibhushan Bandhopandhyay, Nitharanjan, Ray Satinath Bhaduri in year 1950

This award is conferred by the state of Bengal for distinguished works in Bangali literature. This is the highest literature award conferred by Bengal government. Some eminent persons to receive this award are Amarthya sen (2011), Himani Bannerji (2005), Gopal Chandra Bhattachrya (1975), Buddhadeb Basu (1974), and sukumar sen (1965).

Kabir Samman

- Established - 1986
- Awarded by - Government of Madya Pradesh.

This is a national level award conferred by Culture Department of Madya

Pradesh. It is conferred annually for distinguished works in literature (poetry)

The award contains cash prize of Rs.1.5 lakhs. This is one of the biggest awards provided by Madhya Pradesh Government. This award is provided for significant works in poetry. In different Indian languages like: Kannada, Bangla, Punjab, Hindi, Marathi and Gujarathi.

SAHITYA GAURAV PURASKAR

- Established - 1983
- Awarded by - Gujarat sahitya academy, Gujarat government.
- First Awardee - Vishnuprasad Trivedi.

This award is conferred by Gujarat state government to the authors for their exemplary contribution in Gujarathi literature. The cash prize associated with award is Rs.1 lakh. Along with cash the winner also recieves a plague and shawl.

Kerala Sahitya Academy Award

- Established - 1958
- Awarded by - Kerala Sahitya Academy Kerala Government

This award is provided by Kerala Sahitya Academy Kerala Government to Malyalam writers for their significant contribution towards Malyalam literature. This award is given in many categories. Some of which are Poetry, Novel, Story, Drama, Criticism, Biography, Autobiography Etc.

Badal Sameer Balu
(F.Y.B.Com.)

Funny Definitions

- 1) Marriage - A legalized way of suppressing one's free speech.
- 2) Yawn - A silent shout.
- 3) Wife - A former sweet-heart.
- 4) Coward - One who in emergency, thinks with his legs.
- 5) Psychiatrist - A man, who when a beautiful woman enters the room, watches everyone else.
- 6) Outstanding students - are those who stand outside the class.
- 7) Experience - The name men give to their mistakes.
- 8) Advice - The one thing which is blessed to give than receive.
- 9) Actor - A man who tries to be everything but himself.
- 10) Operation - A favourite game of doctors.

Kamble Bhushan Dilip
(F.Y.B.Com.)

Effect of social media on youth

The influence of social media on adolescents and teenagers is of particular importance, not only because this particular group of children is developing mentally but also because they are among the heaviest users of social networking.

While social networking undoubtedly plays a vital role in broadening social connections and learning technical skills, its risks cannot be overlooked. The lack or difficulty in self-regulation and susceptibility to peer pressure makes adolescents vulnerable to such evils as Facebook depression, sexting and cyberbullying, which are realistic threats. Other problems such as social network-induced obesity, Internet addiction and sleep deprivation are issues that continue to be under intense scrutiny for the contradictory results that have been obtained in various studies.

The American Psychological Association defines bullying as aggressive behaviour's by an individual that causes discomfort to another. Cyberbullying ranges from direct threatening and unpleasant emails to anonymous activities such as trolling. 32 percents of online teens admit to having experienced a range of menacing online advances from others. While direct unpleasant emails or messages are the most straight forward form of cyberbullying, the rare probably by least prevalent in that only 13 percent of surveyed youngsters admit to receiving

threatening or aggressive messages. Even forwarding a private note to a group without permission from the sender is often perceived as cyberbullying. New research found that 15 percent of teens were disturbed and uncomfortable about having had their private message forwarded or posted in a public forum. Few also found that nearly 39 percent of teens on social network have been cyberbullied in some way, compared with 22 percent of online teens who do not use social networks. Trolling, the act of deliberately inflicting hatred, bigotry, racism, misogyny, or just simple bickering between people, often anonymously, is also pervasive in social network.

A very important cause for cyberbullying is the anonymity possible on the internet. According to stopbullying.gov, two kinds of people are likely to be cyberbullies- the popular ones and those on the fringes of society; the former resorts to such activities to stay popular or to feel powerful, while the latter troll to fit into a society or to get back at a society that about three out of four victims of cyberbullying eventually trace the identity of the cyberbully, and so the anonymity may not be as safe a net as the bully believes. The cyberbully is often a friend (if they can be called that without insulting the word or sentiment) or someone they know from school or outside.

Cyberbullying appears easy to the bully because they do not see their victims reactions in person, and thus the impact of the consequences is small. In reality

however the consequences can be life altering to the extent that the victim could go as far as taking their lives or become psychologically distressed enough to require medical intervention. The ironically individualistic nature of social networking activities makes it difficult to recognize a victim of cyberbullying. but tell-tale signs include avoiding or being anxious around the computer or cell phone and sudden change in behavior patterns.

Sexting, the action of sending sexually revealing pictures of themselves or sexually explicit messages to another individual or group, is another common activity among the teen community in social media. A nationwide survey by the National Campaign to Support Teen and Unplanned Pregnancy found a shocking 20 percent of teen participating in sexting. While teenage boys resort to sending sexually explicit or suggestive message in teenage girls are more likely to send inappropriate photos of themselves, mostly to their boyfriends. However the permanence and pervasiveness of the internet makes it a fertile ground for spreading such information to the extent of getting viral - 17 percent of sexters admittedly share the messages they receive with others and 55 percent of those share them with more than one person. Beyond the personal trauma and humiliation sexting may cause, there are judicial ramifications as well; some states consider such activities as misdemeanors while group sexting under felony.

Other risks of extensive social networking among youth are loss of privacy

sharing too much information and disconnect from reality. The digital footprint is a permanent trail that users of social media indeed of the Internet itself, leave the moment they sign into any service. The digital footprint, by its performance, can have serious repercussions in future, in both professional and personal areas of life. It is important to know that every activity online - posts on social media accounts, comments left on various sites, tweets, reweets and + 1s through years can contribute to the digital footprint. Another serious risk is the amount of information shared on social network sites.

Adolescence is the time to spread wings and take the tentative first flight out into the world, and parents and caregivers must be part of the process. In the domain of social networking, this entails parents becoming educated about the advantages and disadvantages of social networking and themselves joining social networking sites, to be aware of the activities of their teenage wards. It is essential that parents are aware of and monitor privacy settings and online profiles of their wards. Open discussions about social network protocols and etiquetted would go a long way in establishing global digital citizenship and healthy behavior

Chavan Pallavi Dilip
(F.Y.B.Com.)

Self - Discipline is Key to Success

“ If you do not conquer self, you will be conquered by self.” - Napoleon Hill

Everyone wants to achieve success. But very few people achieve the success. What makes them tick towards success? There are number of secrets and strategies towards success. In this context, let us find out the meaning of self discipline.

What is Self-Discipline ?

Self-Discipline means training oneself to stick to code of conduct or behavior although the person is willing to do something else at heart but he is expected to do it. Self-discipline is trait, habit and a skill. It requires consistent efforts to remain self disciplined. In fact consistency is the key to self discipline. Self discipline needs struggles and sacrifices. Success springs from such strenuous efforts and energies.

Self-discipline is a voluntary and conscious effort to discipline oneself without any external influence. For instance, being punctual to work rather than being reminded by others to be on time, to be focused on work voluntarily rather than being prompted by superiors, getting up early in the morning regularly without anybody's coercion and getting the tasks executed without procrastination can be considered as self-discipline.

Self-discipline is sticking to right to tight schedules, rules and regulations without anybody's influence, coercion. In a nut

shell, being duty-conscious, being punctual, being conscious of others, being organized and being initiative are the bedrock for self discipline. It must go deep within the subconscious mind. It is like minding one's own work without being reminded by others.

Self-discipline is combination of self control, self command and self regulation and self feedback. Hitting gym regularly, taking timely food and leading a systematic life become the bedrock of self-discipline.

If you want to decrease your weight, you need to hit the gym. You need to have will power to pursue hitting gym relentlessly for shedding the excess flab. If you are a diabetic and the doctor instructs you to avoid taking sugar then you need to display self-discipline to stick to his instructions.

Will power and self-discipline:

Will power and self-discipline are two sides of the same coin. While will power helps in overcoming laziness and procrastination self-discipline helps in developing stamina, endurance, resilience and tenacity, perseverance and motivation. When you are equipped for future success.

Merites of self-discipline:

“Self-discipline is an act of cultivation. It requires you to connect today's action to tomorrow's results. There's a season for sowing a seasons for reaping. Self-discipline helps you to know which is which,” -Gray Ryan Blair.

Self-discipline empowers your personality. It equips you with several tools and techniques that help in achieving success. It makes you stand out of the crowd. It makes you rise from the rest. It will project you as a leader who stand different from others. There are many merits associated with self-discipline. Let us look at few of them.

It helps in organizing people better as it makes them to get up from sleep at regular times and do things in systematic and focused manner.

It enhance the personality of the individuals thereby projecting in a positive manner.

It is stepping some towards success.

It helps in achieving your goals much faster and smarter.

Inculcating self-discipline:

“In reading the lives of great men, I found that the first victory they won was over themselves..... self-discipline with all of them came first.”- Harry S. Truman.

Maintain good friends who fuel you with positive thoughts and ideas. Positive company of friends keeps you healthy thus making you self-disciplined.

Cultivate the habit of maintaining dairy. Jot down the ideas that surface from your mind. Don't rely on your memory. It is rightly said that a short pencil is better than a long memory. Jotting down the key ideas enhances preserverance as well.

Take up one task at a time and do it. Don't mix up several tasks as you end

up no where. It will stay you focused and make you task orineted.

Break big tasks into small ones and execute. When you find a big task you may feel like giving up assuming as the difficult one. But when you break it down then work slowly and steadily by addressing small pieces then you will be able to achive your goal easily however big it might be. When you follow this strategy you will find amazing results. Henery ford rightly said “Nothing is particularly hard if you divide it into small jobs.

Face the problems rather than avoiding them. Face the fight and take the battle of life to its logical end. It is the secret of self-discipline.

You have the potential for self-discipline. Only things you should know is when to use and not use it.

It is always better to do than to do well in life. Never focus on perfection but on excellence. Always put work before pleasure. Once the work is over then you can concentrate on pleasure. Or else, you would not enjoy the pleasure as your mind is concernes about work.

Always push yourself harder beyond your limits so that the best within you will come out.

Set small goals and try to achive. Once you achieve small goals, then you develop a flow that will encourage you to become self-discilpined.

Set your own standards and never compare with others. Realize the facts that

everyone is unique active participation in sports and games will develop self-discipline.

Learn to associate with positive and experience as these encourage people to be self-disciplined.

Conclusion:

“It is not fair to ask of others what you are not willing to do yourself.”-

Self-discipline determines the destiny of the individuals. It holds the key to success.

Successful people cultivate the quality at their childhood itself. To sum up, life without self-discipline is like a ship sailing without navigation.

Dhanawade Sangram Santosh
(F.Y.B.Com.)

Tips To Be Happy In Life

Never be Late

Don't Cheat

Live Simply

Expect Little

Work Hard

Always Smile

Have good friend like me.

Pawar Kajal Hanumanth
F.Y.B.A.

Scientific Poem Tomorrow is my exam

Portion of science is wide.

To get rid of iron and sulphide,
dissolve the mixture in carbon disulphide.

Not only human,

But plant also respire.

Metals which are ductile,
can be shaped into a wire.

Change in chemical bonds,
Means a chemical reaction.

According to Newton's law,

“Every action has an opposite reaction.”

Pressure multiplied by area,

Gives you force.

To every object on earth,

There is a source .

No maintenance of a vehicle,

Emits carbon monoxide.

So let's go study,

Because my science portion is wide.

Jagtap Vikee Rajendra
(T.Y.B.Com.)

JUST TRY TO UNDERSTAND THIS..

Not your capabilities but your decisions differentiate you from other. Actually - There is no comprehensive difference between "Capabilities" and "Decision" your "Capabilities" are your "Decision" from people's point of view and "Decision" are your "Capabilities" from your point of view.

The knowledge of everything:

There are 3 types of knowledge (according to me) that comprise the knowledge of everything .

- i) The things that I know, I don't know.
- ii) The things that I know, I don't know
- iii) The things that I do not know, I don't know.

If you desire to do not know everything, then go a step further and know nothing, because nothing comes after 'Everything' in the cycle of knowledge.

The greatest and most amazing mystery of life is that can live it without knowing it.

"The most unveal thing is this world is the world real"

Suppose, a baby is born and from birth she is in deep sleep and is dreaming about nicer things than practically possible

in our world and continues dreaming till old age and the dies.

She never wakes up to know about the real world. But that does not makes any difference because for her dreams were her real world. What if we, who thinks that we are living in the real world, are actually not, but living practically is just and illusion of logic and sight and where as the imagination is the real world.

It doesn't matter, because what is real is not real, but what we believe is real.....

Dhebe Prakash Dhondiba
(T.Y.B.Com.)

Definition of Time

Slow, when you wait!

Fast, when you r late!

Deadly, when you r said!

Short, when you r happy!

Endless, when you r in pain!

Long, when you feel bore!

Sometimes, time is determind by your fellings and

your psychological condition not by clocks....

So,

Have a Nice Time Always!

His Name Is..... BOND !!

Ruskin bond is well known short story written in India. He has written more than 500 short stories mostly for children. Though these are written for children old one can also enjoy them. There are other writings of band other than children stories. Some are fuitien some are non-fuitien.

Ruskin bond was born in kasculli, Himachal Pradesh and grow up in Jamnagar, Dehradun, New Delhi and Shimla. He wrote his first novel. The rexmon the roof when he was only seven-teen since then he is writing for our joy.

His novels are very famous including vagrauts in the valley. A flight of pligens Mr. Olivens dieny. He also has written many essays, poems.

Ruskin bond's books based on life of Rusty a Anglo. Indian boy are very famous like the poem on the Rusty rus away, Rusty Come back, etc.

Ruskin Bond's own life was very close to that is of Rusty's. His parents got seperated when he was very small. Then he was living with his father who was very caring and loving. But unfortunately when Ruskin was only. His father passed away and Ruskin became all alone mentally. His father was really very close to him. Ruskin

found relief in writting and he kept writting.

Ruskin Bond received Sahitya Academi Award in 1953, Padma Shree in 1999 and the Padma Bhushan in 2014, He now lives in Landour Mursarie with his adopted family.

Jadhav Pooja Subash
(T.Y.B.Com.)

Teacher

Paint their minds
and guide their thoughts
Share their achievements
and achive their faults

Inspire a love
of knowledge and truth
As you light the path
which leads our youth

For our future brightness
with each lesson you teach
Each smile you lengthen
Each goal you help reach

For the dawn of each poet
each philosopher and king
Begins with a teacher
And the wisdom they bring.

Jadhav Bhakti Vijay
(T.Y.B.Com.)

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.
ता.जावली, जि.सातारा

अहवाल विभाग

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.
ता.जावली, जि.सातारा

अनुक्रमणिका

अ.नं.	घटक	पान नं.
१.	ग्रंथालय व ज्ञान स्रोत केंद्र	६१
२	जिमखाना विभाग	६४
३.	राष्ट्रीय सेवा योजना	६६
४.	अर्थशास्त्र विभाग	७१
५.	हिंदी विभाग	७२
६.	Department of Geography	७२
७.	Department of English	७३
८.	Department of Political Science	७३
९.	इतिहास विभाग	७५
१०.	Department of Commerce & Accountancy	७७
११.	Department of Botany	८१
१२.	Department of Chemistry	८२
१३.	Department of Zoology	८२
१४.	Department of Microbiology	८३
१५.	Department of Physics	८३
१६.	Institutional Code of Ethics and Conduct for Students, Staff and Governing body	८४
१७.	Lead College Scheme	८७

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

ग्रंथालय व ज्ञान स्रोत केंद्र

॥ ग्रंथालय हे संचित आहे विचार विश्वाचे, शब्दांची रत्ने भरुनी राहिले, भांडार शारदेचे ॥

सध्याच्या माहिती तंत्रज्ञानाच्या युगात ग्रंथालय हे "KNOWLEDGE RESOURCE CENTER" ची भूमिका बजावत आहे. आमच्या महाविद्यालयातील ग्रंथालयामध्ये एकूण ग्रंथसंख्या ११७११ आहे. तसेच एकूण २० नियतकालिके/जर्नल्स घेतले जात आहेत. ११ दैनिक वर्तमानपत्रे घेतली जात आहेत. तसेच ई-बुक्स, नॉन बुक मटेरिअल आणि ग्रे लिटरेचर चा अंतर्भाव केला जात आहेत.

Library Orientation and Information Literacy program 2019-20 :-

या शैक्षणिक वर्षात प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना ग्रंथालयाचा परिचय होण्यासाठी ग्रंथालयाचा नेमका वापर कसा करावयाचा या बाबत Library Orientation and Information Literacy program 2020-21 हा B.A. I, B.Com. I व B.Sc. I वर्गावर मार्गदर्शन पर व्याख्यान ग्रंथपाल डॉ. सुधीर नगरकर यांनी घेतले. तसेच ग्रंथालयात येऊन ग्रंथालयाचा वापर कसा करावयाचा याचे विद्यार्थ्यांना ग्रंथालयात आणून प्रात्यक्षिक दाखविण्यात आले.

ग्रंथपाल दिन १२ ऑगस्ट २०२१ :-

ग्रंथपाल दिन निमित्त प्रमुख पाहुणे म्हणून महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. प्रमोद घाटगे सर उपस्थित होते. प्रास्ताविक डॉ. सुधीर नगरकर यांची केले. त्यात डॉ. एस. आर. रंगनाथन यांचा जन्मदिवसाचे महत्व सांगितले. प्रमुख पाहुणे यांनी वर्तमानपत्रे, जर्नल्स व संदर्भ पुस्तके वाचून विद्यार्थ्यांने आपले ज्ञान अद्ययावत ठेवावे तसेच ग्रंथालय हा महाविद्यालयाचा आत्मा असतो. ग्रंथालयाचा विकास झाल्यास विद्यार्थ्यांचा व समाजाचा विकास होतो. ग्रंथालयाचा वापर करून विद्यार्थ्यांनी आपले भविष्य घडवावे असे उद्बोधन केले. या वेळी महाविद्यालयातील नियतकालिकांचे व जर्नल्सचे प्रदर्शन भरविण्यात आले. या कार्यक्रमासाठी प्रा.सुनिल गायकवाड, डॉ.सारंगपाणी शिंदे, प्रा.गेजगे, डॉ.संजय भोसले, प्रा.प्रकाश जवळ, डॉ.संजय धोंडे, डॉ.उदय पवार तसेच प्रा.सुनिल केमदारणे व ग्रंथालय सेवक श्री. वसंत धनावडे उपस्थित होते. या कार्यक्रमास सर्व शाखेच्या विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला. या कार्यक्रमासाठी श्री.आबासाहेब देशमुख, श्री.जगदिश ओंबळे, श्री.प्रशांत परिहार यांचे सहकार्य लाभले.

वाचन प्रेरणा दिन :-

दि.१५ ऑक्टोबर २०२१ रोजी आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालयात वाचन प्रेरणा दिन साजरा करण्यात आला. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक ग्रंथपाल डॉ.सुधीर नगरकर यांनी डॉ.ए.पी.जे. अब्दुलकलाम यांचा शैक्षणिक जीवनाचा प्रवास सांगितला. तसेच वाचन प्रेरणा दिनानिमित्त सर्वांकडून वाचन वृद्धीसाठी सर्वांनी संकल्प खालीलप्रमाणे म्हटला. मी संकल्प करतो कि, माझ्या व्यक्तिमत्व विकासासाठी, सकारात्मक प्रेरणेसाठी आणि ज्ञानप्राप्तीसाठी, नियमित वाचन करीन तसेच माझ्या परिवारातील सदस्यांना, मित्रांना व विद्यार्थ्यांना देखील चांगले आयुष्य घडविण्यासाठी, वाचन करण्यास प्रवृत्त करीन, नियमित वाचूया जीवन घडवूया.

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

या कार्यक्रमासाठी अध्यक्षीय मनोगतात अध्यक्ष प्राचार्य डॉ.प्रमोद घाटगे यांनी, डॉ.एपीजे अब्दुल कलाम यांचा आदर्श घेऊन वाचनाची सवय प्रत्येकाने जोपासली पाहिजे तसेच वाचाल तर वाचाल हा संदेश दिला. सर्व प्राध्यापकांनी वाचन सवयी विकसित करून विद्यार्थ्यांचा व्यक्तिमत्व विकास करून त्यांचे भविष्य घडवावे असे मार्गदर्शन केले. तसेच ग्रंथालयाकडून सुरु केलेल्या सोशल नेटवर्किंगचा वापर ई-वाचन कट्टा उपक्रमाचा सर्वांनी वापर करावा असे आवाहन केले. आभार प्रदर्शन श्री.वसंत धनावडे यांनी केले. या कार्यक्रमासाठी महाविद्यालयाचे सर्व प्राध्यापक वृंद व शिक्षकेत्तर कर्मचारी उपस्थित होते.

ग्रंथालय आपल्या वर्गात उपक्रम :-

आपल्या महाविद्यालयात विद्यार्थ्यांना वाचन सवयी वाढीसाठी ग्रंथालयाने B.A., B.Com., व B.Sc., च्या वर्गामध्ये जाऊन सलग एक तास या कार्यक्रमासाठी ग्रंथालयामार्फत मुकवाचन उपक्रम राबविण्यात आला. अविनाश मदने, आबासाहेब देशमुख, जगदिश ओंबळे, हिंदूराव जाधव, प्रशांत परिहार यांनी ग्रंथप्रदर्शन आणि विविध उपक्रमात सहभाग घेतला. या कार्यक्रमास महाविद्यालयाचे प्रा.डॉ.संजय भोसले, डॉ.सारंग शिंदे व इतर प्राध्यापक वाचक, विद्यार्थी वाचकांनी सहभाग घेतला.

Library Services :-

महाविद्यालयाच्या ग्रंथालयातून अनेक ग्रंथालयीन सेवा वाचकांना पुरविल्या जातात. वाचकांना देवघेव सेवा, संदर्भ सेवा, रेफरल सेवा CAS, SDI सेवा तसेच प्रतिलिपी सेवा, करिअर माहिती सेवा, कात्रण सेवा आणि Online Information सेवा व Social Networking सेवा दिल्या जात आहेत. तसेच महाविद्यालयाच्या www.assmmedha.edu.in या वेबसाईटच्या माध्यमातून महाविद्यालयाची अद्ययावत माहिती उपयोजका पर्यंत पोहचविली जाते.

email service - assmlibrarymedha@gmail.com

Library Website :- <https://sites.google.com/view/assmlibrarymedha>

Facebook Account Name :- Assmlibrary Medha

Facebook Page :- <http://www.facebook.com/Assm-Medha-Library-779541448844980/>

MPSC/UPSC Study Centre ASSM Medha Face book Page :-

<http://www.facebook.com/assmlibrarymedha/>

whatsapp LIBRARY SERVICE - 9096572888

Library Automation :-

ग्रंथालयामध्ये कोहा हे software वापरून ग्रंथालयाचे Library Automation पूर्ण करण्यात आले आहे. आधुनिक माहिती तंत्रज्ञानाच्या युगात वाचकांचा वेळ वाचवून सेवा देण्यासाठी ग्रंथालय सुसज्ज झाले आहे. महाविद्यालयाचे ग्रंथालय हे माहितीचे निर्मिती, संकलन, संग्रहण, संप्रेषण आणि माहितीची प्रतीप्राप्ती करण्यासाठी उपयोजकांना माहितीवर प्रक्रिया करण्याची महत्वाची भूमिका बजावत आहे. ग्रंथपाल डॉ. सुधीर नगरकर, श्री.वसंत धनावडे व श्री. अविनाश मदने हे ग्रंथालयातील सेवक सेवाभावी वृत्तीने वाचकांना सेवा

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

देण्याचे कार्य करीत असतात. वाचकांचे समाधान हाच केंद्रबिंदू मानून ग्रंथालय कार्य करीत आहे.

STATE LEVEL WEBINAR ON MPSC-UPSC/PSI-STI-ASO व इतरही सर्व स्पर्धा परीक्षांची तयारी कशी करावी या विषयांवर ऑनलाईन माध्यमाद्वारे मोफत मार्गदर्शनपर व्याख्यान :-

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालयात नॅशनल वेबिनार संपन्न :

दि.२३ एप्रिल २०२२ रोजी जागतिक पुस्तक दिनानिमित्त, द युनिक अकॅडमी पुणे व आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा यांच्या संयुक्त विद्यमाने स्पर्धा परीक्षेतील अभ्यास तंत्रे आणि ग्रंथालयाचा वापर या विषयावर नॅशनल वेबिनार संपन्न झाले. सूत्रसंचालन वेबिनार चे समन्वयक डॉ.सुधीर नगरकर यांनी केले तसेच प्रास्ताविकात विल्यम शेक्सपियर यांना जन्मदिवस जागतिक पुस्तक दिन म्हणून साजरा केला जातो आणि स्पर्धा परीक्षेचा अभ्यास करताना वापरली जाणारी अभ्यास तंत्रे कोणती, ग्रंथालयाचा वापर या वेबिनारचा उद्देश सांगितला.

प्रमुख मार्गदर्शक व्याख्याते प्रा.कैलास भालेकर, द युनिक अकॅडमी, पुणे यांनी आपल्या व्याख्यानात वाचनाचे महत्व, ग्रंथालयाचे महत्व, वाचनाचे स्पीड, वाचनाची आवड, संदर्भ ग्रंथांचा नेमका कसा वापर करावयाचा, वर्तमान पत्राचे वाचन करून प्रचलित घडामोडींचा अभ्यास कसा करायचा, असे स्पर्धा परीक्षांविषयी इतंभूत मार्गदर्शन केले. या वेबिनारच्या अध्यक्षपदी प्राचार्य डॉ.प्रमोद घाटगे हे होते, त्यांनी आपल्या मार्गदर्शनात वाचाल तर वाचाल हा संदेश दला. सध्याच्या इलेक्ट्रॉनिक डिजिटल च्या युगामध्ये सुध्दा वाचन अभिरुची टिकून आहे. मात्र स्पर्धेच्या युगामध्ये विद्यार्थ्यांना ग्रंथालयाचा योग्य वापर करून आपल्या अभ्यास तंत्रामध्ये सुधारणा करून आपले करिअर घडवावे असे मार्गदर्शन केले. प्रमुख मार्गदर्शक यांचा परिचय प्रा.प्रकाश जवळ यांनी केला तसेच प्रा.शंकर गेजगे यांनी आभार व्यक्त केले. या कार्यक्रमाच्या आयोजनासाठी मा.श्री.चंद्रकांत खराटे सर तसेच युनिक अकॅडमीतील टेक्निकल टीम यांची मदत झाली. तसेच डॉ.ओंकार यादव, प्रा.पी.डी.पाटील व प्रा.अमेय देसाई यांची व महाविद्यालयाचे सर्व प्राध्यापक वृंद व शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांचे सहकार्य लाभले. या वेबिनारचा लाभ महाराष्ट्रातील १०० पेक्षा जास्त विद्यार्थ्यांनी घेतला.

<https://youtu.be/YF72WjcxU>

ग्रंथालय समृद्ध करण्यासाठी जयवंत प्रतिष्ठान संस्थेचे संस्थापक अध्यक्ष मा.शशिकांत शिंदे साहेब, सचिव मा.वैशाली शिंदे, मा.तेजसदादा शिंदे तसेच मा.राहूलभाई जगताप आणि विश्वस्त मा.अशोकराव नवले व मा.दादासाहेब शिंदे यांची सतत प्रेरणा मिळत असते. तसेच महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.प्रमोद घाटगे व सर्व विषयांचे HOD व प्राध्यापक वृंद आणि शिक्षकेत्तर कर्मचारी व विद्यार्थी यांचे सतत सहकार्य व मार्गदर्शन मिळते.

डॉ.सुधीर नगरकर

(ग्रंथपाल)

ज्ञान स्रोत केंद्र मेढा

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

जिमखाना विभाग अहवाल

२०२१-२२

शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ मध्ये जिमखाना विभागामार्फत राबविण्यात आलेले उपक्रम व जिमखाना विभागाची क्रीडा क्षेत्रातील यशस्वी कामगिरी याचा आढावा. महाविद्यालयाच्या शारिरीक शिक्षण विभागामार्फत दिनांक ४ जुन २०२१ रोजी एक आदर्श जीवन जगण्याचा दृष्टीकोन या विषयावर आर्यागल कॉलेजच्या सहाय्यक प्राध्यापिका सौ.शिल्पा रेवले यांचे ऑनलाईन व्याख्यान घेतले.

दि.२१ जून २०२१ रोजी योगशिक्षिका सौ.उमा चौगुले यांचे ऑनलाईन मार्गदर्शन व प्रात्यक्षिक आयोजित केले होते. त्यामध्ये बहुसंख्य प्राध्यापक विद्यार्थी विद्यार्थिनी सहभागी झाले होते.

दि.३० ऑगस्ट २०२१ रोजी राष्ट्रीय क्रीडा दिनानिमित्त राज्यस्तरीय ऑनलाईन व्याख्यान आयोजित केले होते. प्रमुख वक्ते म्हणून प्रा. मनोहर यादव उपाध्यक्ष शारीरिक शिक्षण व क्रीडा महासंघ पुणे हे होते. त्यांनी खेळ हेच आनंदी जीवन या विषयावर मार्गदर्शन केले. याही उपक्रमात विविध महाविद्यालयातील प्राध्यापक व विद्यार्थी सहभागी झाले होते.

दि.२६ नोव्हेंबर २०२१ रोजी आपल्या जावळीचे सुपुत्र शहीद तुकाराम आंबळे यांच्या स्मृतिदिनानिमित्त मेढा पोलीस स्टेशनचे सहाय्यक पोलीस निरिक्षक श्री.अमोल माने यांचे हस्ते तुकाराम आंबळे यांच्या

प्रतिमेचे पुजन केले व महाविद्यालय मेढा ते केडंबे सायकल रॅलीचे उद्घाटन सुध्दा त्यांच्याच हस्ते केले. या उपक्रमात महाविद्यालयातील प्राध्यापक, विद्यार्थी सहभागी झाले होते. तुकाराम आंबळे यांच्या प्रतिमेचे महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.प्रमोद घाटगे व सर्व प्राध्यापक विद्यार्थी यांनी अभिवादन करून पूजन केले.

दि.१४ डिसेंबर २०२१ रोजी महाविद्यालयाच्या क्रीडांगणावर शिवाजी विद्यापीठ अंतर्गत सातारा विभागीय महिला कबड्डी स्पर्धेचे आयोजन केले. स्पर्धेचे उद्घाटन प्रांत साहेब श्री.टोणपे साहेब व जावलीचे तहसिलदार श्री.राजेंद्र पोळ यांच्या हस्ते करण्यात आले. या स्पर्धेत सातारा जिल्ह्यातील विविध महाविद्यालयातील संघ सहभागी झाले होते. स्पर्धा उत्साहपूर्ण वातावरणात पार पडल्या.

दि.१५ जानेवारी २०२२ रोजी राज्य क्रीडा दिन साजरा करण्यात आला. कै.खाशाबा जाधव यांच्या जन्मदिवसानिमित्त हा क्रीडा दिन साजरा करण्यात येतो. तसेच मार्च महिन्यात महाविद्यालयात महाविद्यालय अंतर्गत क्रीडा स्पर्धांचे आयोजन करण्यात आले. त्यामध्ये कबड्डी, व्हॉलीबॉल. अथलेटिक्समधील विविध प्रकार घेण्यात आले. याही उपक्रमात महाविद्यालयाचे सर्व विद्यार्थी सहभागी झाले होते.

असे विविध उपक्रम जिमखाना विभागामार्फत राबविण्यात आले आणि त्या उपक्रमाबरोबरच महाविद्यालयाचे क्रीडा क्षेत्रातील नवलौकिक

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

वाढवण्याचे खेळाडूने प्रयत्न केला.

पुढीलप्रमाणे महाविद्यालयातील खेळाडूंनी कबड्डी मुले मुली, अॅथलेटिक्स मुले मुली, कुस्ती मुले, बुध्दीबळ मुले, आर्चरी मुले, बॉक्सिंग मुली, रग्बी मुले अशा विविध स्पर्धांमध्ये आपल्या महाविद्यालयातील मुला मुलींनी झोनल/इंटरझोनल स्पर्धेत सहभाग घेऊन महाविद्यालयाचा लौकिक वाढवण्याचा प्रयत्न केला.

यामध्ये प्रामुख्याने सातारा येथे पार पडलेल्या शिवाजी विद्यापीठ अंतर्गत सातारा विभागीय मैदानी स्पर्धेत ४०० मीटर हार्डल्स या प्रकारात बी.एससी. भाग १ मधील सुयश धनावडे याने तृतीय क्रमांक पटकावला. तसेच कुमारी ऋतुजा सकपाळ बी.ए.भाग २ हिने ट्रिपल जंप या क्रीडा प्रकारात तृतीय क्रमांक प्राप्त केला. त्यानंतर कुमारी वैष्णवी सपकाळ हिने लांब उडी क्रीडा प्रकारात तृतीय क्रमांक पटकावला. कुमारी निकिता वेंदे बी.कॉम. भाग २ हिने लांब उडी मध्ये तृतीय क्रमांक पटकावला. या सर्व खेळाडूंची कराड येथे इंटरझोनल स्पर्धेसाठी निवड झाली.

तसेच कोल्हापूर येथे झालेल्या इंटरझोनल बॉक्सिंग स्पर्धेत आपल्या महाविद्यालयाच्या कुमारी यशस्वी धनावडे बी.ए.भाग ३ हिने सुवर्णपदक प्राप्त केला. तिची जयपूर येथे ऑल इंडिया स्पर्धेसाठी निवड झाली. तिथे तिने उत्कृष्ट कामगिरी केली.

तसेच किसनवीर महाविद्यालय वाई येथे पार पडलेल्या आर्चरी स्पर्धेत कंपाऊंड या प्रकारात

आपल्या महाविद्यालयाच्या कुमारी अस्मिता सावंत हिने सुवर्णपदक प्राप्त केले. तिचे पंजाब येथे ऑल इंडिया स्पर्धेसाठी निवड झाली. या स्पर्धेत तिने उत्कृष्ट कामगिरी केली. तसेच महाविद्यालयाचा कुमार अभिषेक चव्हाण बी.एससी. भाग ३ याने घाळी कॉलेज गडहिंग्लज येथे झालेल्या शिवाजी विद्यापीठ अंतर्गत इंटरझोनल बॉक्सिंग स्पर्धेतून शिवाजी विद्यापीठ संघात निवड झाली. त्याची ग्लोबल विद्यापीठ जयपूर येथे वेस्ट झोन स्पर्धेसाठी निवड झाली आणि त्या स्पर्धेतूनही विजय होऊन शिवाजी विद्यापीठाचा संघ ऑल इंडिया स्पर्धेसाठी चेन्नई येथे निवड झाली. त्या स्पर्धेत ही अभिषेक चव्हाण याने उत्कृष्ट कामगिरी करून महाविद्यालयाचा लौकिक वाढवण्याचा प्रयत्न केला. तसेच कोल्हापूर येथे झालेल्या रग्बी इंटरझोनल स्पर्धेत आपल्या महाविद्यालयाच्या संघाने उत्कृष्ट खेळ केला. त्या संघातून महाविद्यालयाच्या दोन विद्यार्थ्यांची बी.ए.भाग तीन मधील कुमार केदार स्वामी आणि कुमार दर्शन जाधव या दोघांची ऑल इंडिया स्पर्धेसाठी शिवाजी विद्यापीठ संघात निवड झाली आणि त्या स्पर्धा बिल्हा कॉलेज मुंबई, मुंबई विद्यापीठ येथे संपन्न झाल्या. या स्पर्धेत शिवाजी विद्यापीठ रग्बी संघाने ब्राँझ मेडल प्राप्त केले. त्या विजयात केदार व दर्शन या दोघांचाही फार मोठा सहभाग होता. अशा प्रकारे या शैक्षणिक वर्षात महाविद्यालयाच्या क्रीडा विभागाने महाविद्यालयाचा लौकिक वाढवण्याचा प्रयत्न केला.

*****

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

* राष्ट्रीय सेवा योजना *

नियमित कार्यक्रम अहवाल

सन २०२०-२०२१ या शैक्षणिक वर्षात राष्ट्रीय सेवा योजना विभागामार्फत पुढील कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले.

१) शनिवार दि.१८/०५/२०२१ राजी रक्तदान शिबिराचे आयोजन केले होते. या शिबिरात ५५ रक्तदात्यांनी रक्तदान केले. यासाठी अक्षय ब्लड बँक, सातारा यांचे सहकार्य लाभले.

२) आर्ट ऑफ लिविंग संस्थेमार्फत कोविड १९ च्या संकट काळात युवत-युवतींचे शारिरिक व मानसिक आरोग्य सदृढ बनवण्यासाठी झुम मिटींगद्वारे शिबिराचे आयोजन केले. दि.१ जून २०२१ ते दि.७ जून २०२१ व २६,३०,३१ जुलै २०२१ तीन दिवसीय शिबिराचे आयोजन केले होते. ६५ स्वयंसेवक स्वयंसेविका, शिक्षक, शिक्षकेत्तर कर्मचारी उपस्थित होते.

३) दि.६ जून २०२१ रोजी शिवराज्याभिषेक दिनानिमित्त पोस्टर, चित्र, रांगोळी असे उपक्रम घेऊन ऑनलाईन साजरा केला.

४) दि.२१ जून २०२१ रोजी जागतिक योगदिनानिमित्त झूममिटींगद्वारे सकाळी ८-०० वा. प्रात्यक्षिक व मार्गदर्शन करून योगदिन साजरा केला. व्याख्यात्या सौ.उमा सुभाष चौगुले (योग व निसर्गोपचार तज्ञ, आंतरराष्ट्रीय योगपटू) १०० स्वयंसेवक, स्वयंसेविका, शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचारी उपस्थित होते.

५) माझा गाव कोरोनामुक्त गाव अभियानांतर्गत डॉ.शिल्पा रा. येवले यांचे दि.४ जून २०२१ रोजी सकाळी ११ वा. एक आदर्श दिनचर्या-स्वास्थ्यपूर्ण जीवन जगण्याचा दृष्टीकोन या विषयावर व्याख्यान

१०० स्वयंसेवक, स्वयंसेविका, शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचारी उपस्थित होते.

६) कोरोना - समज गैरसमज या विषयावर डॉ.महेश साबळे मेढा यांचे झूम मिटींगद्वारे सरपंच, उपसरपंचल ग्रामपंचायत सदस्य, ग्रामस्थ यांच्याकरिता मार्गदर्शन व्याख्यानाचे आयोजन केले. दि.१० जून २०२१ रोजी सकाळी ११ वा. १०० स्वयंसेवक, स्वयंसेविका, शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचारी उपस्थित होते.

७) दि.२६ जून २०२१ रोजी राजर्षी शाहूमहाराज जयंती साजरी करण्यात आली.

८) कोविड योध्यांद्वारे मास्कवाटप, गरजेवेळी सॅनिटायझर वापर करणे, सोशल डिस्टन्सींग पाळावे, शासनाच्या मार्गदर्शक सुचनांचे पालन करणे या विषयी ऑनलाईन जनजागृती केली.

९) स्वयंसेवकांद्वारे लसीकरण करून घेणेबाबत ऑनलाईन जनजागृती केली.

१०) कोविड १९ विरुद्ध लढा देण्यासाठी राष्ट्रव्यापी युवा चळवळीत सहभाग घेऊन यंग वॉरियर्स ची शपथ घेतली तसेच इतर मित्र मैत्रिणींना माहिती दिली.

११) स्वयंसेवकांनी आपआपल्या गावात आशा सेविकांना कोविड १९ सर्व्हेबाबत सहकार्य केले.

१२) माझे कुटुंब माझी जबाबदारी अभियानांतर्गत ऑनलाईन जनजागृती केली.

१३) शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर आयोजित ऑनलाईन आपत्ती व्यवस्थापन कार्यशाळेत सहभाग घेतला - २ स्वयंसेवक

१४) जावली तालुक्यात पूरपरिस्थितीमुळे उद्ध्वस्त झालेल्या कुटुंबाना महाविद्यालयातील सर्व प्राध्यापक, शिक्षकेत्तर कर्मचारी यांच्या वतीने दि. २७ जुलै २०२१ रोजी जीवनावश्यक वस्तूंचे वाटप केले.

१५) मौजे बिभवी ता.जावली येथे कोरोना १९ अंतर्गत जिल्हा परिषद शाळा बिभवी येथे कॉरनटाईन

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

असलेल्या आठ रुग्णांना चहा-नाष्टा व दोन वेळचे जेवण मोफत वाटप करण्यात आले. दि. २५/०५/२०२१ ते दि.२९/०५/२०२१ अखेर ७ दिवस १६) दि.१५ ऑगस्ट २०२१ रोजी ७५ व्या स्वातंत्रदिनानिमित्त जयवंत प्रतिष्ठान हुमगाव संस्थेचे विश्वस्त मा.श्री.अशोकराव नवले, महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.प्रमोद घाटगे यांच्या हस्ते महाविद्यालयाच्या परिसरात वृक्षारोपन करण्यात आले. याप्रसंगी प्रा.प्रमोद चव्हाण, डॉ.संजय धोंडे, डॉ.संजय भोसले, डॉ.उदय पवार, प्रा.सौ.गायत्री जाधव, प्रा.सौ.धनश्री देशमुख १७) महाविद्यालयाची संपूर्ण इमारत सॅटिटाईज करण्यात आली. १८) दि.२९ ऑगस्ट २०२१ रोजी मा.सागर कवडे साहेब पालीस उपायुक्त पिंपरी चिंचवड यांनी महाविद्यालयास भेट दिली. त्याप्रसंगी महाविद्यालयाच्या प्रांगणात वृक्षारोपण करण्यात आले. १९) रेड रिबन क्लब, ग्रामीण रुग्णालय, मेढा आयोजित १२ ऑगस्ट आंतरराष्ट्रीय युवा दिनानिमित्त व्याख्यानाचे आयोजन दि.२५ ऑगस्ट २०२१ रोजी सायंकाळी ७ वा. ऑनलाईन झूम मिटींगद्वारे करण्यात आले. क्रांतीसिंह नाना पाटील जिल्हा रुग्णालय, सातारा येथील गुप्तरोग समुपदेशक मा.श्री.सचिन जाधव यांनी मार्गदर्शन केले. या व्याख्यानास ८५ स्वयंसेवक उपस्थित होते. २०) दि.४ सप्टेंबर २०२१ रोजी दि.२० ऑगस्ट ते दि.५ सप्टेंबर हा कालखंड सद्भावना दिन म्हणून साजरा करण्यात आला. २१) दि.५ सप्टेंबर डॉ.सर्वपल्ली राधाकृष्णन जयंती शिक्षक दिन म्हणून साजरी करण्यात आली. २२) दि.२०/०८/२०२१ रोजी सातारा जिल्हा कार्य आढावा व सन २०२१-२०२२ या वर्षातील

कार्यनियोजन बैठकीस एस.जी.एम.कॉलेज कराड येथे उपस्थित.

२३) सोमवार दि.६/०९/२०२१ रोजी शिक्षक दिनानिमित्त ऑनलाईन मतदार नाव नोंदणी व जागृती अभियान कार्यक्रम घेण्यात आला. श्री.राजेंद्र पोळ तहसिलदार जावली व श्री.मिर्लींद घाडगे नायब तहसिलदार जावली यांनी मार्गदर्शन केले. ६४ विद्यार्थी, विद्यार्थिनी शिक्षक, शिक्षकेत्तर कर्मचारी उपस्थित होते.

२४) गणेशोत्सव साजरी करण्यात आली.

२५) दि.२ ऑक्टोबर २०२१ रोजी महात्मा गांधी जयंती साजरी करण्यात आली.

२६) दि.१९ सप्टेंबर २०२१ रोजी शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर आयोजित आझादी का अमृतमहोत्सव फीट इंडिया रन कार्यक्रमास सातारा येथे ३ स्वयंसेवकांनी सहभाग नोंदविला.

२७) दि.१७/०९/२०२१ रोजी शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर येथे प्रजासत्ताक दिन संचलन पूर्व निवड चाचणी शिबिरात अक्षय चव्हाण याने सहभाग घेतला.

२८) दि.२९ ऑक्टोबर २०२१ रोजी मिशन युवा स्वास्थ्य अभियानांतर्गत कोरोना १९ लसीकरण कॅम्प आयोजित करण्यात आला. यामध्ये १७ लसीकरण झाले.

२९) दि.२९ ऑक्टोबर २०२१ रोजी शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर सातारा जिल्हानिहाय स्वच्छ भारत अभियान अंतर्गत आयोजित प्लास्टिक मुक्त परिसर कार्यक्रमात यशवंतराव चव्हाण इन्स्टिट्यूट ऑफ सायन्स सातारा येथे २ स्वयंसेवकांनी सहभाग नोंदविला.

३०) दि.३१ ऑक्टोबर सरदार वल्लभभाई पटेल जयंती व इंदिरा गांधी स्मृती दिन राष्ट्रीय एकता दिन म्हणून साजरा करण्यात आला. या वेळी प्रा.शंकर गेजने यांनी भारताची राष्ट्रीय एकात्मता या विषयावर

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

मार्गदर्शन केले.

३१) दि.११ नोव्हेंबर २०२१ रोजी अबुल कलम आझाद जयंती साजरी करण्यात आली.

३२) दि.२५ ऑक्टोबर २०२१ रोजी विशेष संक्षिप्त पुर्नरिक्षण कार्यक्रम राबविण्यात येऊन नवीन मतदार जनजागृती व नोंदणी करण्यात आली. मा.श्री.राजेंद्र पोळ तहसिलदार जावली यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. हे अभियान १ ते ३० नोव्हेंबर २०२१ कालावधीत सुरु केले.

३३) या अभियानांतर्गत मतदार नोंदणी फॉर्म वाटप करण्यात आले. तसेच नवीन मतदार नोंदणी करण्यात आली.

३४) शहीद तुकाराम ओंबळे यांना आंदराजली अर्पण करण्यासाठी २६ नोव्हेंबर २०२१ रोजी आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा ते केंडबे ते मेढा अशी सायकल रॅली काढण्यात आली. महाविद्यालयात तुकाराम ओंबळे यांच्या प्रतिमेस मेढा पोलीस स्टेशनचे सहाय्यक निरिक्षक यांचे हस्ते पुष्पहार अर्पण करण्यात आला व सायकल रॅलीस झेंडा दाखवून सुरुवात करण्यात आली. या कार्यक्रमास १५ सायकलस्वार सहभागी झाले होते.

३५) दि.२६/११/२०२१ रोजी ७२ व्या संविधान दिनानिमित्त भारतीय राज्यघटनेचा सरनामा वाचन करण्यात आले.

३६) दि.८/१२/२०२१ रोजी रेड रिबन क्लब ग्रामीण रुग्णालय मेढा यांच्या संयुक्त विद्यमाने जागतिक एड्स दिनानिमित्त मा.श्री.मारुती ठाणे यांनी एड्स जाणीव जागृती या विषयावर मार्गदर्शन केले. यावेळी १०० स्वयंसेवक उपस्थित होते.

३७) माझी वसुंधरा अभियानांतर्गत स्वयंसेवकांना वृक्षाची रोपे वाटप करण्यात आली. हरित शपथ घेण्यात आली. स्वयंसेवकांनी आपल्या घराच्या

परिसरात वृक्ष लागवड केली.

३८) दि.१ जानेवार २०२२ रोजी विद्यापीठस्तरीय प्रजासत्ताक दिन संचलन पूर्व शिबिरात चार स्वयंसेवक एस.जी.म.कॉलेज कराड येथे सहभागी झाले.

३९) दि.३ जानेवारी सावित्रीबाई फुले जयंती साजरी करण्यात आली. यावेळी प्रा.डॉ.संजय धोंडे यांनी समाजजीवनातील स्त्रीयांचे महत्व या विषयावर मार्गदर्शन केले.

४०) दि.१२ जानेवारी राजमाता जिजाबाई व स्वामी विवेकानंद जयंती साजरी करण्यात आली.

४१) दि.२५ जानेवारी राष्ट्रीय मतदार दिनानिमित्त प्रा.सौ.गायत्री जाधव यांनी लोकशाहीत मतदारांचे महत्व या विषयावर मार्गदर्शन केले. तसेच मतदार शपथ व रॅली काढण्यात आली.

४२) दि.२६ जानेवारी प्रजासत्ताक दिन साजरा करण्यात आला. यावेळी १०० स्वयंसेवक उपस्थित होते.

४३) दि.१९ फेब्रुवारी छत्रपती शिवाजी महाराज जयंती साजरी करण्यात आली.

४४) दि.८ मार्च जागतिक महिला दिनानिमित्त सौ.नेहा कुलकर्णी यांनी स्त्री पुरुष समानता या विषयावर स्वयंसेवकांना मार्गदर्शन केले.

४५) दि.८ मार्च जागतिक महिला दिनानिमित्त प्राथमिक आरोग्य केंद्र केळघर, भणंग यांचे वतीने मौजे आगलावेवाडी येथे महिलांकरिता मोफत आरोग्य तपासणी शिबीर आयोजित करण्यात आले होते. या शिबिरात ४० महिलांनी आपला सहभाग नोंदविला.

४६) दि.१० मार्च सावित्रीबाई फुले पुण्यतिथी साजरी करण्यात आली.

४७) सन २०२१-२२ या शैक्षणिक वर्षात आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग व ग्रामीण रुग्णालय मेढा यांच्या संयुक्त

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

विद्यमाने रेड रिबन क्लब स्थापन करण्यात आला.

राष्ट्रीय सेया योजना विभाग
रेड रिबन क्लब
२०२१-२०२२

अ.नं.	विद्यार्थ्यांचे नाव	वर्ग
१	जाधव किरण सुधीर	बी.ए.३
२	देशमुख अंकिता प्रवीण	बी.ए.३
३	काळे प्रिया मोहन	बी.कॉम.३
४	मर्ढेकर मिथीला बलराम	बी.एस्सी.३
५	व्हगाडे राजश्री नारायण	बी.ए.३
६	सणस अभिजित मोहन	बी.एस्सी.३
७	चव्हाण अक्षय नारायण	बी.ए.३
८	देशमुख राज दत्तात्रय	बी.एस्सी.३
९	शिंदे जगन्नाथ	बी.ए.१
१०	शिंदे जय अरविंद	बी.ए.१
११	शेख अरमान पिरमोहम्मद	बी.कॉम.३
१२	जाधव गणेश विलास	बी.ए.३
१३	शिंदे आकाश आनंदा	बी.कॉम.३
१४	दुटाळ आकाश भिकू	बी.ए.१
१५	शिंदे संकेत विकास	बी.एस्सी. ३

विशेष श्रमसंस्कार शिबीर

उद्घाटन समारंभ :-

सन २०२१-२२ या शैक्षणिक वर्षात राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाचे विशेष श्रमसंस्कार शिबीर स्वच्छ भारत, स्वस्थ भारत हे ब्रीदवाक्य घेऊन मौजे वरोशी ता.जावली जि.सातारा या ठिकाणी संपन्न झाले. या शिबिराचा उद्घाटन समारंभ गुरुवार दि.२४/०३/२०२२ रोजी सकाळी ११ वा. संपन्न झाला. या विशेष श्रमसंस्कार शिबिराचे उद्घाटन

मा.श्री.राजेंद्र पोळ(तहसिलदार जावली) यांचे शुभहस्ते करण्यात आले. यावेळी प्रमुख पाहुणे म्हणून मा.श्री.विजयराव मोकाशी (मा.महाप्रबंधक आय.डी.बी.आय. बँक लि, मुंबई) हे उपस्थित होते. तर कार्यक्रमाचे अध्यक्ष महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.प्रमोद घाटगे हे होते. तसेच या कार्यक्रमासाठी मा.श्री.विलास शिर्के(सरपंच ग्रा.पं.वरोशी), मा.संदिप कासुर्डे(उपसरपंच ग्रा.पं.वरोशी), सर्व ग्रामपंचायत सदस्य, ग्रामस्थ मंडळ व नेहरु युवा मंडळाचे सर्व पदाधिकारी, महाविद्यालयातील सर्व प्राध्यापक, शिक्षकेत्तर कर्मचारी, स्वयंसेवक उपस्थित होते. शिबिरातील उपक्रम :-

१. जि.प. प्राथमिक शाळा वरोशी व काळेश्वरी मंदिर परिसर स्वच्छता करण्यात आला.
२. काळेश्वरी मंदिर ते छ.शिवाजी महाराज पुतळा पर्यंत रस्ता व रस्त्याच्या दोन्ही बाजूकडील गटार स्वच्छता करण्यात आली.
३. वरोशी व वाटंबे मुख्य रस्ता व रस्त्याच्या दोन्ही बाजूकडील गटार स्वच्छता करण्यात आली.
४. प्लास्टिक व कचरा निर्मुलन करण्यात आले.
५. आंबा लागवड करण्याकरिता वरोशी गावातील गोबीचा माळ येथील पानंद रस्ता व डोंगरावरील बंधारा येथील घाणेरी व काटेरी वनस्पती तोडून परिसर स्वच्छ करण्यात आला. साधारणपणे २ एकर क्षेत्रफळ
६. आंबा लागवड करण्याकरिता वरोशी गावातील गोबीचा माळ येथील डोंगरावरील बंधारा ते घाटावरील महाबळेश्वर मुख्य रस्त्यापर्यंत घाणेरी व काटेरी वनस्पती तोडून परिसर स्वच्छ करण्यात आला. साधारणपणे २ एकर क्षेत्रफळ
७. जि.प.प्राथमिक शाळा वरोशी स्वच्छता गृह परिसर व अंगणवाडी परिसर स्वच्छता करण्यात

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

आली.

८. आंबा लागवड करण्याकरिता वरोशी गावातील गोबीचा माळ येथील डोंगरउतारावर 2x2x2 चे खड्डे खोदण्यात आले.

९. पिण्याच्या पाण्याची टाकी परिसर स्वच्छ केला.

१०. काळूबाई मंदिर परिसर स्वच्छता, जुनी व नवी ग्रामपंचायत इमारत परिसर स्वच्छता करण्यात आला.

११. पानंद रस्त्यावरील झाडे झुडपे तोडून रस्ता स्वच्छ केला.

१२. ग्रामस्थ व विद्यार्थ्यांच्या बौद्धिक विकासासाठी व्याख्याने आयोजित केली.

१३. श्री शाहू धर्मादाय नेत्र रुग्णालय सातारा यांचे मार्फत मोफत नेत्र तपासणी शिबीर आयोजित करण्यात आले होते. या शिबिरास ४० ग्रामस्थांचा सहभाग लाभला.

१४. प्रा.आ.केंद्र केळघर-वरोशी यांचे संयुक्त विद्यमाने योग प्रशिक्षण कार्यक्रम घेण्यात आला.

१५. हळदी-कुंकू समारंभ

१६. सांस्कृतिक कार्यक्रम

प्रबोधन कार्यक्रम :-

अ. क्र.	वार/ दिनांक	प्रमुख पाहुणे	विषय
१.	शुक्रवार २५/३/२२	मा.श्री.रमेश देशमुख (तालुका कृषि अधिकारी जावली)	कृषि विभागाच्या शासकीय योजना
२.	शनिवार २६/३/२२	मा.सौ.सुनिता राजेघाटगे (अध्यक्ष, जिल्हा ग्राहक संघ सातारा)	ग्राहकांचे हक्क व अधिकार
३.	रविवार २७/३/२२	मा.श्री.बळवंत पाडळे (पदवीधर शिक्षक जि.प.शाळा ओझरे)	काव्यछंद

४.	सोमवार २८/३/२२	मा.श्री.अमोल माने (सहाय्यक पोलीस निरिक्षक मेढा)	स्पर्धा परीक्षेची तयारी
५.	मंगळवार २९/३/२२	मा.श्री.रमेश काळे (गटविकास अधिकारी पं.सं.जावली)	नैसर्गिक आपत्ती व व्यवस्थापन

समारोप समारंभ :-

या विशेष श्रमसंस्कार शिबिराचा समारोप समारंभ बुधवार दि.५/२/२०२२ रोजी सायंकाळी ५ वा. संपन्न झाला. समारोप समारंभासाठी प्रमुख पाहुणे म्हणून मा.सौ.वैशाली शिंदे(सचिव जयवंत प्रतिष्ठान हुमगाव) या होत्या. तर कार्यक्रमाचे अध्यक्षस्थानी मा.आ.शशिकांतजी शिंदे साहेब होते. या समारोप समारंभासाठी मा.श्री.अशोकराव नवले (विश्वस्त जयवंत प्रतिष्ठान) प्राचार्य डॉ.एम.बी.वाघमोडे, उपप्राचार्य डॉ.प्रमोद घाटगे, ग्रामसेवक, ग्रामपंचायत व मंडळाचे सर्व सदस्य, महाविद्यालयातील सर्व प्राध्यापक, शिक्षकेत्तर कर्मचारी, ग्रामस्थ व स्वयंसेवक उपस्थित होते. या कार्यक्रमावेळी ग्रामपंचायत वरोशी यांचेकडून स्वयंसेवकांना उत्कृष्ट कामगिरी केलेबद्दल मान्यवरांचे हस्ते प्रमाणपत्र व महाविद्यालयास ठाल देण्यात आली.

हे शिबीर यशस्वी करण्यासाठी कार्यक्रम अधिकारी प्रा.डॉ.संजय भोसले, प्रा.श्री.प्रमोद चव्हाण, प्रा.सौ.गायत्री जाधव, प्रा.डॉ.उदय पवार, प्रा.डॉ.सारंगपणी शिंदे, प्रा.कु.डी.व्ही.देशमुख, श्री.विठ्ठल कोकरे, श्री.जगदीश ओंबळे, श्री.आबासाहेब देशमुख, सर्व स्वयंसेवक, स्वयंसेविका व ग्रामस्थ यांनी प्रयत्न केले.

प्रा.डॉ.संजय भोसले
(कार्यक्रम अधिकारी)

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.
ता.जावली, जि.सातारा

अर्थशास्त्र विभाग अहवाल
२०२१-२२

१. जागतिक लोकसंख्या दिन - ११ जुलै २०२१
वक्ते डॉ.दत्तात्रय शेडगे
विषय - लोकसंख्येचा भारतीय
अर्थव्यवस्थेवरील परिणाम

२. दिनांक ८ सप्टेंबर २०२१ - साक्षरता दिनाचे
आयोजन :

दिनांक ८ सप्टेंबर २०२१ रोजी आंतरराष्ट्रीय
साक्षरता दिनानिमित्त साक्षरता शास्वतविकासाची
गरज या विषयावर व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात
आले होते यासाठी प्रमुख वक्ते म्हणून छ.शिवाजी
कॉलेज सातारा येथील प्रा.किशोर सुतार यांना
निमंत्रित करण्यात आले होते.

३. सुयेकच्या ३१ व ३२ व्या वार्षिक अधिवेशनाचे
आयोजन :-

दिनांक १८ व १९ डिसेंबर २०२१ रोजी शिवाजी
युनिव्हर्सिटी इकॉनॉमिक्स असोशिएशन
कोल्हापूर(सुयेक) चे ३१ व ३२ वे वार्षिक अधिवेशन
महाविद्यालयात संपन्न झाले. या अधिवेशनात
भारतातील सध्याचे आर्थिक संकट आणि पर्यटनाचे
अर्थशास्त्र या दोन विषयावर सविस्तर चिंतन व चर्चा
करण्यात आली. शिवाजी विद्यापीठ कार्यक्षेत्रातील
१५० हून अधिक प्राध्यापक, संशोधक व अभ्यासकांनी
या अधिवेशनात सहभाग घेतला.

४. राष्ट्रीय ग्राहक दिनाचे आयोजन :-

दिनांक २४ डिसेंबर २०२१ रोजी राष्ट्रीय ग्राहक
दिनाचे आयोजन करण्यात आले होते. यासाठी प्रमुख
मार्गदर्शक म्हणून सातारा जिल्हा ग्राहक मंच च्या
अध्यक्षा सौ.सुनिता राजेघाटगे यांना निमंत्रित करण्यात
आले होते.

एकदिवसीय कार्यशाळा आयोजन :

दिनांक ४ जानेवार २०२२ रोजी या विषयावर
कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते. या करिता
साधन व्यक्ती म्हणून प्रा.डॉ. ए. के. पाटील, एस.
जी.एम. कॉलेज कराड आणि प्रा.डॉ.नितीन पाटील,
वेणूताई चव्हाण कॉलेज कराड यांचा निमंत्रित केले
होते.

५. Workshop on Research Project
Writing Resource Person.
Dr. A.K. Patil - Karad
Dr. M.A. Patil - Karad

*****

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

हिंदी विभाग अहवाल

२०२१-२२

शैक्षिक वर्ष २०२१-२२ में हिंदी विभाग की ओर से कोरोना से बचने के लिए जनजागृती कार्यक्रम ऑनलाईन किया गया। इसमें वॉट्स अप, यु ट्युब के माध्यम से लोगो को बार बार हाथ धोना जरूरी है, मास्क लगाना जरूरी है, घर से बाहर नहीं निकलना इस प्रकार के संदेश के साथ कुछ लेख, फोटो प्रसारित करके जनजागृती की।

हिंदी विभाग की ओर से दि. २८ अगस्त २०२१ को मध्यमयुगीन संत साहित्य के परिप्रेक्ष्य में महाराष्ट्र का वारकरी सांप्रदाय इस विषय पर एकदिवसीय आंतरराष्ट्रीय ई-संगोष्ठी का आयोजन किया गया। इस संगोष्ठी का उद्घाटन जयवंत प्रतिष्ठान हुमगाव के अध्यक्ष मा.आ. शशिकांतजी शिंदे साहब ने किया। इस संगोष्ठी के बीजभाषक महात्मा गांधी संस्थान, मोका मोरीशस के हिंदी विभाग अध्यक्ष डॉ.कृष्ण कुमार झा थे। इस उद्घाटन सत्र के अध्यक्ष संस्था की सचिव सौ.वैशाली शिंदेजी थी। विषय तज्ञ के रूप में उत्तर बंग विश्वविद्यालय राजा राममोहनपूर, सिलीगुडी, दार्जिलिंग के हिंदी विभाग अध्यक्ष डॉ.सुनिलकुमार द्विवेदी तथा सी.टी.बोरा महाविद्यालय शिरूर (महाराष्ट्र) के हिंदी विभाग अध्यक्ष डॉ.ईश्वर पवार थे। विषय सत्र के अध्यक्ष प्र.प्राचार्य डॉ.प्रमोद घाटगे थे।

दि.१४ सितम्बर २०२० को हिंदी समारोह का ऑनलाईन आयोजन किया। इस समारोह में प्रमुख अतिथी सावित्रीबाई फुले महिला महाविद्यालय के हिंदी विभाग अध्यक्ष डॉ.गजानन भोसले उपस्थित थे। उन्होंने छात्रो को हिंदी भाषा में रोजगार के

सुअवसर इस विषय पर मार्गदर्शन किया। कार्यक्रम के अध्यक्ष महाविद्यालय के प्र.प्राचार्य डॉ.प्रमोद घाटगे थे। कार्यक्रम का प्रास्ताविक हिंदी विभाग प्रमुख डॉ.संग्राम शिंदे ने किया तथा आभार प्रदर्शन प्रा.राजेंद्र ननावरे ने किया।

प्रा.डॉ. संग्राम शिंदे
हिंदी विभागप्रमुख

*****

Dr. Vinod Pawar

Department of Geography

1. E-International Conference participated on Disaster Management of Sustainable Development organized by Department of Geography. Chh. Shivaji College Satara dated 21 st April, 2022
2. State Level online Seminar participated on Geography and Sustainability organized by Raja Shriptrao Bhagvantrao Mahavidhyalay, Aundh dated 28th April 2022
3. Faculty Development Programme on New National Education Policy conducted at Chh. Shivaji College, Satara (PMMMNTT) dated 25th April 2022 to 30th April 2022

*****

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.
ता.जावली, जि.सातारा

ACADEMIC YEAR 2021-22

Sr. No	Name of the Activity	Collaboration with	Date
1	Elocution Competition		23 April 2022
2	One Day Workshop on Presentation Skills and Interview Techniques	Lead College Scheme	9 April 2022
3	Inauguration - English Literary Association		29 March 2022
4	Movie Screening and Discussion: Ek Ruka Hua Faisala	Yashvanrao Chavan Mahavidyalaya, Pachwad. Under Student Exchange Program	11 June 2022

Dr. D.S. Kale
Department of English

**Department of Political Science
2021-22**

Legal Literacy Program

A legal literacy program was organized on 14 October 2021 in association with Jawali Taluka Legal Service Committee and political Science Department. As the chief guest for this program Hon. N.S. Kale, Civil Judge, Medha was present, and Hon. Principal Dr. Pramod Ghatage was president of the program.

Poster competition

Poster competition was organized by the department of political Science on 14th October 2020. It was inaugurated by Hon. N S Kale (Judicial Magistrate, Jawali.) he appreciated posters prepared by the students on following themes 1. Right to Food 2. Right to Education.

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा. ता.जावली, जि.सातारा

Voters Registration Awareness Program

Department of political Science has organized Voters Registration Awareness Program on 25 th November 2021 under the auspicious presence of Hon .Rajendra Pol Tashshildar ,Jawali. He guided students regarding registration in voters list .and appeal to perform the duty of aware citizen of India.

'Constitution day'

On 26th of November 2021 the department of Political Science organized 'Constitution day in the college, all students were present for the present the group reading of Preamble of the constitution . Mr. Sunil Gaikwad elaborated the importance of the constitution and expressed the need of constitutional morality in the political life of every citizen.

National Consumers Day

On 24th of December department of Political Science with co-laboration of department of Economics organized national Consumers Day. SunitaRajeghatage the president of Satara district Consumer Forum and Shri RangraoJadhav the District information officer of Consumer forum Maharashtra were the chief guests for the program. On this occasion poster exhibition on consumers rights was organized. Students were participated actively.

Constitution awareness Programm

Constitution awareness Program was organized by the department of Political Science on 13th April 2022. In the program GayatriJadhav put her views in very elaborative and explanatory way and expressed the need of the constitutional morality. In the same program Sunil Gaikwad talked on working of Indian constitution and the contemporary world .

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

इतिहास विभाग अहवाल

२०२१-२२

Sr. No	Name of Activity	Chief Guest	Date
1.	Birth Anniversary of Swami Vivekanand	Organizing image worship on the occasion of Swami Vivekanand birth anniversary	12/01/2022
2	Death Anniversary Of Mahatma Gandhi	Image worship on the occasion of Mahatma Gandhi Death Anniversary	30/01/2022
3	Birth Anniversary of Chh. Shivaji Maharaj	A wreath was offered to the Statue of Shivaji Maharaj.	19/02/2022
4	Online Shiv Quiz	Participation of 115 students	19/02/2022
5.	Compilation of Biography of Freedom Fighters of Jawali Taluka.	B.A. part three students collected information about 19 out of 22 freedom fighters in Jawali Taluka through interviews	March To April 2022
6.	Faculty Exchange Programme	Mr. Gawade V.R. Giristhan Arts & Commerce College, Mahabaleshwar	20/04/2022
7.	Faculty & students exchange program in Yashwantrao Chavan College Pachwad under linkage	2 teachers and 14 students of our college participated in this Program	01/06/2022
8.	Study tour organized at Fort Raigad	2 teachers and 14 students participated in this study tour	02/06/2022
9.	Organization of Shivswarajya Day	On the occasion of Shivswarajya Day, students brought Shiv Jyot from Mamurdi to College.	06/06/2022

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.
ता.जावली, जि.सातारा

Sr. No	Name of Activity	Chief Guest	Date
10.	Lecture on the life of Ch. Shivaji Maharaj on the occasion of Shivswarajya Day	Dr.Sangram Shinde HOD(Hindi) Amdar Shashikant Shinde Mahavidyalay,Medha	06/06/2022
11.	Organization of Social Justice Day on the occasion of Rajarshi Ch. Shahu Maharaj's birth anniversary	Dr.Sanjay Bhosale Programe Officer, National Social Scheme	26/06/2022
12.	Online M.C.Q Test	Conduct of M.C.Q Test through google form for B.A.I,II,& III Students	
13.	Online lecture	Conducting online lectures through Zoom For B.A.I,II &III Students	
14.	certificate course in Travel and Tourism	Duration – Three Month	April To June 2022

Department of Commerce & Accountancy
Annual Report
Academic year- 2021-22

1) One Day Workshop on Consumer Guidance & Financial Literacy (28/01/2022)

On 28th January, 2022 Dept. of Commerce arranged one day workshop on “Consumer Guidance & Financial Literacy”, under lead college scheme. Mrs. Prachi Mayekar (Certified Financial Planner) & Mrs. Milan Mistry (Assistant Manager, Consumer Guidance Society of India) were the resource persons for the workshop. Mrs. Prachi Mayekar delivered lecture on financial literacy, she explained how to manage money & how to be a smart investor. She highlighted the need of money management for Individuals. She also explained important tricks to become Smart Investor. She defined financial literacy as an ability to understand and effectively use various financial skills, including personal financial management, budgeting, and investing. Financial literacy is the foundation of your relationship with money, and it is a lifelong journey of learning. She stated that, finance is the management of money and it includes activities like savings, investing, borrowing, lending, budgeting, and forecasting. Finance has three main categories, namely personal finance, corporate finance, and public finance.

Mrs. Milan Mistry delivered lecture on Consumer Guidance. She explained various consumer rights & consumer protection act 1986 in short. She described the eight rights of consumer -the right to equality in the consumer market, privacy, choice, disclosure and information; fair and responsible marketing; fair and honest dealing; fair, just and reasonable terms and conditions; and fair value, good quality and safety. She also explained the procedure to file complaint in consumer court. She has given helpline number of Consumer Guidance Society of India to the participants and assured them that the society will help them in any consumer rights related issues.

Total 172 students of Arts, Science and commerce were participated in this workshop. Prin. Dr. P.R. Ghatage was the chairperson for this programme. Prof. Desai A.A. introduced the theme of workshop and Mr. Nalawade S. V. expressed vote of thanks.

2) Milk Testing Camp (28/01/2022)

On 28th January, 2022 Dept. of Commerce organized milk testing camp in collaboration with Consumer Guidance Society of India. Mr. Dhruvad Gaikwad (Analyst

CGSI, Mumbai) has tested 30 Milk samples received from students and staff. He has tested milk fat, SNF, density, protein, lactose, water etc. After testing milk detailed report is provided to students and staff.

3) Guest Lecture on Soft Skills Development (08/03/2022)

On 8th March, 2022 Department organized guest lecture on “Soft Skill Development”. Mr. Sharad Gole (Assistant Professor, Giristhan Arts and Commerce College, Mahabaleshwar) was the resource person for the programme. He gives brief introduction to different soft & hard skills. Then he step by step explained various soft skills. He highlighted eight important soft skills for students that are- Adaptability, Communication, Conflict resolution, Dependability, Integrity, Problem-solving, Teamwork and Work ethic. He also stated the importance of soft skills in professional as well as in personal life.

Total 145 students of Commerce and Arts were participated in this programme. Prin. Dr. P.R. Ghatage was the chairperson for the programme. Mr. Amey Desai introduced the programme & Dr. S. V. Nalawade expressed vote of thanks.

4) Job Fair and Guest Lecture on Career Guidance(01/04/2022)

On 1st April, 2022 Placement Cell in collaboration with Dept. of Commerce organized the Job fair and guest lecture on “Career guidance”. Miss. Rinku Patil (Career Expert, IIBM Group of Institute, Pune) was the resource person for the program. She explained the importance of soft skills in career making. She guided students about various career opportunities in corporate world after graduation. She highlighted the importance of proper training provided by IIBM institute to get desirable Job. Prin. Dr. Pramod Ghatage was the Chairperson and Mr. Amey Desai was the coordinator of the webinar. Mr. Desai introduced the theme of the program and Mr. Shankar Gejage expressed vote of thanks. Total 72 students were attended the program.

After the session IIBM career experts took the interviews of students. They shortlisted 22 students and selected them for further career development training program.

5) Celebration of Commerce Day (25/05/2022)

On 25th May 2022 department celebrated Commerce Day. Dr. Uday Lokhande (Asst. Professor, Arts & Commerce College, Satara) was the resource persons for the workshop. He delivered an expert speech on “Entrepreneurship: A Career

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

Opportunity". He explained need of entrepreneurs for development of Nation. He also explained various innovative opportunities as well as government schemes for Entrepreneurship Development. He motivated students to become an Entrepreneur. He stated various skills & qualities required to become a successful entrepreneur. Prin. Dr. P.R. Ghatage was the chairperson for this programme. Prof. Desai A.A. introduced the theme of Commerce Day and Prof. Nalavade S. V. expressed vote of thanks.

Commerce Day is a bunch of various activities. Following activities were conducted on this occasion-

- i) **Concept of Commerce-** Basic concepts of commerce explained by students. Total 15 students of B.com I, II & III were participated in this activity. They effectively explained the concepts by use of Power Point Presentation.
- ii) **Wall-paper Competition-** Competition of Wall papers, made by students on various subjects related to commerce.
- iii) **Debate-** Debate on "Hike in Fuel Price: Necessity or Burdon?"
- iv) **Role Play-** on "Hawkers". The script of role play is written by students. The all the activities including direction, arrangement of stage & organization of play were undertaken by B.com II students.
- v) **Funny Games**
At the end of the programme, prizes were given to first 3 students for their best performance in these activities. The program was very well planned and organized by B.com II students. Total 140 Students of commerce department

6) Study Tour (14/06/2022)

Department of Commerce organized study tour to reputed tax consultancy Kishore Patil & Company, Karad on 14/06/2022. Commerce students enlightened by graceful guidance of Mr. Kishore Patil (Proprietor). Students get detailed knowledge of business opportunities in the field of Taxation as well as in share trading. The Students also visited Department of Commerce in Shivaji University, Kolhapur. They get detailed information of various career opportunities in Higher education after graduation.

We also visited Historical places in Kolhapur i.e. New Place, Rankala Talav and Panhala Fort. Total 39 students of B.com III and 2 teachers of Commerce Department were participated in the study tour.

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

7) Internal Evaluation

Department of Commerce and Accountancy conducted internal examination during the academic year 2021-22 as follow:

Sr. No	Internal Exam	Date	Class	Subject
1	Home Assignment	31/03/2022	B.Com. I	Principles of Marketing - II
	Home Assignment	31/03/2022	B.Com. III	Advanced Accountancy – IV (Taxation)
2	Home Assignment	04/04/2022	B. Com. III	Advanced Accountancy- III
3	Home Assignment	05/04/2022	B.Com. I	Financial Accounting - II
4	Home Assignment	13/04/2022	B.Com. II	Corporate Accounting – II
5	Practical Exam (Computerized Accounting)	31/05 2022	B.Com. III	Advanced Accountancy – III
6	Home Assignment	25/05/2022	B.Com. III	Modern Management Practices - II
7	Oral Exam	01/06/2022	B.Com. III	Advanced Accountancy – IV (Taxation)
8	Oral Exam	03/06/2022	B.Com. III	Modern Management Practices - II
9	Practical Exam (Computerized Accounting)	04/06 2022	B.Com. II	Corporate Accounting – II
10	Home Assignment	13/06/2022	B.Com. III	Business Regulatory Framework - II

Department of Botany

Department of Botany conducted following activities during academic year 2021-22

1. Department arranged a small study tour at plant nursery for B.Sc. Botany students to increase the basic knowledge about plants on 9th Feb. 2022.
2. For increase the Knowledge about topics, department arranged Guests lectures for Ty students.
  - a) Classification of Angiosperms by Dr. S. M. Deshpande (D. P. Bhosale College Koregaon)
  - b) Extra Chromosomal Inheritance by Prof. Sabale R. R. (L. B. S. College Satara)
  - c) Angiosperms, Pteridophytes, anatomy by Mohite S. A. (L. B. S. College Satara)
  - d) Microbial Genetics by Prof. Sabale R. R. (L. B. S. College Satara)
  - e) Ethnobotany and Horticulture by Dr. M. Ingawale (Kisanveer College Wai)
3. Students of First year participating in a Career oriented certificate course on Biodiversity Management.
4. ICT based lecture was conducted on topic Plant Growth by Dr. Pawar U.S.
5. To create awareness among the students and increase the knowledge of wild vegetables plants department of Botany organized online exhibition on Wild Vegetables 16th October 2021.
6. Online Seminar competition was arranged for students on 11th Sept. 2021.
7. Department organized online Quiz on occasion of world environment day 5th June 2020.
8. Department of Botany continuing activity of 'Green Corner'
9. To inculcate interest and knowledge of plants department organized online Herbal product preparation on 27th January 2022.
10. Students of Third year successfully complete a Career oriented course on Mushroom Spawn Production.

Department of Chemistry
Departmental Activity Conducted (2021-22)

1. Department has organized guest lecture of Deputy Registrar Dr. V. N. Shinde Sir on topic “**Research – Need & Opportunity**” on 12th September 2021.
2. Department has organized guest lecture of Dr. Shinde B. S. on topic named “**F – block elements**” for B.Sc. – III Students on 5th Feb. 2022.
3. Department has conducted Chem. Quiz Competition for B.Sc. – III Students.
4. Department has conducted projects for B.Sc. – III Students.
5. Omkar Salunkhe student of department of Chemistry has participated & stood third in district level Avishkar Competition & First in University level Avishkar Competition.

*****

Department of Zoology

1. Three students got admission in Department of Zoology, Shivaji University Kolhapur for M.Sc.
2. The following students have published a research paper in Kansa University Journal “IRCF Reptiles & Amphibians” (ISSN 2332-4961)
  1. Adagale Mayur
3. Completed a COC on Basic Photography.
4. Third year students SatpalGangalmale has discovered new species of scorpion named **Composobuthussatpuraensis** from satpura hill ranges and published a paper in American Research journal **Euscorpis**.
5. Department had organized a guest lecture on conservation of biodiversity by Dr. Karthikeyan Vasudevan (Senior Scientist, Centre and Molecular Biology, Hyderabad) on 6th May 2022.

*****

Department of Microbiology Annual Report (2021-22)

Department of Microbiology carried out following activities during academic year 2021-22.

- Department has organised Fermented Food festival in order to increase consumption of healthy food, Department of Microbiology organised on 27/01/22.
- To create awareness among the student's department of Microbiology arranged the Guest Lecture about. **Online Guest Lecture: on: "Enzymology"** On 31st May 2022 Department Organized lecture of Dr. Arti Kambale (Assistant professor, Department of Microbiology, S.G.M. College, Karad)
- Department has successfully conducted Certificate course in Fermentation and Alcohol technology For B.Sc. III year student
- Department has also arranged industrial Visit for B.Sc. III and II-year student on 19th May 2022 at Arka-shala.

*****

Department of Physics Annual Report (2021-22)

1. Department organized Quiz competition on 26th November, 2021.
2. Department organized seminar competition for B.Sc. III students on 15th – 16th January, 2022.
3. Students from department actively participated in NSS camp at Varoshi.
4. Dhananjay Yadav student of B.Sc. III got an admission for MBA in KIT college Kolhapur.
5. B.Sc. III students completed certificate course in Basics of Computer

*****

Institutional Code of Ethics and Conduct for Students, Staff and Governing body

□ **Institutional Code of Ethics and Conduct for the Students :**

- Students should attend classes regularly
- Students should be in uniforms and wear I Card when in college campus.
- Students commuting by two wheelers must carry driving license and wear helmet and park their vehicles in the parking area.
- Disciplinary rules and regulations framed by the institute must be followed by the students
- Any type of misbehavior, indiscipline or breach of any rules will result into punishment
- All the students are informed that Ragging is a crime
- Be co-operative and fair to faculties and peers pertaining to various academic and non-academic activities
- Students are expected to participate actively in various events organized by the college.
- Use of mobile is strictly prohibited in library, classrooms, corridors ,ground and exam halls.
- As per the rule of Supreme Court of India strict action will be taken if the students involve in ragging.
- Smoking & consumption of alcoholic beverages or use of banned materials inside the college campus is strictly prohibited.
- Damage of property of the college like tampering with fixtures, furniture's, windows panels will be viewed seriously.
- Cheating and Copying during examinations will result into punishment as per university rules.
- Students should not indulge in any act of discrimination.
- Indulgence of students in political, communal, anti-institutional, anti-national and anti-social activities is strictly prohibited by the institution.
- All the students are informed that any act of sexual harassment will result into severe punishment.

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.
ता.जावली, जि.सातारा

- Waste bins must be used to dispose of waste material to keep the campus free of plastic and other litter.
- ❑ **Institutional Code of Conduct for Teaching staff :**
  - Teaching staff should treat all the students equally irrespective of gender, caste, creed and religion, etc.
  - Staff should assist, guide and encourage the students for learning and acquisition of knowledge and try for their holistic development.
  - Contribution of staff is must in the fulfillment of vision and mission of the institution.
  - Maintain at all times absolute dignity, integrity and devotion to duty and loyalty to the Institution and shall not involve in activity which would lead to tarnish the image or reputation of the Institution.
  - Teachers should maintain decorum both inside and outside the classroom and set a good example to the students.
  - Teachers should complete the syllabus in time.
  - Teachers should produce good results in the subjects handled by them and are accountable for the same.
  - Teachers are expected to be present in the college campus at least 10 minutes before the college beginning time.
  - Prior written permission is required from the principal at least a day in advance while availing CL or DL
  - Staff is expected to participate actively in various events organized by the college and co-ordinate the same.
  - The publication of research papers in UGC listed journals is expected.
  - Staff should attend seminars and workshops for their professional development.
  - Teachers Associations should not be formed without permission of the management.
  - Teachers should attend the college neatly dressed.
  - Any instructions issued by the competent authority time to time must be completed.

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.
ता.जावली, जि.सातारा

❑ **Institutional Code of conduct for non-teaching staff :**

- Staff should maintain honesty, integrity, fairness and self-discipline in all activities and be cordial with staff, students and parents.
- Staff is expected to perform all professional activities through proper channel.
- Staff must not disclose confidential matter, mutilate, conceal or alter official records as part of professional ethics.
- Staff is expected to prepare all reports, vouchers, bills, invoices, records, and other important documents accurately and honestly.
- Staff should provide students, faculty, other staff, and administration with the tools and assistance they require to perform effectively
- Peon should maintain cleanliness in the laboratories, classrooms and staffroom.
- Peon are expected to wear uniforms on duty.
- Lab assistants should maintain attendance register and keep the set up ready before conduction of practical
- Staff is eligible to claim leave only after obtaining prior permission.
- Staff will carry out their duties as instructed by the authorities to whom they are attached.

❑ **Institutional Code of Conduct for Governing body :**

- Introduction of new academic courses.
  - Recruitment of efficient and qualified staff and creation of additional teaching posts
  - Organization of staff development programmes to enhance teacher's efficiency
  - Encourage outstanding teaching, research, and other professional activities.
  - Recommendations regarding students and employees welfare activities.
  - To resolve any issues related to discipline, safety and security of the college.
-

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

Lead College Scheme Activities : - 2021-22

Name of Activity	Resource Person	Date
पर्यावरण आणल पश्चल घाट जैव वलवधता	Dr.Markand Aitawade Sharadchandra Pawar Mahavidyalay, Lonand	05/06/2021
शाशवत वलकासासाठी जैव वलवधता	Prof.Kishor Sutar Chh.Shivaji College,Satara	08/09/2021
संशोधन गरज आणल संधी	Dr.V.N. shinde Shivaji University, Kolhapur	12/09/2021
राष्ट्रीय ग्राहक दिन	Mrs.Sunitaraje Ghatage	24/12/2021
Analytical techniques and methods for crud drugs.	Mrs.Pallavi Salve & Mrs.Pournima Shelar Arvind Gavali College Of Pharmcy	30/12/2021
Formented food festival	Students	27/01/2022
Workshop on consumer awareness and financial literacy.	Mrs.Milan Mistry & Mrs.Prachi Mayekar,Pune	28/01/2022
Soft skill development	Mrs.Sharad Gole Giristhan Mahavidyalay, Mahabaleshwar	08/03/2022
Job fair and guest lecture on career guidance	Miss. Rinku Patil , Pune	30/03/2022

CHALLENGING OLDNESS: A CRITICAL APPRAISAL OF SANTIAGO IN *OLD MAN AND THE SEA*

A Guest Lecture
Under Lead College Scheme

Resource Person : Dr. UjjwalaTathe,
Associate Professor, Mahila College, Karad

A guest lecture was organised by the Department of English under Lead College Scheme on 18th March, 2021. The resource person for the lecture was Dr. UjjwalaTathe, Associate Professor, Department of English, Mahilacollege, Karad. The topic for the lecture was "Challenging Oldness: A Critical Appraisal of Santiago in *The Old Man and the Sea*". The guest lecture was conducted in the online mode on Zoom Meeting Platform. Dr. PramodGhatage, Principal, Amdar Shashikant Shinde Mahavidyalay, Medha was the Chairperson for the Programme.

Dr. Dnyandeo Kale introduced the topic of the lecture and also the Resource person on the occasion.

Dr. UjjwalaTathe made a powerpoint presentation full of animations and relevant pictures. She unravelled the novel so effectively that the theme of the lecture got justified. She elaborately explained how Santiago, the old man and the protagonist of the novel proved his might and mantle challenging his age with tremendous determination. The kind of taunts passed and treatment given to him hurt his self-respect. To regain the lost respect, he undertook the mission in which he caught a Merlin alone. His struggle lasted for three days and nights but at last the fish gave up and the old man won the battle of self-respect.

Pictures in the presentation were so relevant that they simplified the complexities in the theme to make it simple.

Dr. UjjwalaTathe's presentation was so systematic and well planned. She also answered all the questions of the students at the end of her session.

There were 19 students from different colleges who participated in the guest lecture.

At the end, Dr. Dnyandeo Kale, presented the vote of thanks and declared that the programme was over.

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

Place of Textbooks in English Language Teaching in India: A dependable tool of knowledge transfer a Two Day National Online Conference

Inauguration :

The inauguration ceremony of the Online Conference started at 10.00 am with the welcome note of Dr. Pramod Ghatage, Principal of Amdar Shashikant Shinde Mahavidyalay, Medha. In his inaugural address Dr. Ghatage welcomed all the dignitaries and briefly spoke about Jaywant Pratishthan Humgaon.

Dr. Dnyandeo Kale, Head, Department of English, introduced the theme of the conference and also revealed different issues that worked as asset for organization of the conference.

Professor Dr. Sunil Sawant, President, ELTAI Satara Chapter, briefly introduced English Language Teachers' Association of India and the establishment of Satara Chapter. He also took a brief review of the activities of Satara Chapter.

Keynote Address

Dr. S. Mohanraj, former Professor at EFLU, delivered the Keynote address on the topic '*Textbook: as a common man sees it*'. He elaborated the concept of textbook and its content in details in his deliberation. He presented the view that textbook is intrinsically connected to teacher and the students and the topics covered in a textbook should have a logical connection with the preceding and succeeding textbooks. Any discrepancy creates adverse effects on the teaching and learning process. He also spoke about the role of a teacher in implementation of a textbook in the classroom. He presented the textbook as a tool for classroom teaching. It is a source of cultural and ethical practices in the classroom.

Prof. Vijay Ghadge, Wagholi introduced the Resource person for the Keynote address and **Dr. Prashant Lohar**, Satara presented the vote of thanks for the session.

Plenary Session I

Dr. Shridhar Gokhale, Former Head and Professor, Department of English, University of Pune, delivered the first plenary session '*The Textbook and the Learner*'. It was a continuation of the thoughts presented by Professor Mohanraj with the shift of focus from teacher to the learner. Learner cannot relate himself with the textbook without successful mediation of the teacher. A learner mostly depends on his teacher for better understanding of the lessons prescribed and tasks assigned. Textbook becomes a tool for independent learning only at the advanced level.

The session was chaired by **Dr. Ashok Karande**, Former Principal, Arts & Commerce College, Nagthane. In his deliberation, he asserted the position of Dr. Gokhale.

Dr. Satish Saykar, Koregaon introduced the resource person and chairperson and Prof. Suryakant Adate presented vote of thanks for the session.

Plenary Session II

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

Resource person for this session was **Dr. TriptiKarekatti**, Professor and Head, Department of English, Shivaji University, Kolhapur. Her deliberation was on the topic '**Textbook in a Language Class: Depend on it or Ditch it?**' Textbook is the most essential tool in the classroom but it is not the only source for inculcating language and literary skills among the learners. Her scholarly presentation took a review of opinions of world famous scholars.

Dr. RajaramZirange, Professor and Head, Department of English, YashwantraoMohite College, Erandwane, Pune was the chairperson for the session.

Dr. TanajiKamble, Khatav introduced the resource person and chairperson of the session and **Dr. Sarangpani Shinde**, presented the vote of thanks for the day and the session at the end.

Moderators for Day 1

Dr. ArvindJadhav, Karad and **Prof.SrinivasPawar**, Patan moderated the day very efficiently. The coordination between them was a key to the success of the first day of the two-day online conference.

Day 2: 3rd August, 2021

Session 1

The second day of the Conference was specifically devoted to the Paper Presentation. There were 38 paper presenters who presented their papers in 7 parallel sessions on Zoom Meeting platform. Chairpersons for the paper presentation sessions were **Dr. G. D. Ingle, Arjunnagar, Principal Dr. J. A. Mhetre, Borgaon, Principal Dr. SatishGhatage, Karad, Dr. R. R. Thorat, Karad, Dr. UjjvalaTathe, Karad, Dr. S. G. Dixit, Phaltan, and Dr. A. N. Dadas, Dahiwadi.**

The parallel sessions were hosted by Dr. D. S. Kale, Dr. S. R. Shinde, Dr. S. M. Kasabe, Prof. S. V. Nalawade, Dr. U. S. Pawar, Prof. S. G. Kemdarne and Dr. O. V. Yadav.

Valedictory and Feedback

In his valedictory remark, Dr. Dnyandeo Kale presented the report of the conference and expressed gratitude for everybody associated with the event and those who participated in the event directly or indirectly. On the first day of the conference **100 participants were present in the Zoom Meeting throughout the day and 38 participants presented their papers in the conference.**

In the feedback, many participants presented their opinions about the overall organization of the conference. All the office bearers of Satara Chapter of ELTAI were present. There was a brief discussion about plan of activities to be conducted by Satara Chapter in different colleges. According to them conference was a grand success.

Technical Support

Technical support for the conference was given by **Dr. S. R. Nagarkar**, Librarian, ASS Mahavidyalay, and the non-teaching staff of the college.

The conference was live streamed on YouTube.

वैयक्तिक अहवाल २०२१-२२

Dr.Pramod R. Ghatage

Head, Dept. of Economics

1. Research Paper Published entitled "Monetary Policy of RBI during COVID Period "in **Shivarth** Souvenir of Shivaji University Economic Association Kolhapur. ISBN:978-81-931719-7-4, Published on 18thDecember 2021.
2. Successfully completed the Online Two Week Refresher Course in Economics titled "Sustainability Strategies: Perspective From India," from 31st January to 17th February 2022, with Grade A+, organized by Teaching Learning Centre, Ramanujan College University, Delhi.
3. Research Paper presented on "Economic Thoughts of Annabhau Sathe" in 44th Annual National Conference of Marathi Arthashastra Parishad, organized by G.C.Tompe Arts, Commerce and Science College, Chandur Bajar, Amaravati, on 11th, 12th and 13th March 2022.
4. Delivered Guest Lecture on "Farm Management , "in Chh. Shivaji College, Satara, on 18th March 2022.
5. Participated in the National Seminar on "New Education Policy and Economic Development", Jointly organized by Marathi Arthashastra Parishad, Shivaji University Economic Association, Kolhapur and Chh. Shivaji College, Satara, on 18th April 2022.

प्रा.प्रमोद चव्हाण

(जिमखाना विभागप्रमुख)

- १) शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर रग्बी मुले संघ निवड समिती सदस्य म्हणून नियुक्ती.
- २) बी.आधार या रिसर्च जनरलमध्ये " Benefits of Yoga for Marathon Runner's Physical and Mental Health "
- ३) कला सरोवर या रिसर्च जनरलमध्ये " Marathon Runners and Cardiac Disease" हा शोध निबंध प्रकाशित

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

Dr. Sanjay V. Dhonde

(Asst. Professor)

Department of Economics

1. Contribution as a Resource person in the State Level Workshop on "Population Dynamic in India and Implication for Economic Growth" on 10th July 2021, organized by Devchand College Arjunnagar Nipani.
2. Delivered lecture on "Population and Human Resources" on 14th July 2021, organized by Shriptrao Kadam Mahavidyalaya, Shirval
3. Delivered the Lecture on How to " Write Research Project" under Lead College Scheme organized by Dahiwadi College Dahiwadi, on 29th July 2021
4. Delivered Online Lecture on "Literacy-Need for Sustainable Development" on 11th September 2021, organized by Chh. Shivaji College, Satara
5. Research Paper presented on "Agro Tourism for Sustainable Agriculture Development" in 31st and 32nd Annual Conference of Shivaji University Economics Association Kolhapur, organized by Amdar Shashikant Shinde Mahavidyalaya, Medha on 18th and 19th December 2021
6. Delivered Lecture for members of Grampanchyats on Role of Village Panchyat in Economics Development, organized by Chh. Shivaji College, Satara on 8th January 2022.
7. Successfully completed the Online Two Week Refresher Course in Economics titled "Sustainability Strategies: Perspective from India," from 31st January to 17th February 2022 with Grade A+, organized by teaching Learning Centre, Ramanujan College University, Delhi.
8. Research Paper presented on "Economics Thoughts of Annabhau Sathe" in 44 th Annual National Conference of Marathi Arthashastra Parishad, organized by G.C. Tompe Arts, Commerce and Science College, Chandur Bajar, Amaravati on 11th, 12th and 13th March 2022.
9. Delivered Guest Lecture on "Fiscal Reforms in India, " in Chh. Shivaji College, Satara, on 17th March 2022.
10. Delivered Lecture on "Procedure and Importance of Budget" under Lead College Scheme, organized by Sharadchandra Pawar College Lonand, on 22nd March 2022.
11. Worked as an Examiner for the National Level Intercollege Essay Writing of " Marching of Indian Economy towards Platinum Jubilee of Independence" organized by Chh. Shivaji College Satara on 26th March 2022.
12. Participated in the National Seminar on "New Education Policy and Economic Development" Jointly organized by Marathi Arthashastra Parishad, Shivaji University Economic Association, Kolhapur and Chh. Shivaji College, Satara on 18th April 2022.

*****

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

Dr.Sudhir Ramdas Nagarkar

Librarian,

M.A.,M.Lib.&I.Sc.,M.Phil.,SET,NET,Ph.D.

Sr. No.	Date	Activity Name	Level
1	22/09/2020 to 28/09/2020	Completed Faculty Development Program on New Trends in Higher Education NET 2020 and Padagogical Transformation. At UGC HRDC Pune and New Arts Commerece and Science College Ahamad Nagar.	FDP Completed
2	29- 30/05/2020	Participated National Webinar on E-Content Creation and E-Learning through MooC organized by BBKRC SUK and DLIS Kolhapur	National Webinar
3	30/05/2020	Participated in One Day State Level Webinar on The Socio Economic Impact of Covid-19 orgnized by Smt. Meenalben Mehata College Pachagni on 30 /5/2020.	State Level Webinar
4	2/1/2020	Deliverd Lecture in Two Day State Level Seminar on Recent Trends in Research Productivity and Its Impact of Higher Education on Role of Librarian in Research at Shbhash Baburaokul College Kedgaon Tal DaundDist Pune on 1/02/2020	Resource Person
5	2/8/2021	Participated in Onde Day National Webianr on NEP 2020 at New Arts Commerece and Science College Parner	National Webinar
6	20/02/2021	Recognition of Research guide fro M.Phil./ Ph.D.Guide in Library and Infroamtion Science at Shivaji University Kolhapur	Research Guide
7	28/02/2021	Attended and Presented a Paper Annual InternatioanalConference of ILA and MUCLA on Digital Landscape Reinvention and Re engineering of Libraries Issues and Challenges During 28 feb 2022	International Conference
8	01/03/2021 to 06/03/2021	Attended online Short Term Traning Program on Recent trends in Innovative and Smart Libraries in HEIs. Orgnized by Gujrat Technological University Central Library	Online Short Term Program

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.
ता.जावली, जि.सातारा

Dr.Sarangpani Ramchandra Shinde
Activities Conducted during
2021-22

- Organized One Day Virtual Workshop (Intellectual Property Rights) on IPR on 16/07/2021
- Successfully completed Annual Refresher Programme In English Language Teaching from ARPIT on 21/08/2021
- Institutional data submitted successfully at NIRF portal for the year 2022
- Presented research paper entitled “Depiction of Women in Hindi Cinema” at a Two Day International Conference on Contemporary Discourses: Gender, Ecology & Literature of Protest; 20th – 21st May, 2022 at Dnaynprasarak Mandal’s College & Research Centre, Assagao, Bardez, Goa.
- Worked as a chairman- paper setting committee; BA II Sem III & IV- Shivaji University, Kolhapur
- Published research paper entitled, Depiction of Women in Hindi Cinemas in International Journal of Advance and Applied Research (IJAAR) Volume No – 2, Issue: 08 – march/April 2022
- Published a research paper entitled **Textbooks in the ESL Classroom: An Overview** in “AksharWangmay” UGC-Care Listed Journal November 2021
- Published a research paper TEXTBOOKS IN THE ESL CLASSROOM: AN OVERVIEW in special issue of Education and Society February 2022.

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.
ता.जावली, जि.सातारा

Dr. Sangramsing V. Nalawade

Asst. Professor and Head, Department of Accountancy

1. Awarded Ph. D. degree of Shivaji University, Kolhapur under the faculty of Commerce and Management for the research title “**A Study of Rural Finance with Special Reference to Satara District**” on 9th February 2022.
2. Published a research paper entitled ‘A Study of Procedural Problems Faced to Owners of MSEs While Getting Finance’ in Journal of Maharaja Sayajirao University of Baroda, ISSN: 0025-0422, Volume 56, Issue-1 (V) 2022.
3. Published a research paper entitled ‘A Review of Reasons of irregular Repayment of loan Installments of Farmers’ in International Journal of Advance and Applied Research (IJAAR), ISSN: 2347-7075, Vol. 2 Issue-3 March-April 2022 (Impact Factor- 7.328)
4. Worked as member of Academic Audit Committee of Shivaji University, Kolhapur as on 07/06/2022 at Smt. Vijayadevi Desai College, Doulatnagar, Patan.
5. Appointed as member of sub-committee to formation the syllabus of M.Com. Part I and Certificate Course in Income tax practicing and E-Accounting at D. G. College of Commerce (an autonomous college), Satara and attended Sub Committee meeting as on 06/05/2022.
6. Worked as Paper setter in the subject of Management Accounting Paper I & II, at M.Com I (Semester I & II) and attended paper setting meeting as on 02/06/2022 at D. G. College of Commerce (an autonomous college), Satara.
7. Worked as Paper setter in the subject of Financial Accounting Paper I & II and Principles of Marketing Paper I & II, at B.Com I (Semester I & II) attended paper setting meeting as on 31/05/2022 at Amdar Shashikant Shinde Mahavidyalay, Medha.
8. Participated in one Day Workshop on ‘Research Methodology’ organized by Poona College of Arts, Science and Commerce, Pune held on 28/04/2022.
9. Worked as Examiner in the subject of Financial Accounting Paper II at B.Com I (Semester II) and Corporate Accounting Paper II, at B.Com II (Semester IV) at D. G. College of Commerce (an autonomous college), Satara.
10. Worked as Examiner in the subject of Financial Accounting Paper I & II and Principles of Marketing Paper I & II, at B.Com I (Semester I & II) at Amdar Shashikant Shinde Mahavidyalay, Medha.

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

डॉ.सुजित कसबे

(सहाय्यक, प्राध्यापक अर्थशास्त्र)

- १) दिनांक १८ व १९ डिसेंबर २०२१ रोजी महाविद्यालयात आयोजित शिवाजी युनिव्हर्सिटी इकॉकॉमिक्स असोशिएशन कोल्हापूरच्या ३१ व ३२ व्या संयुक्त अधिवेशनात स्थानिक कार्यवाह म्हणून काम पाहिले.
- २) दिनांक १८ एप्रिल २०२२ रोजी छ. शिवाजी कॉलेज सातारा येथे आयोजित " New Education Policy and Economic Development " या विषयावरील राष्ट्रीय चर्चासत्रात सहभाग.
- ३) दिनांक २ जून २०२२ रोजी सावित्रीबाई फुले महिला महाविद्यालय सातारा आयोजित " The Social Movement in Modern India " या विषयावरील राष्ट्रीय वेबिनार मध्ये सहभाग.

*****

Dr. SanjayBhosale

1. UGC HRDC Faculty Development centre PMMNMMJJ with RUSA Conducted faculty Development Programme on New National Education Policy at the Chhatrapati Shivaji Collage, Satara from 25/04/2022 to 30/04/2022 has been completed.
2. Ministry of youth affairs and sports NSS – EMPANELLED TRAINING INSTITUTION, MAHARASHTRA Participated in the 7 days NSS Training Programme Conducted by NSS- Empanelled Training Institution, Ahmednagar Collage, Ahmednagar From 11th to 17th February, 2022 has been Completed.
3. UGC HRDC Faculty Development Centre PMMMNMJJ Savitribai Phule Pune University, Pune Faculty Development Programme on Research Methodology and data Analysis (History) of Six days conducted at the Sadguru Gadge Maharaj Collage, Karad from 13/09/2021 to 18/09/2021 has been completed.
4. On 20/08/2021 Satara district work review and work planning meeting for the year 2021-2022 participated at SGM College Karad.
5. Paper Published for the paper entitled HISTORY OF ANCIENT RELIGIOUS PLACES IN SATARA DISTRICT Volume- VIII, Issue 2(I) in Shodhsamhita UGC Care Group I Journal ISSN No. 2277-7067.
6. Participated in the 31st /32nd Annual Conference of Shivaji University Economics Association Kolhapur (SUEAK) organized by Amdar Shashikant Shinde Mahavidyalay, Medha on 18th& 19th December 2021, presented a research paper entitled Kille Vairatgad a tourist Point.
7. Participation in Shivaji University Kolhapur National Service Scheme Department organized Disaster Management Training Camp at Shivaji College, Satara.

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

Dr. Pawar U.S.
Assist. Prof. and Head Botany Department

Sr. No.	Name of seminar/ Conference/ Symposia/ Workshop/Publication	Department/Place/Date(s)	Attended Participated
1	Two days online International Conference on Advances in Science and Technology 2022 Diversity of Endemic Plants at Meruling Hills, Satara, Ms	R. C. Shahu College, Kolhapur 9 TH and 10 th March 2022	Oral Presentation
2	International Conference on Innovation Trends in Life Science 2022 Study of Diversity and host range of parasitic plants species at Jawali Tehsil satara	R. C. Shahu College, Kolhapur 11 th and 12 th March 2022	Oral Presentation
3	UGC stride Sponsored Training Programme "Environmental Sustainability and Research Ethics	School of Bioscience Avinashilingam Institute for Home Science and Higher Education Education for Women Coimbatore TN India 22 nd to 26 th March 2022	Completed
4	Online World Wildlife Day Quiz	D. P. Bhosale College Koregaon 3 rd March 2022	Participated
5	One day Webinar under Lead College Scheme Plant Intelligence: Natural to Artificial	Sharad Chandra Pawar College Lonand 20 th January 2022	Participated
6	Two Week refresher course in Life Sciences	Ramanujn College University of Delhi, Pandit Madan Mohan Malaviya National Mission on Teachers and Training 1 ST to 15 th September 2021	Completed with A Grade

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

7	Organized Webinar on World Environment Day "Biodiversity of Western Ghats" Guest Dr. M. Aitawade	Amdar Shashikant Shinde Mahavidyalay, Medha 5 th June 2021	Organizer
8	Organized Seminar on Analytical Tools and Techniques Ms. Pallavi L. Salve Ms. Pournima A. Shelar (Arvind Gavali College of Pharmacy)	Amdar Shashikant Shinde Mahavidyalay Medha 30 th Dec. 2021	Organizer
9	Organized Webinar on World Environment Day "Biodiversity of Western Ghats" Guest Dr. M. Aitawade	Amdar Shashikant Shinde Mahavidyalay Medha	Organizer
10	Organizing wild vegetables Exhibitions	Amdar Shashikant Shinde Mahavidyalay Medha 16 th October 2021	Organizer
11	Co-coordinator of Practical examination of B.Sc. II Shivaji University Kolhapur for Satara District	12 th June to 24 th June 2022	Co-coordinator
12	Guest Lecture on Research Opportunity for B.Sc. Students	Sardar Babasaheb Mane Mahavidyalaya Rahimatpur 28 th Feb. 2022	Resource Person
13	Research Poster Presentation Compenation of PG Students M.Sc. I, M.Sc. II	Y. C. I. S. Satara 28 th May 2022	Examiner

Mr. Kemdarne S.G.

- Presented paper Activated Carbon/MOF Composite: AC/Cu – BTC, Synthesis and Application in Removal of Methylene Blue in – ICACPSSD-2022.
- Attended National Seminar Symposium on horizons in Nanotechnology (HINT – 2022) on 5th April 2022 organized by Department of Chemistry LBS college Satara.

*****

Dr. Omkar V. Yadav

- Successfully completed **Faculty Development Program** under the aegis of Ministry of Education and Pandit Madan Mohan Malaviya National Mission on teachers and teaching.
- Worked as a resource person in workshop on revised syllabus according to Shivaji University, Kolhapur organized by LBS, College, Satara.
- Describe a new species of land snail **Haploptychiussahyadriensis** from northern Western Ghats.
- Completed Master of Arts in Marathi subject.
- Published 10 research papers in International Journals.

*****

Shri. P. D. Patil

- Participated in the short-term faculty development Programme research methodology and data analysis (Physics) jointly conducted by HRDC SPPU and SGM college karad from 13th – 18th September, 2021
- Published paper A review on multifunctional nanotechnological aspects in modern textile in the journal of the textile institute.
- Presented Paper in Structural studies on Li-Cu nanoferrite synthesized by a sol-gel method, in the 1st International conference on recent trends in physical, chemical biological nano sciences held at LBS College Satara (M.S.).
- Worked as External Examiner for B.Sc. II – Practical examination in Physics, Shivaji University Kolhapur at Y.C. College Karad.
- Worked as External Examiner for B.Sc. III – Practical examination in Physics, Shivaji University Kolhapur at Prof. Sambhajirao Kadam College, Deur Maharashtra.

*****

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.

ता.जावली, जि.सातारा

Department of Microbiology
Personal Information (2021-22)
Smt. Deshmukh D.V.

Sr. No.	Name of Seminar/ Conference/ Symposia/ Workshop/ Publication	Department / Place / Date(s)	Attended / Participated
1	International conference on "Innovation Trends in Life Science"	S. G. M. College, Karad 11 th & 12 th March. 2022	Paper Presentation Title: Screening of bio biosurfactant producing microorganism from oil contaminated soil
2	Online International Conference on "Advances in Science and Technology"	Rajashree Chhatrapati Shahu College Kolhapur On 9 th & 10 th March 2022 producing bacteria	Paper Presentation Title: Isolation of biosurfactant from oil contaminated soil
3.	Seminar on "Basic approaches in genetic Engineering"	L. B. S. College, Satara 09/04/2022	Resource Person For seminar
4.	One Day State Level Inter-collegiate Competition	11 th Bioresinance Activity at Y.C.I. Satara	Examiner
5.	Worked as External Examiner for B.Sc. III and II -Microbiology, Practical examination in Microbiology Shivaji University Kolhapur June-2022	-LBS College, Satara -D.P. Bhosale College Koregaon Dahiwadi College, Dahiwadi	Examiner

दरिष्ठ महाविद्यालय आध्यापक वर्ग

● प्राचार्य

प्रा.डॉ.घाटगे पी.आर.
एम.ए.,पी.एच.डी.

● अर्थशास्त्र विभाग

प्रा.डॉ.धोंडे एस.व्ही.(विभागप्रमुख)
एम.ए.,एम.फील.,पी.एच.डी.
प्रा.डॉ.कसबे एस.एम.
एम.ए.,सेट नेट,जे.आर.एफ.,पी.एच.डी.

● राज्यशास्त्र विभाग

प्रा.सौ.जाधव जी.बी.(विभागप्रमुख)
एम.ए.,एम.फील.
प्रा.गायकवाड एस.एम.
एम.ए.,सेट नेट

● इतिहास विभाग

प्रा.गेजगे एस.एन.(विभागप्रमुख)
एम.ए.सेट
प्रा.डॉ.भोसले एस.एच.
एम.ए.,एम.फील.,पी.एच.डी.

● हिंदी विभाग

प्रा.डॉ.शिंदे एस.वाय.(विभागप्रमुख)
एम.ए.,एम.फील.,पी.एच.डी.
प्रा.ननावरे आर.डी.
एम.ए.नेट

● इंग्रजी विभाग

प्रा.डॉ.काळे डी.एस.(विभागप्रमुख)
एम.ए.,एम.फील.,सेट.,पी.एच.डी.
प्रा.डॉ.शिंदे एस.आर.
एम.ए.,सेट.,पी.एच.डी.
प्रा.जवळ पी.बी.
एम.ए.

● मराठी विभाग

प्रा.साठे ए.एस.
एम.ए.सेट

● भूगोल विभाग

प्रा.पवार व्ही.व्ही.
एम.ए.,एम.फील.,पी.एच.डी.

● कॉमर्स विभाग

प्रा.देसाई ए.ए.(विभागप्रमुख)
एम.कॉम.,सेट
प्रा.डॉ.नलवडे एस.व्ही.
एम.कॉम.,सेट.,पी.एच.डी.
प्रा.ननावरे एस.एस.
एम.एस.सी.
प्रा.सौ.देशमुख एस.के.
एल.एल.एम.,नेट

● सायन्स विभाग

प्रा.डॉ.पवार यु.एस.(एम.एस्सी.,पीएच.डी.)
प्रा.केमदारणे एस.जी.(एम.एस्सी.,बी.एड.,नेट,सेट)
प्रा.डॉ.यादव ओ.व्ही.
(एम.एस्सी.,सेट.,एम.बी.ए.,पीएच.डी.)
प्रा.पाटील पी.डी.(एम.एस्सी.,सेट.,)
प्रा.सौ.देशमुख डी.व्ही.(एम.एस्सी.,सेट.,)
प्रा.कु.जाधव डी.डी.(एम.एस्सी.)
प्रा.कु.भिलारे ए.न.(एम.एस्सी.)
प्रा.कु.सय्यद ए.आर.(एम.एस्सी.)
प्रा.कु.सदानंद पी.टी.(एम.एस्सी.)
प्रा.कु.बनसोडे ए.ए.(एम.एस्सी.)
प्रा.कु.शिंदे एस.एस.(एम.एस्सी.)
प्रा.कु.साळुंखे एम.डी.(एम.एस्सी.)
प्रा.कु.कदम पी.एस.(एम.एस्सी.)
प्रा.कु.जाना पी.एस.(एम.एस्सी.)

आमदार शशिकांत शिंदे महाविद्यालय मेढा.
ता.जावली, जि.सातारा

• शारिरीक शिक्षण विभाग

प्रा.चव्हाण पी.आर.(शा.शि.संचालक)
एम.पी.एड.

• ग्रंथपाल

प्रा.डॉ.नगरकर एस.आर.
एम.ए.,एम.लिब.,आय.एस.सी.,एम.फिल सेट नेट.,
पी.एच.डी.

• ज्युनिअर विभाग

प्रा.निकम एस.बी.
(एम.ए.,एम.फिल.,बी.एड.)
प्रा.पाटील एस.एन.
(एम.ए.,बी.एड.)
प्रा.कदम एस. के.
(एम.ए.,बी.एड.)
प्रा.सौ.कदम जे.डी.
(एम.एस्सी.,बी.एड.)
प्रा.सौ.शिकें एस.एम.
(एम.कॉम.,बी.एड.,)
प्रा.सौ.दाभाडे एस.डी.
(एम.एस्सी.,बी.एड.,)
प्रा.तेजस जाधव
(एम.ए.,बी.एड.,)
प्रा.तरडे ए.जे.
(एम.एस्सी.,बी.एड.,)
प्रा.खंदारे आर. एस.
(एम.ए.,बी.एड.)
प्रा.सौ.पाटील एस.व्ही.
(एम.ए.,बी.एड.,)
प्रा.सौ.शिंंगटे ए.एन.
(एम.ए.,बी.एड.,)

• शिक्षकेतर कर्मचारी

श्री.कोकरे व्ही.बी.
एम.ए.(अधिक्षक)
श्री.देशमुख पी.आर.
बी.ए.(मुख्यलिपिक)
श्री.जाधव व्ही.बी.
बी. ए.(वरिष्ठ लिपिक)
श्री.जुनघरे एस.व्ही.
बी. ए.(कनिष्ठ लिपिक)

• प्रयोगशाळा सहाय्यक

श्री.जाधव ए.एस.

• प्रयोगशाळा परिचर

श्री.ऑंबळे जे.बी.
श्री.जाधव एच.ए.

• ग्रंथालय परिचर

श्री.धनावडे व्ही.एल.
श्री.देशमुख ए.आर.

• शिपाई

श्री.परिहार पी.एस.
श्री.शिंदे एच.बी.